

Ea Energianalyse

Elpristavlen

**Bilagsrapport om købsstrategier og
udenlandske erfaringer**

27-03-2013

Udarbejdet af:

Ea Energianalyse
Frederiksholms Kanal 4, 3. th.
1220 København K
T: 88 70 70 83
F: 33 32 16 61
E-mail: info@eaea.dk
Web: www.eaea.dk

Indhold

1	Analyse af købsstrategier	5
1.1	Data og metode	5
1.2	Resultater	8
	Tabeller	12
2	Udenlandske erfaringer	14
3	Sverige	16
3.1	Offentlig prissammenligningsside	16
3.2	Kommercielle udbydere	25
3.3	Sammenligning af karakteristika	31
4	Norge	33
4.1	Offentlig myndighed.....	33
4.2	Kommercielle udbydere	44
4.3	Sammenligning af karakteristika	48
5	Finland	49
5.1	Offentlig myndighed.....	49
5.2	Kommercielle udbydere	61
5.3	Sammenligning af karakteristika	66
6	Tyskland	67
6.1	Offentlig myndighed.....	67
6.2	Kommercielle udbydere	70
6.3	Sammenligning af karakteristika	78
7	England	79
7.1	Offentlig myndighed.....	79
7.2	Kommercielle udbydere	80
7.3	Sammenligning af karakteristika	94

8	Holland	95
8.1	Offentlig myndighed.....	95
8.2	Kommercielle udbydere	96
8.3	Sammenligning af karakteristika	106

1 Analyse af købsstrategier

Formålet med denne analyse er at beskrive resultatet af et antal enkle købsstrategier: Hvor mange gange skal der vælges, hvilke produkter vælges og hvad bliver omkostningen til el?

Resultaterne kan være et bidrag til, hvordan man kan vejlede forbrugere som skal fortage et valg.

1.1 Data og metode

Der er fra Elpristavlen udtrukket samtlige tilbud fra leverandørerne for perioden fra maj 2009 til december 2013. Udtrækket er foretaget, så tilbuddene haves en gang per måned – den næstsidste hverdag i hver måned. Da man hidtil har kunnet skifte med løbende måned, 30 dage, så vil slutningen af måneden svare til en korteste ventetid.

Hvert udtræk indeholder mere end 10.000 tilbud, idet der er tilbud fra 40-50 leverandører, hver med 3-4 tilbud, som typisk dækker 79 netområder. Det store antal skyldes således, at der er et tilbud per netområde. Opdelingen på netområder er bl.a. relevant, fordi tilbuddene om forsyningspligt-produkt findes med et tilbud per netområde. Endvidere er der eksempler på at tilbud kun gælder i visse netområder. Der er 34 forsyningspligtområder, som hver svarer til et eller flere netområder.

Der er testet tre enkle strategier for indkøb af elektricitet. Disse er:

- Køb billigst muligt ind til variabel pris, uanset bindingsperiode
- Køb billigst muligt ind til fast pris, uanset bindingsperiode
- Køb billigst muligt ind til fast pris, men vælg blandt tilbud med 12 måneders løbetid eller mere

De to strategier med fast pris er gennemført med og uden klimavalg. Der er principielt seks typer af klimavalg, men det er kun to af disse som findes i hele perioden: 1) Annullering af CO₂-kvoter og 2) Oprindelsesgarantier uden aldersbegrænsning. Begge disse muligheder er testet.

Endvidere er der fundet de valg af kontrakter, som giver hhv. den laveste og den højeste omkostning i perioden. Dette er to helt teoretiske løsninger, som forudsætter at alle priser i perioden er kendt. De teoretiske løsninger kan anvendes som benchmark.

Endelig er der sammenlignet med omkostningerne ved at blive på forsyningspligtproduktet (fx fordi man ikke aktivt har valgt andet).

Samlet set er der således testet 7 praktiske strategier og 2 sæt af omkostninger, som der kan sammenlignes med:

Praktiske strategier	Intet krav om klimavalg	Med klimavalg	
		CO ₂ -kvoter	Oprindelsesgarantier
Variabel pris	X		
Fast pris	X	X	X
Fast pris med minimum 12 måneders løbetid	X	X	X
Til sammenligning			
Teoretisk minimum	X		
Teoretisk maksimum	X		
Forsyningspligt	X		

For hver praktisk strategi vælges det billigste i maj 2009 (fx et 6 måneders produkt) og der vælges næste gang når leveringsperioden ophører. Dvs. der "hoppes" gennem hele forløbet med skridt, som svarer til det valgte produkt. I et eksempel fra typen "Fast pris" i Østdanmark vælges således i første omgang et 6 måneders produkt, derefter et 12 måneders produkt og endelig et 24 måneders produkt. For det valgte netområde er dette det bedste valg. Der er således i dette eksempel alene tre valg. Det tilsvarende forløb for Vestdanmark fører til 11 valg (herunder en række 1, 2 og 3 månedskontrakter).

Det ignoreres, at forbrugere kan opsig kontrakten allerede efter 6 måneder. Udnyttelse af denne mulighed ville kunne give yderligere besparelser til den aktive forbruger.

Der er kun medtaget produkter, som man kan skifte til umiddelbart (løbende måned 30 dage). Valget foretages alene ud fra oplysningerne på Elpristavlen. Der anvendes ikke nogen form for forventninger til fremtiden.

Analysen er gennemført for 6 forbrugsstørrelser (2.000 / 4.000 / 10.000 / 25.000 / 50.000 / 75.000 kWh/år). Forbrugsstørrelsen har betydning i forhold til vurdering af evt. faste omkostninger (abonnement) og fordi visse tilbud kun gælder for udvalgte forbrugsstørrelser. Forbruget er fordelt ligeligt over hele året, dog korrigeret efter antal dage per måned. Dette er valgt for at lette sammenligningen i forbindelse med forskellige startdatoer.

Analysen er gennemført for samtlige netområder, men er her af hensyn til overskueligheden præsenteret for syv større netområder: DONG Energy, EL-RO, Energi Fyn, EnergiMidt, NRGi, SEAS-NVE og SydEnergi.

Kun omkostningerne til elleverandøren er medtaget, dvs. transport og afgifter er ikke medregnet (de er ens for den konkrete forbruger).

Særligt om de variable priser

Tilbuddene, som på Elpristavlen er mærket som variable priser, dækker over flere kontraktformer. I det følgende tænkes alene på skabelonkunder.

- En spotpris, kaldet spot+, som findes i to varianter
 - En hvor der anvendes et fast tillæg. Den samlede pris findes som den gennemsnitlige spotpris plus tillægget. Tillægget indeholder i dette tilfælde profiltillægget¹.
 - Spot+, hvor der er anvendt et fast tillæg og derudover et profiltillæg².
- Puljeprodukt, hvor prisen varierer hver måned. Leverandøren vurderer løbende prisen, men der er ikke nogen mekanisk relation til fx spotprisen.

På Elpristavlen vises de variable produkter med udgangspunkt i den sidste pris, som leverandøren har anvendt. Dette er for spot+ produkter typisk baseret på sidste måneds spotpris. Det betyder at valget at et produkt med variabel pris sker på grundlag af en historisk pris. Den faktiske pris for en given måned kendes først, når måneden er gået.

Det er valgt *ikke* at anvende samtlige tilbud for de variable tilbud. Derimod er det valgt alene at anvende et enkelt spot+ tilbud, som har eksisteret i hele perioden (med et tillæg inkl. profiltillæg på 2,4 øre/kWh og en abonnementsbetaling på 25 kr./år). Der har været flere tilbud, men de har enten kun eksisteret i en del af perioden, eller de har været dyrere. Endelig har en del af de øvrige variable priser ikke et fast tillæg. I denne analyse er anvendt de faktiske elpriser, som en kunde med variabel elpris kommer til at betale. Dette er ikke de priser, der oplyses på Elpristavlen. Vi anvender tillæg kombineret med de aktuelle spotpriser.

¹ Profiltillægget er forskellen mellem de uvægtede spotpriser og de forbrugsvægtede spotpriser. Hvis forbrugeren bruger mere el i dagtimerne (hvor de er højere spotpriser), vil der således være et positivt profiltillæg. Bemærk at alle kunder, som er medtaget her er skabelonkunder, dvs. profilen består af profilen af skabelonen – ikke kundernes konkrete profil. Skabelonen beregnes per netområde ved at fratække det timemålte forbrug fra det samlede forbrug. Skabelonen kaldes derfor også en residualopgørelse.

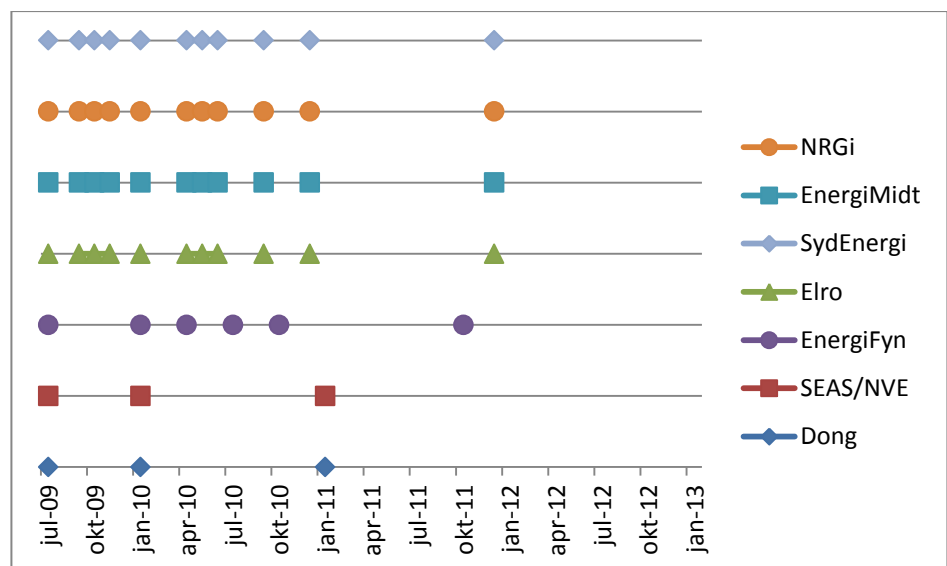
² Profiltillægget kan variere per måned og mellem netselskaber.

De såkaldte puljeprodukter er ikke testet, da der ikke er oplysninger om de faktiske priser.

Der er ikke testet strategier, hvor der skiftes mellem variabel og fast pris. Da Elpristavlen viser priser for de variable produkter, som egentlig ikke er relevante (da de gjaldt sidste måned) er det vanskeligt at formulere en enkel strategi, hvor der vælges mellem variabel og fast.

1.2 Resultater

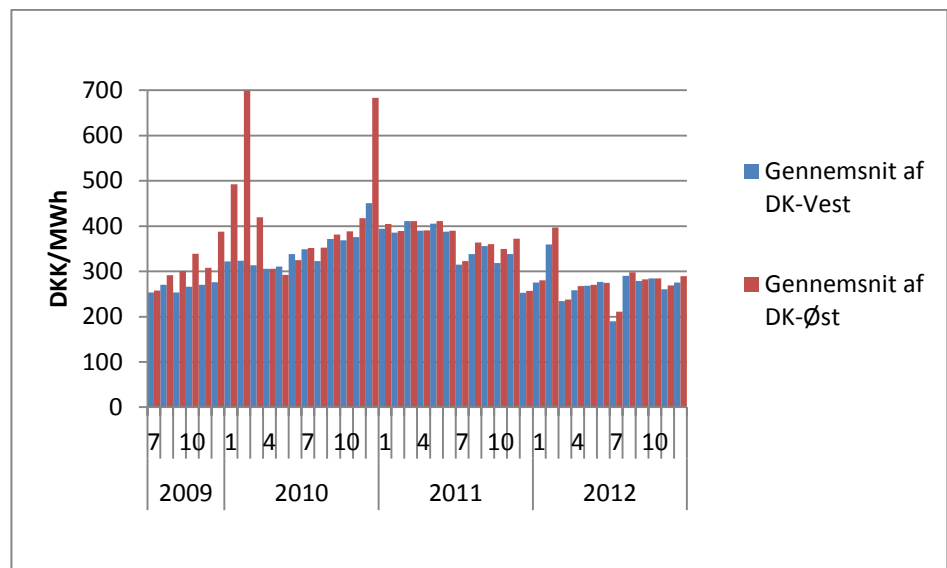
Nedenfor ses resultaterne af købsstrategierne. For alle strategier sigtes mod at finde de billigste priser. Der er sammenlignet med den teoretisk minimale elpris. Det er fundet ved det sæt af valg, som giver den laveste elpris. Den er beregnet på baggrund af alle realiserede priser – og er derfor kun et teoretisk benchmark. Det er ikke en strategi, som kan realiseres – da de fremtidige elpriser ikke kendes på beslutningstidspunktet.

Figur 1. Kontraktskift i forbindelse med strategien "Fast pris – ingen krav til leveringsperiode" for kundetyper Parcelhuse. Figuren illustrerer hvorledes en strategi fører til at man "hopper" frem gennem tiden med kortere eller længere bindingsperioder.

I Figur 1 ses tre mønstre med hhv. 3, 6 og 11 valg: De fire netværkselskaber, som er vist øverst (alle fra Vestdanmark) giver samme resultat. I starten en kombination af 1 og 3 måneders kontrakter. For EnergiFyn fås et forløb med lidt færre kontraktskift. Det valg, forbrugerne i de fire øverste netværkselskaber vælger, udbydes ikke i EnergiFyns område. Derfor er valget anderledes her. For de to Østdanske netområder vælges ens - lange leveringsperioder.

Det kan være relevant at se på udviklingen i spotpriserne på engros-markedet. Det ses, at der generelt har været relativt høje priser i midten af den undersøgte periode (se Figur 2). Det ses også, at der for Østdanmark har været måneder med meget høje priser. De to måneder med næsten 70 øre/kWh er helt usædvanlige i Nord Pools historie. I august 2010 blev Vest- og Østdanmark forbundet med den elektriske Storebæltsforbindelse. Dette har medvirket til mere ens priser i de to prisområder. Forbindelsen kunne dog ikke modvirke den usædvanligt høje pris i Østdanmark i december 2010.

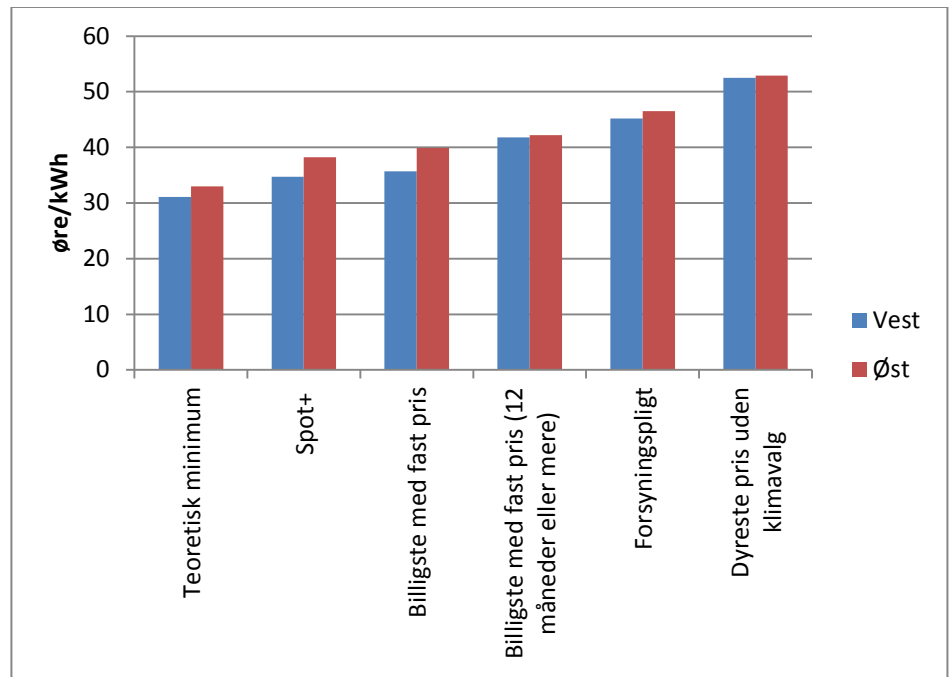

Figur 2. Månedsgennemsnit for spotpriserne for Vest- og Østdanmark.
Bemærk: 10 DKK/MWh = 1 øre/kWh.

Resultatet af de tre praktiske strategier uden klimavalg er vist i Figur 3. Det ses, at i den betragtede 3,5 års periode vil den gennemsnitlige omkostning for et parcelhus være omkring 45 øre/kWh hvis man ikke har valgt, men er på forsyningspligtproduktet.

En strategi som består i at vælge et spot+ produkt i hele perioden fører til besparelser på ca. 10 øre/kWh i forhold til forsyningspligt, lidt mindre i Øst end Vest. Spot+ er den billigste af de praktiske strategier og ligger 4-5 øre/kWh fra det teoretiske minimum.

Valg af fastprisprodukter ligger midt imellem forsyningspligt og spot+. Strategien med fastprisprodukter af mindst 12 måneders varighed er 4-5 øre billigere end forsyningspligt, mens valgt af billigste fastpris er tæt på spotprisen.

Figur 3. gennemsnitlig pris for et parcelhus (4.000 kWh/år) ved tre af de praktiske strategier og de tre referencer (teoretisk minimum, forsyningspligtprisen og den dyreste pris uden klimavalg). SydEnergi og DONG er valgt som netselskaber, der repræsenterer hhv. Vest og Østdanmark.

I figur 4 er vist hvordan gennemsnitsprisen stiger, hvis kunder vælger klimavalg. Prisen stiger 4-12 øre/kWh afhængig af kombination af type af fastprisprodukt og type af klimavalg.

I nedenstående bilag findes resultaterne for andre forbrugsstørrelser og andre netselskaber.

Usikkerhed

Disse resultater dækker en relativ lang periode (3,5 år), og der er relativt stor forskel mellem de gennemsnitlige omkostninger ved de forskellige strategier.

For at teste afhængigheden af den valgte periode er der forsøgt med forskellige starttidspunkt. Der er forsøg med 1-6 måneders senere start. Starttidspunktet er vigtigt fordi alle strategier starter her. Endvidere forventes det for Østdanmark, at det har betydning, hvorledes forløbet er i forhold til de to usædvanligt dyre perioder (jan-marts 2010 og december 2010).

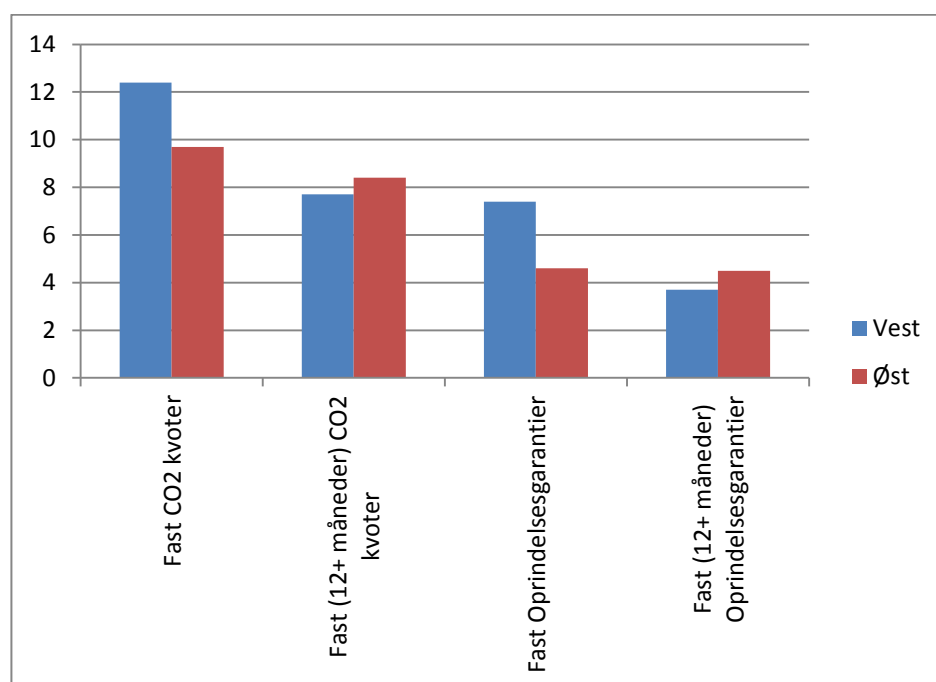
Uanset om starttidspunktet er maj 2009 eller en vilkårlig måned frem til november 2009, så varierer den gennemsnitlige spotpris ikke med mere end +/- 1 øre/kWh. For de faste priser (alle længder) er der variationer på +/- 1 øre/kWh i Vestdanmark og +/- 2 øre/kWh i Østdanmark.

Den strategi, som er mest følsom over for starttidspunktet, er de faste priser med 12 måneders længde eller mere. Noget tyder på, at maj 2009 er et uheldigt starttidspunkt for denne produktgruppe, idet de senere starttidspunkter alle viser lavere gennemsnitspriser. Typisk 2-4 øre/kWh billigere.

De afprøvede starttidspunkter fører ikke til ændring af rækkefølgen af, hvad der er billigst, men særligt for de faste priser med lange perioder synes resultatet for hele perioden at vise et lidt dyrt resultat.

Klimavalg

Strategierne med klimavalg viser som forventet højere gennemsnitspriser. For hele perioden har annullering af CO₂-kvoter betydet et tillæg på mellem 8 og 12 øre/kWh, men oprindelsesgarantier (uden aldersbegrænsning) har betydet et tillæg på 4 til 8 øre/kWh. Det skal bemærkes at prisen på CO₂-kvoter er faldet meget i den betragtede periode. I dag kan det forventes, at tillægget er lavere.

Figur 4. Tillæg til den gennemsnitlige elpris ved at vælge klimavalg: Annullering af CO₂ kvoter eller Oprindelsesgarantier uden aldersbegrænsning. Værdier gælder for et parcelhus. Der er anvendt samme netselskaber som i Figur 3.

Tabeller

	Lejligheder	Parcelhuse	Parcelhuse m/elvarme	Erhverv 25	Erhverv 50	Erhverv 75
	2.378	4.434	10.797	27.428	54.676	81.923
SYD ENERGI	2.366	4.355	10.593	27.269	54.375	81.481
DONG Energy	2.408	4.618	11.261	27.828	55.428	83.028
SEAS-NVE	2.408	4.618	11.261	27.828	55.428	83.028
Energi Fyn	2.366	4.385	10.684	27.269	54.375	81.481
ELRO	2.366	4.355	10.593	27.269	54.375	81.481
EnergiMidt	2.366	4.355	10.593	27.269	54.375	81.481
NRGi	2.366	4.355	10.593	27.269	54.375	81.481
	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.

Figur 5. Samlet omkostning ved en teoretisk valg af produkter, som fører til den absolut laveste omkostning. Omkostningen dækker hele perioden på 3,5 år.

Købsstrategier	Lejligheder	Parcelhuse	Parcelhuse m/elvarme	Erhverv 25	Erhverv 50	Erhverv 75
Spot	2.595	5.102	12.623	31.425	62.763	94.101
DK1	2.472	4.856	12.009	29.891	59.695	89.498
DK2	2.717	5.347	13.236	32.960	65.832	98.705
Fastpris Fri	2.825	5.184	12.481	32.496	64.664	96.795
DONG Energy	2.903	5.590	13.562	33.358	66.366	99.271
ELRO	2.790	4.992	11.969	32.202	64.108	96.014
Energi Fyn	2.813	5.140	12.367	31.948	63.484	94.968
EnergiMidt	2.790	4.992	11.969	32.202	64.108	96.014
NRGi	2.790	4.992	11.969	32.202	64.108	96.014
SEAS-NVE	2.903	5.590	13.562	33.358	66.366	99.271
SYD ENERGI	2.790	4.992	11.969	32.202	64.108	96.014
Fastpris 12 mnd	3.042	5.867	14.223	34.394	68.537	102.942
DONG Energy	3.111	5.904	14.333	35.041	69.834	104.627
ELRO	3.014	5.852	14.179	34.135	68.019	102.268
Energi Fyn	3.014	5.852	14.179	34.135	68.019	102.268
EnergiMidt	3.014	5.852	14.179	34.135	68.019	102.268
NRGi	3.014	5.852	14.179	34.135	68.019	102.268
SEAS-NVE	3.111	5.904	14.333	35.041	69.834	104.627
SYD ENERGI	3.014	5.852	14.179	34.135	68.019	102.268
Fastpris. Klima: Oprindelsesgaran- tier uden alders- krav	3.176	6.094	14.597	34.456	67.617	100.981
DONG Energy	3.243	6.236	14.545	35.051	69.212	103.373

ELRO	3.150	6.037	14.618	34.218	66.979	100.024
Energi Fyn	3.150	6.037	14.618	34.218	66.979	100.024
EnergiMidt	3.150	6.037	14.618	34.218	66.979	100.024
NRGi	3.150	6.037	14.618	34.218	66.979	100.024
SEAS-NVE	3.243	6.236	14.545	35.051	69.212	103.373
SYD ENERGI	3.150	6.037	14.618	34.218	66.979	100.024
Fastpris Klima: CO ₂ kvoter	3.581	6.796	16.442	36.981	73.644	110.307
DONG Energy	3.657	6.948	16.822	38.401	76.485	114.568
ELRO	3.551	6.735	16.289	36.413	72.507	108.602
Energi Fyn	3.551	6.735	16.289	36.413	72.507	108.602
EnergiMidt	3.551	6.735	16.289	36.413	72.507	108.602
NRGi	3.551	6.735	16.289	36.413	72.507	108.602
SEAS-NVE	3.657	6.948	16.822	38.401	76.485	114.568
SYD ENERGI	3.551	6.735	16.289	36.413	72.507	108.602
Fastpris 12 mnd. Klima: Oprindel- sesgarantier uden alderskrav	3.347	6.419	15.590	35.791	70.693	105.594
DONG Energy	3.400	6.536	15.884	36.372	71.853	107.335
ELRO	3.325	6.372	15.473	35.559	70.229	104.898
Energi Fyn	3.325	6.372	15.473	35.559	70.229	104.898
EnergiMidt	3.325	6.372	15.473	35.559	70.229	104.898
NRGi	3.325	6.372	15.473	35.559	70.229	104.898
SEAS-NVE	3.400	6.536	15.884	36.372	71.853	107.335
SYD ENERGI	3.325	6.372	15.473	35.559	70.229	104.898
Fastpris 12 mnd Klima: CO ₂ kvoter	3.669	6.972	16.881	38.080	75.843	113.605
DONG Energy	3.726	7.086	17.167	39.265	78.212	117.159
ELRO	3.646	6.926	16.767	37.607	74.895	112.184
Energi Fyn	3.646	6.926	16.767	37.607	74.895	112.184
EnergiMidt	3.646	6.926	16.767	37.607	74.895	112.184
NRGi	3.646	6.926	16.767	37.607	74.895	112.184
SEAS-NVE	3.726	7.086	17.167	39.265	78.212	117.159
SYD ENERGI	3.646	6.926	16.767	37.607	74.895	112.184
	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.

Figur 6. Samlede omkostninger ved de syv afprøvede strategier. Omkostningen dækker hele perioden på 3,5 år.

2 Udenlandske erfaringer

I forbindelse med projektet om den fremtidige elpristavle, er der inddraget erfaringer fra Norge, Sverige, Finland, Tyskland, England og Holland. Prissammenligningssider for elmarkedet er i de undersøgte lande organiseret på forskellig vis. De nordiske lande har alle en officiel prissammenligningstjeneste, mens Tyskland, England og Holland har overladt prissammenligningen til private aktører – både kommercielle og forbrugerdrevne hjemmesider.

Officielle elpristavler	De officielle prissammenligningssider har mange fællestræk med den danske elpristavle, men adskiller sig samtidig på flere områder, som har været værd at inddrage. I hovedrapporten er de væsentligste pointer og erfaringer uddraget.
Private elpristavler	I alle de undersøgte lande findes der private tjenester, der varetager prissammenligningssider. Kvaliteten og udformningen af siderne er imidlertid meget forskellig. Nogle af de væsentligste problemstillinger ved at lade private aktører varetage opgaven er uafhængighed og troværdighed samt 'autoritet' nok til at kunne stille krav til leverandørerne. I den sammenhæng er der typisk forskel på, om siderne er drevet af forbrugerorganisationer eller af kommercielle aktører.
Kommercielle tjenester	Kommercielle tjenester har svært ved at opnå samme troværdighed som officielle, idet de typisk finansieres af provisioner fra elleverandører og af reklamer. For at undgå mange u hensigtsmæssige og u gennemskuelige sider på markedet anvendes der i lande som England og Holland kodeks eller standarder udarbejdet af myndigheder for, hvad en tjeneste bør indeholde og hvilke kriterier mht. bl.a. uafhængighed og finansiering, der bør være indeholdt på siderne. På den måde kan forbrugeren bedre sortere i de mange tilbud for prissammenligning, der findes.
Forbrugerdrevne tjenester	Forbrugerdrevne tjenester er typisk mere 'frie' til at kunne rådgive og vejlede forbrugeren. Vejledningsmæssigt er de fleste prissammenligningssider drevet af forbrugerorganisationer derfor mere omfangsrige og har mulighed for at anbefale forbrugere, hvordan de opnår det bedste leverandørskift. I lande som Holland og Tyskland fungerer forbrugersiden ofte som den vejledende indgang uden nødvendigvis at have prissammenligningssider. Dvs. forbrugeren går ét sted hen for at finde vejledning og et andet sted hen for at finde de bedste prisoversigter.

I det følgende er officielle og udvalgte private prissammenligningstjenester undersøgt og sammenlignet for Sverige, Norge, Finland, Tyskland, England og Holland. Der er i undersøgelsen lagt vægt på at beskrive siderne med henblik på markedsdækning, finansiering, prisvisning, vejledning, standardprodukter og andre væsentlige karakteristika. Der er desuden beskrevet, hvordan de grønne produkter er mærket, og hvilke tiltag, der i de forskellige lande er gjort i forhold til at sikre, at forbrugeren, der aktivt vælger et 'grønt' produkt, har en effekt på klimaet.

3 Sverige

Elmarkedet

Elmarkedet i Sverige blev liberaliseret i 1996. Forbrugerne kan således selv vælge, hvilket af de ca. 120 elhandelselskaber (elleverandører) de køber el hos. Eldistributionsnettet er fortsat et monopol og derfor reguleret af myndighederne. Der er i alt omkring 170 elnetselskaber³.

Sverige har siden 1. november 2011 været opdelt i 4 elområder. Ideen er, at prisforskelle mellem disse elområder skal fremme bygning af nye kraftværker der, hvor der er mangel på elektricitet, og at elnettet styrkes således at mere el kan transporteres inden for landets grænser.

Forsyningspligt

Forsyningspligt tilfalder den elleverandør som er tilknyttet netselskabet. Ca. 20 % af forbrugerne/husholdningerne er forsyningspligt kunder. Andelen har været kraftigt faldende de sidste år. Forsyningspligtselskabet har ikke pligt til at til at oplyse forbrugere som flytter ud af deres handelselskabs forsyningsområde, om at deres flytning betyder at de igen bliver forsyningspligt kunder. Prisen på forsyningspligt er ca. 20 % højere end markedsprisen, hvilket giver forbrugeren incitament til at skifte til andre produkter.

Regulator

Energimarknadsinspektionen (Ei) er regulator af energimarkedet for el, naturgas og fjernvarme. Dette omfatter både net- og handelselskaber. Derudover er det Ei's opgave at informere kunderne om, hvordan de kan være aktive som elforbrugere. Ei informerer fx forbrugere om, hvordan man skifter elleverandør, hvor meget det koster at oprette forbindelse til el-nettet, hvordan man klager over sin elleverandør eller elnetoperatør, og hvad man skal gøre, hvis man oplever strømsvigt.

3.1 Offentlig prissammenligningsside

Organisering

Elpriskollen⁴ er den eneste uafhængige prissammenligningsside i Sverige. Den drives af Ei, som svarer til Energitilsynet i Danmark. Elpriskollen har en følgegruppe som består af Konsumenternas energimarknadsbyrå (forbrugernes elrådgivningsbureau), Konsumentverket (forbrugerstyrelsen), Svensk Energi (elhandelselskabernes brancheforening) samt repræsentanter for elleverandørerne.

³ <http://www.ei.se/sv/el/>

⁴ <http://www.ei.se/elpriskollen/>

Afsnittet om Elpriskollen er baseret på interview med Sara Näselius, Energimarknadsinspektionen, Afdelingen för konsumenträtt, ansvarlig for Elpriskollen.se og Elin Brodin, Energimarknadsinspektionen, Afdelingen för konsumenträtt, tidligere ansvarlig for Elpriskollen.se

Før 2008 var der ingen lovgivning som omfattede at elleverandørerne skulle indberette deres priser. Konsumentverket drev en prissammenligningsside baseret på frivillige indmeldinger. Siden omfattede dermed ikke alle leverandører. Der var på daværende tidspunkt færre leverandører, mindre prisforskel på markedet og ingen kommercielle prissammenligningssider.

Det blev vurderet, at elmarkedet ikke fungerer optimalt, og mange forbrugere var utilfredse med deres leverandør. Politikerne ønskede derfor, at det skulle være nemmere for forbrugerne at skifte elleverandør og nemmere at få overblik over priserne. I 2008 blev Elpriskollen flyttet til Ei, som fik mandat til at lave en prissammenligningsside med produkter fra samtlige elleverandører på markedet.

Fordele

Fordele ved at Ei er ansvarlig for Elpriskollen:

- 1) Elhandelsselskaberne er jf. Kap 8 § 11b i Ellagen (1997:857) forpligtiget til at indmelde produkter til Ei⁵. Ei har således beføjelser til at kræve denne information af elhandelsselskaberne, og i sidste ende mulighed for at pålægge bøder hvis dette ikke overholdes. Dette betyder også at alle leverandører (omend ikke produkter) er repræsenteret på siden.
- 2) Ei har som regulator omfattende viden om elmarkedet og er og vandt til at håndtere forbrugerkontakt.
- 3) Ei kan kræve, at alle udgifter som ikke kan undgås for forbrugeren er indeholdt i prisen og at alle abonnementsvilkår fremgår tydeligt.
- 4) Ei kan definere hvilke typer af produkter, som vises i prissammenligningen. Dermed kan Ei sørge for, at prissammenligningen giver en overskuelig oversigt over et meget kompliceret marked.
- 5) Elpriskollen er en neutral prissammenligningsside med et meget stærkt forbrugerfokus. Den er finansieret over finansloven og er ikke afhængig af reklameindtægter eller gebyrer fra leverandørerne. Ei har dermed ingen kommercielle interesser i at fremhæve en elleverandør frem for en anden.

Ulemper

Ulemper ved at Ei er ansvarlig for Elpriskollen:

- 1) Hvilke oplysninger elleverandørerne skal indmelde er fastlagt ved bekendtgørelser. Det er således meget omstændeligt at ændre indmel-

⁵ Föreskrift 2011:5 kaldet: "Energimarknadsinspektionens föreskrifter och allmänna råd om elleverantörers skyldighet att lämna uppgift om priser och leveransvillkor som tillämpas mot elanvändare" beskriver hvilke informationer elleverandørerne skal rapportere til Ei.

dingsreglerne, hvilket det kan gøre det svært for Ei at ændre Elpriskollen i takt med markedets udvikling.

- 2) IT-systemet er ikke en kernekompetence for Ei, og der mangler således IT kompetence og budget til at vedligeholde og udvikle siden.

Ei overvejer i øjeblikket om siden skal gennemgås, videreudvikles og markedsføres, således at den kan reflektere det stadig mere komplicerede elmarked. Det er fx valgt i det nuværende system ikke at inkludere tilmålte produkter. En elleverandør justerer deres priser flere gange dagligt, i takt med prisudviklingen på Nord Pools spot marked eller det finansielle elmarked NASDAQ (alt efter om det er et produkt med variabel eller fast pris). Hvis dette bliver normen, vil indrapporteringsprocessen kompliceres.

Registreringsprocessen er på nuværende tidspunkt omfattende og tidskrævende for både elleverandørerne og Ei. Det er således nødvendigt, at der udvikles et system som kan håndtere ændrede markedsvilkår og mere komplicerede kontrakter såsom fx fremtidig diversifikation i forhold til tilmålte kunder, forskellige sommer/vinter priser og vinterprisloft.

Markedsdækning og standardprodukter

Elleverandørerne har pligt til at indmelde alle produkter som opfylder en række standardkrav. Elleverandørerne skal melde ind hver gang de ændrer prisen på produkter, som allerede er på Elpriskollen, eller når de indfører nye produkter som falder inden for de definerede kategorier senest kl. 24.00 samme dag ændringen er foretaget.

På nuværende tidspunkt skal følgende produkter indmeldes:

- Fast pris 6 måneder, 1 år, 2 år, 3 år, 4 år og 5 år
- Variabel pris, hvor leverandørens tillæg er fastsat for 1 år og variabel pris, hvor leverandørens tillæg er variabelt
- Blandet pris (halvdelen af prisen er fast, halvdelen er variabel), 6 måneder, 1 år, 2 år, 3 år, 4 år og 5 år

Fast pris 3 måneder samt fast pris 18 måneder har tidligere været en kategori, men blev fjernet fordi der var alt for få tilbud. Der har været to ændringer siden 2008.

Produkterne på Elpriskollen må ikke indeholde nogen form for rabatter eller introduktionstilbud, som ikke er tilgængelige for alle forbrugere. Dette omfatter fx dør-til-dør salg, og kontrakter kun tilgængelig for eksisterende kunder. Det er kun produkter rettet mod private forbrugere, som skal indmeldes. Pro-

dukterne på Elpriskollen kan være afgrænset til forskellige segmenter af markedet og dermed kun tilgængelige for fx lejlighedskunder. Derudover har lokale producenter ret til kun at levere til deres eget net, men deres produkter skal stadig indmeldes til Elpriskollen.

Dette betyder, at Elpriskollen ikke dækker hele markedet. Der er i øjeblikket omkring 2.000 forskellige produkter på siden fordelt på de fire elområder. Ei estimerer, at omkring 90 % af produkterne på det svenske marked er at finde på Elpriskollen. Der er ikke nogen prissammenligningsside, som dækker alle produkter på det svenske marked.

Indkøbsforeninger er ikke repræsenteret på Elpriskollen. Dette har ikke været overvejet, fordi det er en form for porteføljeprodukt. Der er ikke nogen lovgivning som indebærer, at indkøbsforeninger skal offentliggøre eller indberette deres priser. Det er således ikke muligt at sammenligne deres produkt med andre produkter på Elpriskollen.

Denne udformning er først og fremmest valgt for at sikre en enkel og gennemskuelig prissammenligning. Dette vurderes at være vigtigere end at have alle produkter repræsenteret på siden, og er således en afvejning mellem at afspejle det komplekse marked og give et letforståeligt overblik. At vise alle produkter på siden ville være at gøre det unødigt kompliceret for forbrugerne ifølge Ei. Der har i Sverige været meget dårlige erfaringer med at forsøge at omfatte hele markedet i forbindelse med den officielle prissammenligningsside for telemarkedet.

Vejledning

Denne udformning gør sig også gældende i forhold til graden af vejledning. Elpriskollen er først og fremmest en prisopslagsside. Ved at indtaste postnummer og forventet forbrug får forbrugeren vist en oversigt over de tre billigste produkter inden for hver defineret kategori (se figur 7). Det er derefter muligt at klikke alle tilbud inden for en kategori frem. Ved at klikke på et tilbud får man en oversigt over abonnementsvilkår. Samtlige abonnementsvilkår og gebyrer skal fremgå, herunder bindingsperiode og afgift for at afbryde kontrakten i utide. Disse to vilkår er særligt vigtige i Sverige, da kontrakterne ofte løber over flere år, og der generelt er høje omkostninger forbundet med at bryde en kontrakt.

Udover den umiddelbare prisvisning er der ikke mulighed for at genere en oversigt som sammenligner de forskellige tilbud. Dette har tidligere været

muligt, men funktionen blev fjernet, fordi det blev vurderet at være for kompliceret og dermed svært at overskue for forbrugeren.

Historiske prisstatistikker for produkterne har tidligere været vist på Elpriskollen. Dette er midlertidigt ikke muligt for forbrugerne at tilgå, men vil blive inkluderet igen næste gang siden bliver revideret.

Du søgte på: 2 000 kWh

Nysøgning

Din søgning gav 499 treff(ar)

FILTRERA SÖKRESULTATET

Jag vill betala med:

Pappersfaktura E-faktura Autogiro

Jag vill ha ett miljöavtal Jag har reducerad elskatt.
(gäller för dig i vissa kommuner)

Filtrera

Fast 1 år

Telinet Energi AB	Fast pris 1 år	95,53 öre/kWh Uppsägningstid: 0 dagar
Sala-Heby Energi AB	1-årigt avtal, förnybar el, elområde 1,2,3 Förnyelsebar energi	96,63 öre/kWh Uppsägningstid: 30 dagar
Ingetextra.se	Fast pris, 1 år med Bra Miljöval Förnyelsebar energi	98,25 öre/kWh Uppsägningstid: 1 månad

Fast 2 år

Sala-Heby Energi AB	2-årigt avtal, förnybar el, elområde 1,2,3 Förnyelsebar energi	96,63 öre/kWh Uppsägningstid: 30 dagar
Telinet Energi AB	Fast pris 2 år Förnyelsebar energi	98,03 öre/kWh Uppsägningstid: 0 dagar
Wallenstam NaturEnergi AB	Fast pris 2 år Förnyelsebar energi	99,13 öre/kWh Uppsägningstid: 30 dagar

Fast 3 år

Sala-Heby Energi AB	3-årigt avtal, förnybar el, elområde 1,2,3 Förnyelsebar energi	96,63 öre/kWh Uppsägningstid: 30 dagar
Telinet Energi AB	Fast pris 3 år Förnyelsebar energi	98,03 öre/kWh Uppsägningstid: 0 dagar

Figur 7. Elpriskollen.se sögning på 2000 kWh i Uppsala (post nr. 75340)

Siden indeholder også en liste over kontaktinformation til samtlige elleverandører, artikler med relevante nyheder og en FAQ sektion med korte, præcise svar – flere steder med mulighed for at klikke sig frem til mere datalieret information (se figur 8 og figur 9).

Figur 8. Elpriskollen.se forside.

Frågor och svar elmarknader och elhandel

Figur 9. uddrag af FAQ på Elpriskollen.se

Denne udformning er valgt, fordi det vurderes at forbrugerne kan guides bedre gennem direkte kontakt til Ei eller ved at kontakte Konsumenternas energimarknadsbyrå. Ei ønsker og forventer, at forbrugerne i fremtiden i større

omfang skal henvende sig til Energimarknadsbyrån som et "single point of entry" for forbrugerkontakt angående elmarkedet.

Kontakta oss

E-post: elpriskollen@ei.se

Telefon: 016 - 16 27 00

Fax: 016-16 27 01

Postadress: Box 155, 631 03 ESKILSTUNA

Twitter: <http://twitter.com/elpriskollen>

Facebook:

<http://www.facebook.com/pages/elpriskollense/260550585266>

Kontakta Konsumenternas energimarknadsbyrå om du:

-har en fråga eller ett klagomål som rör ditt avtal eller faktura

-känner dig osäker på om du fått ett korrekt besked från företaget

-inte kommer överens med företaget

Konsumenternas energimarknadsbyrå ger kostnadsfri information, råd och vägledning i frågor som rör energimarknaden. Du kan även få hjälp med att tolka lagar och andra regler som rör energimarknaden.

Läs mer på deras webbplats: <http://energimarknadsbyran.se/>

Figur 10. Kontaktinformation på Elpriskollen.se

Energimarknadsbyrån⁶ er et uafhængigt agentur, der informerer og giver råd og vejledning om spørgsmål vedrørende energimarkedet. Forbrugerne kan også få hjælp til at fortolke love og forskrifter vedrørende energimarkedet. Information og vejledning er gratis og gives primært per telefon. Det er også muligt at kontakte agenturet ved at sende et brev/fax eller sende en forespørgsel via web-mail. Det er Energimarknadsbyråns opgave at indsamle forbrugernes problemer på energiområdet og give dem videre til de relevante myndigheder og virksomheder. Energimarknadsbyrå har en styregruppe som er sammensat af Konsumentverket (Forbrugerstyrelsen), Ei (Energitilsynet), Energimyndigheten (Energistyrelsen) samt brancheorganisationerne Energigas Sverige, Svensk Energi og Svensk Fjärrvärme. Brancheorganisationerne finansierer Energimarknadsbyrå med et begrænset tilskud fra Ei, som også fører tilsyn med siden.

Behovet for vejledning har været stort som følge af ændringer i elmarkedet. Energimarknadsbyråns hjemmeside er flittigt brugt og i løbet af 2011 kontaktede 2.800 forbrugere Energimarknadsbyrå via telefon eller e-mail. Omkring 1.300 af disse henvendelser omhandlede klager og spørgsmål om elleverandørernes kundebehandling. En lignende vejledningstjeneste findes på nuværende tidspunkt ikke i Danmark.

⁶ <http://www.energimarknadsbyran.se/>

Prisvisning

Priserne som vises i prissammenligningen er gennemsnitlig enhedspris (øre/kWh) for bindingsperioden baseret på det indtastede forbrug. Denne form er valgt for at det gør kontrakterne nemt sammenlignelige. Prisen indeholder alle gebyrer og abonnementsbetalinger, som indgår i produktet. Der er ikke nogen referencepris: Det er fx ikke muligt at indtaste eller vælge nuværende leverandør/produkt, og forsyningspligtprodukter er ikke udskilt fra de øvrige produkter. Elpriskollen viser således ikke mulige besparelser ved at skifte produkt.

For fastprisprodukter vises desuden årsmkostningerne ved det indtastede forbrug, se figur 11.

Vill du teckna avtalet?
Kontakta:

Eksjö Energi ELIT AB
575 80 Eksjö Besöksadress:
Telegatan 8
www.eksjoenergi.se
kundtjanst@eksjoenergi.se
0381-19 20 00

Typ av El

Övrigt

Kostnaden för omteckningsrätt är beroende av årsförbrukningen. 0-5999 kWh = 600 kr 6000-14999 kWh = 1000 kr 15000-29999 kWh = 1600 kr 30000-49999 kWh = 2500 kr 50000-70000 kWh = 5000 kr

Eksjö Energi ELIT AB Fast pris 5 år elområde 1, 2 och 3 Elavtalet säljs i elområde 1 2 3

Din kostnad

Ditt jämförpris vid 4000 kWh	96,63 öre/kWh
Arskostnad vid 4000 kWh/år	3865 kr

Det här ingår i jämförpris

Årsavgift (kr)	150
Engångsavgift (kr)	0
Elpris (öre per kWh)	44,25
Fakturakostnad (kr)	0,00
Elskatt (öre per kWh)	29,30
Moms (%)	25
Summa jämförpris	96,63 öre

Villkor

Uppsägningstid (dagar)	30
Automatiskt förlängning	Ja
Omteckningsrätt	Ja
Kostnad för omteckningsrätt (kr)	600 kr

Förtida uppsägning

15% av avtalat elenergi pris exkl. energiskatt och moms för uppskattad förbrukning under resterande del av avtalsperioden med tillägg för grundavgift exkl. moms.

Figur 11. Eksempel på prisvisning ved fastpris på Elpriskollen.se.

For de variable priser vises i prisoversigten gennemsnitsprisen for seneste måned. I den detaljerede information for produktet vises tillæg samt Nord

Pools spotpriser, se figur 12. Alle priser (også spotprisen) indtastes af elleverandøren.

Vill du teckna avtalet?

Kontakta:

Skånska Energi AB
 Box 83 247 22 SÖDRA SANDBY
<http://www.skanska-energi.se>
se@skanska-energi.se
 046-507 00

Typ av El

100 % förnybar el - vattenkraft,
 miljödeklarerad enligt EPD®systemet.

Övrigt

För nya kunder är sista teckningsdag 15 dagar före leveransstart. Ingen fast årsavgift 1:a året om avtalet tecknas via hemsidan, efterföljande år är årsavgiften 300:- inkl moms. Omteckningsrätt till ett mixat- eller fast elpris till den 1:e i nästkommande månad. 100 % förnybar el - utan kostnad för kunden.

Skånska Energi AB

Rörligt pris, förnybar el - avtal via hemsida SE3

Elavtalet säljs i elområde 3

Detta är ett avtal med förnyelsebar energi

Din kostnad

Ditt jämförpris vid 2000 kWh **90,99 öre/kWh**

Det här ingår i jämförpris

Årsavgift (kr)	0
Engångsavgift (kr)	0
Inköpspris (öre per kWh)	37,20
Påslag	6,29
Miljöpåslag fast kostnad (kr)	0
Miljöpåslag (öre per kWh)	0
Fakturskostnad (kr)	0,00
Elskatt (öre per kWh)	29,30
Moms (%)	25

Summa jämförpris 90,99 öre

Villkor

Uppsägningstid (dagar)	30
Automatiskt förlängning	Nej
Omteckningsrätt	Ja
Kostnad för omteckningsrätt (kr)	0 kr

Förtida uppsägning

Figur 12. Eksempel på prisvisning for variabelpris med variabel tillæg (porteføljeprodukt) på Elpriskollen.se.

Grønne produkter

Elleverandører kan i deres indrapportering mærke produkter som er produceret 100 % fra vedvarende energikilder (vind, vand og sol) med "miljøavtal". Der er aftaler, hvor elleverandøren garanterer, at el kommer fra en eller flere vedvarende energikilder. Udbydere er forpligtet til at give oplysninger om dette på forbrugerens faktura eller i forbindelse med fakturaen. Af al den elektricitet de har solgt skal det stå, hvor meget hver energikilde udgør af salget. Elleverandøren rapporterer altid foregående års salg af elektricitet. Denne mærkning vil i fremtiden blive kontrolleret af Ei, men det er endnu ikke besluttet, hvorledes dette skal foregå.

Derudover har Sverige ”Ändrad EIFS 2012:1: Energimarknadsinspektionens föreskrifter och allmänna råd om ursprungsmärkning av el” (Ei’s regler og retningslinjer for oprindelsen af elektricitet). Det er på nuværende tidspunkt ikke muligt at skelne mellem oprindelsesgarantier for de forskellige typer vedvarende energi. Oprindelsesgarantier har ingen direkte forbindelse til Elpriskollen, men elleverandørerne skal i henhold til forordningen efterfølgende kunne dokumentere, at de har certifikater for oprindelsen af den ”miljöel” de har solgt. Ei er tilsynsmyndighed for dette.

Forbrugertilfredshed

Elpriskollen indeholder ikke et forbrugertilfredshedsindeks eller undersøgelser af forbrugertilfredshed med elleverandører eller produkter. Der findes en forbrugertilfredshedsundersøgelse af et antal elleverandører foretaget af den private virksomhed Svensk Kvalitetsindex⁷. Denne undersøgelse indeholder imidlertid ikke alle elleverandører, da der skal betales et beløb for at blive inkluderet. Hvis der fandtes objektive undersøgelser af kundetilfredshed som omfatter alle leverandører, ville disse blive inkluderet på Elpriskollen. Ei har imidlertid ikke budget til at gennemføre sådanne undersøgelser selv.

3.2 Kommercielle udbydere

Prissammenligningssider

Der findes et begrænset antal kommercielle prissammenligningssider i Sverige. Der er mindst 5-7 kommercielle sider, der bl.a. omfatter:

- 1) www.elskling.se/
- 2) www.elpriser.se/
- 3) www.compricer.se/el/priser/
- 4) www.elprisguiden.se/
- 5) www.el.pricerunner.se/

Finansiering

Finansiering af kommercielle sider sker enten ved provisioner fra leverandører, når der indgås en kontrakt gennem siden eller ved reklamer. På både Elskling og Compriser er det gratis for forbrugeren, men leverandøren betaler gebyrer i forbindelse med et salg. Pricerunner oplyser, at leverandørerne betaler kommissioner, men det er ikke muligt at skifte gennem siden. De lever desuden af reklamer, som de understreger, er uafhængig af prisvisningen. Elprisguiden finansieres ligeledes af reklamer. Elpriser oplyser ikke, hvordan de finansieres.

Markedsdækning

Der er forskel på, hvor omfattende de kommercielle svenske tjenester er. Det er mest almindeligt, at siderne ikke dækker hele markedet, idet data oftest

⁷ <http://www.kvalitetsindex.se>

indsamles af hjemmesiden selv. På flere af de kommercielle sider laves der eksklusive aftaler med leverandørerne for at gøre siderne attraktive. Dermed bliver muligheden for at dække hele markedet også anderledes.

Elskling dækker hele markedet og screener selv markedet for at sikre, at alle tilbud er opdaterede. De forsøger samtidig så vidt muligt at lave eksklusive rabatter, der kun kan opnås gennem siden. Elpriser, Pricerunner og Elprisguiden dækker ikke hele markedet, men sammenligner ifølge dem selv mere end 100 forskellige elskaber. Elskling dækker hele markedet og screener selv markedet for at sikre, at alle tilbud er opdaterede.

Ei opfatter det som meget forvirrende for forbrugerne, at det ikke er de samme priser som findes på Elpriskollen, de kommercielle prissammenligningssider og leverandørernes egne hjemmesider. Når en kommerciel side inkluderer særlige rabatter, er det svært for forbrugeren at orientere sig fuldstændigt.

Standardprodukter

Produkterne på de kommercielle svenske sider er generelt meget grundigt grupperet. Som på Elpriskollen skelnes der mellem om prisen er fast, variabel eller blandet (mix). Varigheden af de forskellige kontrakter er ligeledes opdelt i standarder.

På Elsklings startside kan der vælges mellem faste priser, variable priser og mix priser. Et eksempel på hvordan præferencer vælges kan ses af figur 13.

AVTAL SOM PASSAR DIG:

0096

VILKEN BLIR DIN ELSKLING ?

Svara på nedanstående sex enkla frågor för att finna de elavtal som passar dig bäst!
Till vänster kan du se hur dessa svar filtrerar fram de elavtal som passar just dina preferenser.
Eventuellt behöver du din elräkning för att kunna svara på vissa frågor. Säkerställ också att du inte är bunden vid ditt existerande elavtal. ❗

FRÅGA 1 AV 6:

Vad har du för boende?

Välj genom att klicka på det alternativ som passar dig bäst.
Välj den typ av anläggning du vill teckna nytt elavtal till.
Fritidshus räknas som lägenhet. Radhus räknas som villa. ❗

➤

Villa
❗

Lägenhet
❗

FRÅGA 2 AV 6:

Fyll i din årsförbrukning:

4000

kWh/år. ❗

Fyll i din beräknade årsförbrukning i kWh/år i fältet här bredvid.
Din årsförbrukning finner du på din gamla elräkning. ❗

FRÅGA 3 AV 6:

Vilken typ av avtalspris föredrar du?

Du kan välja mellan fast, rörligt och mix pris. Det finns fördelar och nackdelar med respektive alternativ och du behöver fundera på vilket alternativ som passar dig bäst. ❗

➤

Fast pris
❗

Rörligt pris
❗

Mix pris
❗

Figur 13. Indtastning af præferencer og forbrugsdata på Elskling.se

Bindingsperioden for de faste priser er normalt mindre end 1 år, 1 år, 2 år, 3 år, mere end 3 år eller uden tidbegrænsning. Siderne opgør imidlertid bindingsperioden mere ensartet.

I de fleste tilfælde kan de forskellige produkter til- og fravælges i en menu enten i siden eller øverst i forhold til prisvisningen. Figur 14 viser et eksempel fra Elprisivguiden, hvor der i venstre side kan vælges et standardprodukt.

[Hem](#)

[Elpriser »](#)

[Rörliga elpriser](#)

[Elpriser kortare än 1 år](#)

[Elpriser 1 år](#)

[Elpriser 18 mån](#)

[Elpriser 2 år](#)

[Elpriser 3 år](#)

[Elpriser 4 år](#)

[Elpriser 5 år](#)

[Erbudanden](#)

[Mixade elpriser](#)

[Tillsvidarepriser](#)

[Dina senaste elpriser](#)

[Dina inställningar](#)

[Vilket elavtal passar dig?](#)

[Om Elprisguiden](#)

[Elpriskanalen](#)

[Prisbevakaren](#)

[Nyheter om elmarknaden](#)

[Elprisbloggen](#)

[Elnätavgifter](#)

[Spartips](#)

[Elområden](#)

[Länkar »](#)

Bästa elpriser just nu: Rörligt

Här ser du de prisbilligaste elavtalen i kategorin Rörligt

Dina uppgifter: [Ändra dina uppgifter »](#)

Boende: Hus utan elvärme
 Elförbrukning: 5000 kWh/år
 Elskatt: Låg
 Elområde: 1

Avtal	Pris öre/kWh <small>inkl fast avgift och skatter.</small>	Årskostnad: <small>Du sparar jämfört med högsta elpris:</small>
1 Rörligt elpris <small>Endast nya kunder</small> DinEl Tillval: Bindningstid: 1 år	69.74 <small>öre/kWh</small> Trend:	3 487 kr/år <small>Du sparar: 1 211 kr/år</small>
2 Liten Rörlig 1 år Fortum Tillval: Bindningstid: 1 år	71.32 <small>öre/kWh</small> Trend:	3 566 kr/år <small>Du sparar: 1 132 kr/år</small>
3 Smart Start <small>Efter 12 mån tillkommer fast avgift och påslag.</small> Borås Elhandel AB Tillval: Bindningstid: ingen	73.99 <small>öre/kWh</small> Trend:	3 700 kr/år <small>Du sparar: 999 kr/år</small>

Figur 14. Exempel på standardprodukter på Elprisguiden.se

Vejledning

Vejledning på de kommercielle svenske sider er typisk af meget faktuel og oplysende karakter. Af oversigten i figur 13 ses, at der ud fra hvert valg kan klikkes på et spørgsmålstegn, som løbende forklarer, hvad de enkelte punkter og præferencevalg betyder. Yderligere vejledning på Elskling findes i form af en gennemgående FAQ. Her findes bl.a. en beskrivelse af forskellen mellem fast, variabel og mix. Både på Elprisguiden og Elpriser er vejledningsteksterne af samme type. Vejledningen er således meget beskrivende, og der gives fx ikke råd til, hvilke typer af tilbud man som forbruger skal vælge, eller hvad man skal være opmærksom på. Det er som regel også muligt at ringe og få vejledning.

Pricerunner skiller sig lidt ud. Det er muligt at finde samme typer beskrivende tekster af markedet og produkter, som på de øvrige sider, men de har eksempelvis også en blacklist af selskaber, der ikke lever op til Pricerunners krav, og de kæmper derfor aktivt mod useriøse leverandører. Derudover er det muligt for forbrugere og organisationer at skrive uafhængig vejledning på siden.

Prisvisning

Prisvisningen er sorteret efter enhedspriser (øre/kWh). I nogle tilfælde er også enten den forventede årlige eller månedlige pris medtaget. På Elskling vises

priserne i øre/kWh samt den samlede årlige omkostning. Prisvisningen er den samme uanset produkt. Ved at vælge en variabel pris vises den årlige omkostning med en rød stjerne, der indikerer at prisen er en gennemsnitlig pris.

Af figur 15 kan ses et eksempel på en prisvisning fra Elpriser, hvor der vises månedlige priser.

Jämför alla Sveriges elpriser och byt elbolag i dag:

Postnummer: 74010 | Boendeform: Villa | Årsförbrukning: 4000 kWh/år | Typ av pris: Alla | Miljøvanligt?: Nej | Betalning?: Pappersfaktura | **Jämför**

« Föregående **Här är ditt resultat (319 st)** Nästa »

Elbolag:	Nöjdhet:	Typ av avtal:	Pris:	
BestEI	Miljøindex 70 Kundnöjdhet 71 Fast pris 6 månader område 3	Miljøvanligt: Nej Korttidsavtal, 6 månader	75.38 øre / kWh (inkl. allt) Månadskostnad: 251 kr/mån	Läs mer
DinEI	Miljøindex 84 Kundnöjdhet 64.3 Fast Elpris 6 Månader Elområde 3 (Avser endast Nya kunder)	Miljøvanligt: Nej Korttidsavtal, 6 månader	75.38 øre / kWh (inkl. allt) Månadskostnad: 251 kr/mån	Visa avtal KAMPANJAVTAL på elpriser.se
Teline Energi AB	Miljøindex Kundnöjdhet Fast pris 6 månader	Miljøvanligt: Ja Korttidsavtal, 6 månader	81.08 øre / kWh (inkl. allt) Månadskostnad: 270 kr/mån	Visa avtal

Figur 15. Prisoversigt, Elpriser.se

Som det ses af oversigten fra Elpriser er nummer 2 tilbud på listen et kampagnetilbud, der kun findes på Elpriser. Det er imidlertid sværere på Elpriser at sortere efter præferencer, idet der ikke umiddelbart kan sorteres efter varighed og på om prisen er fast eller variabel.

Allerede inden indtastning af præferencer er det på Elpriser muligt at få et overblik over priserne på markedet. Figur 16 viser, hvordan det er muligt at se top10 populære valg, variable priser, faste priser og de dyreste priser.

Låt oss hjälpa dig sänka din elräkning! Så fungerar det: ○○○○

Här söker du och jämför elpriser i Sverige. En sökning på Elpriser.se visar elavtal från över 100 elbolag sorterat på lagst elpris eller bäst omdöme.

Jämför elpriser och byt elavtal idag:

Postnummer: 74010 Boendeform: Villa Mobil/Telefon:

Jämför elpriser

is.se Vi byter till din nya leverantör

Zon 3. Mellansverige: Stockholm, Mälardalen, Karlstad. Villa (15000kwh)

Populäraste elavtalen:		Rörligt elpris - Billigast:		Fast elpris - Billigast:		Dyraste elavtalen:	
DinEl	75.4 → 6m	Telinet Energi	80.1 → 1år	DinEl	75.4 → 6m	Energibolaget	105.4 → 1år
Telinet Energi AB	76.9 → 6m	Göta Energi AB	81.1 → 1år	BestEl	75.4 → 6m	Mölnadal Energi AB	99.8 → 5år
Telinet Energi	80.1 → 1år	SverigesEnergi AB	81.1 → 1år	Telinet Energi AB	76.9 → 6m	Mölnadal Energi AB	99.8 → 5år
Göta Energi AB	81.1 → 1år	DinEl	83.1 → 1år	DinEl	83.0 → 9m	Sala-Heby Energi AB	97.9 → 5år
SverigesEnergi AB	81.1 → 1år	OKQ8	83.8 → 1år	Telinet Energi AB	85.6 → 1år	Närkes Kils Energi AB	97.0 → 3år
DinEl	83.0 → 9m	Fortum	83.9 → 1år	Telinet Energi AB	85.6 → 9m	Sala-Heby Energi AB	96.6 → 1år
DinEl	83.1 → 1år	Nynäshamn Energi	84.1 → 1år	Vimmerby Energi	86.5 → 6m	Sala-Heby Energi AB	96.6 → 3år

Figur 16. Startside, Elpriser.se

Grønne produkter

Grønne produkter er på nogle sider muligt at vælge i oversigten. Elskling, Compricer, Pricerunner og Elpriser giver alle mulighed for at filtrere oversigten, således at der kun vises grønne produkter. Et eksempel på hvordan det vælges kan ses af figur 17.

Fråga 2. Välj den avtalsform som passar dig

Rörligt Fast Mix

Rörligt Fast Mix

Visa även prova-på-avtal (rörligt) ?

Jag vill ha miljööel ?

Rörligt elpris innebär att elpriset förändras varje månad baserat på elpriset på elbörsen, Nordpool.

Fast elpris innebär att du tecknar elavtal för en viss avtalsperiod och elpriset för denna period är fast.

Mix innebär att du har 50 % rörligt elpris och 50 % fast elpris.

Prova-på-avtal är ett rörligt avtal som vissa bolag erbjuder. Dessa erbjuds normalt enbart för nya kunder och övergår till ett vanligt rörligt avtal efter löptiden.

Figur 17. Eksempel på hvordan grønne produkter vælges som en del af den indledende udfyldning, Compricer

Elprisguiden har ikke et miljøvalg. Visningen af grønne produkter ses typisk som en grøn markering på produktet. På Compricer anvendes tre forskellige mærker, se figur 18. Mærkerne viser hvilken type VE, der er tale om fx ses vandkraft af oversigten. Derudover skelnes mellem tre miljømærker på siden.

- Bra Miljö
- EDP – Environmental Product Declaration
- SERO

Bra Miljö er naturbeskyttelsesforeningens mærke og giver oprindelsesgarantier for sol, vind, vandkraft og biobrændsler. EDP er ligeledes oprindelsesgarantier og SERO er oprindelsesgarantier, der kun omfatter sol, vand og vind.

Bolag	Om avtalet	Totalpris för elhandel
1. Kundnöjdhet: Mätning saknas	50% Vind, 50% Vatten - Kampanj Villa Avtalstyp: Rörligt prova-på-avtal Villkoren gäller: 3 mån Bindningstid: 0 mån 	79,61 öre/kWh (inkl. allt) Månadskostnad med dagens elpris: 332 kr
2. Kundnöjdhet: 67.2 av 100	Rörligt Prova-på-avtal 3 mån Avtalstyp: Rörligt prova-på-avtal Villkoren gäller: 3 mån Bindningstid: 3 mån Uppsägningstid: 1 mån 	81,05 öre/kWh (inkl. allt) Månadskostnad med dagens elpris: 338 kr
3. Kundnöjdhet: 67.2 av 100	Rörligt - Kampanj 12 mån Avtalstyp: Rörligt Villkoren gäller: 12 mån Bindningstid: 1 år Uppsägningstid: 1 mån 	82,30 öre/kWh (inkl. allt) Månadskostnad med dagens elpris: 343 kr
4. Kundnöjdhet: 67.2 av 100	Rörligt Prova-på-avtal 3 mån Avtalstyp: Rörligt prova-på-avtal Villkoren gäller: 3 mån Bindningstid: 3 mån Uppsägningstid: 1 mån 	82,30 öre/kWh (inkl. allt) Månadskostnad med dagens elpris: 343 kr

Figur 18. Exempel på forskellige miljømærkninger, Compricer

Forbrugertilfredshed

Det er udbredt med forbrugertilfredshed i oversigten. I flere tilfælde er det muligt at sortere efter forbrugertilfredshed i stedet for pris. På figur 18, der ses ovenfor, er det muligt i venstre side at se, at hver producent har en procentsats, der afspejler forbrugertilfredsheden. Vurderingen er sket på baggrund af det svenske SKI-indeks (Svensk Kvalitetsindeks). Elskling, Elpriser, Pricerunner og Compriser viser alle SKI-vurderingen ud for hvert selskab og giver mulighed for at sortere efter den. Elprisguiden har ikke medtaget forbrugerundersøgelser.

3.3 Sammenligning af karakteristika

Forskellene mellem de beskrevne prissammenligningssider er opsummeret i nedenstående tabel.

Karakteristika	Elpriskollen.se	Elskling.se	Elpriser.se	Compricer.se	Elpris-guiden.se	Prisrunner.se
Drives af	Myndighed (Ei)	Kommerciel	Kommerciel	Kommerciel	Kommerciel	Kommerciel
Markedsdækning	100% af leverandører 90% af produkter	Alle	Ikke alle	Ikke alle	Ikke alle	Ikke alle
Standardprodukter	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Grad af vejledning	Prisvisning, nyheder og FAQ	Løbende forklaringer, FAQs	Begrænset: FAQ	Meget: Forklarende tekster om produkter og priser	-	-
Yderligere vejledning	Telefon og e-mail	Telefon og e-mail	Telefon og e-mail	Telefon og e-mail	-	-
Prisvisning	Gennemsnitlig pris pr/kWh for bindingsperioden	Gennemsnitlig enhedspris og årlig pris	Gennemsnitlig pris i øre/kWh + månedspris i kr./md	Gennemsnitlig pris i øre/kWh + månedspris i kr./md	Gennemsnitlig enhedspris og årlig pris + årlig besparelse	Gennemsnitlig enhedspris og årlig pris
Visning af besparelse	Nej	Nej	Nej	Nej	Ja	Nej
Grønne produkter	Mærkning af produkter med oprindelsesgaranti for 100% VE	Ja	Ja	Ja	Nej	Ja
Forbruger tilfredshed	Nej	SKI	SKI	SKI	Nej	SKI

4 Norge

Forsyningspligt Bare 2-3 % af forbrugerne er forsyningspligt kunder i Norge. Dette skyldes bl.a. at der er et højt elforbrug i norske husholdninger og elregningen udgør en større del af boligudgifterne. Samtidig er der store oplysningskrav til forsyningspligtsselskaberne, og markedet er modnet mere end i de andre nordiske lande.

Regulator I Norge er der flere regulatorer, som fører tilsyn med elmarkedet. Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har ansvaret for generel overvågning af det fysiske salg og distribution af el i Norge. Desuden har NVE ansvar for det nordiske marked for handel med spotprodukter Nord Pool Spot.

Finanstilsynet fører tilsyn med børser, autoriserede markedspladser og værdipapirsregistre for finansielle kontrakter, der handles i Norge.

Konkurrencetilsynet har det overordnede ansvar for en effektiv konkurrence mellem operatører på elmarkedet uanset hvilke delmarkeder virksomhederne handler i. Konkurrencetilsynets primære opgave er at håndhæve konkurrencelovens forbud mod konkurrencebegrænsende aftaler, misbrug af dominerende stilling samt at gennemføre kontrol med fusioner. Tilsynsmyndigheden er også forpligtet til at øge gennemsigtigheden i de markeder, hvor det kan fremme konkurrencen.

4.1 Offentlig myndighed

Organisering Kraftprisoversigten⁸ blev etableret i 1998 netop på grund af det sidstnævnte formål. I forbindelse med liberaliseringen af elmarkedet i halvfemserne var der et behov for relativt detaljerede prisinformationsbestemmelser om salg af el til forbrugeren. Kraftprisoversigten skulle bidrage til øget konkurrence i denne indledende fase, efter liberaliseringen af markedet. Det blev besluttet, at elleverandører skulle indsende prisændringer til Konkurrencetilsynet.

Virksomheder, der sælger el til forbrugeren er forpligtet i henhold til "*forskrift om meldeplikt for kraftpriser av 12. desember 1997 nr. 1392*" også kaldet meldepliktforskriften til at rapportere elpriser og vilkår til Konkurrencetilsynet fra da af og i overensstemmelse med kravene fastsat af denne myndighed. Ifølge meldepliktforskriften er det Konkurrencetilsynet, som definerer hvilke

⁸ <http://www.konkurransetilsynet.no/no/kraftpriser/sjekk-kraftpriser/>

Afsnittet om Kraftprisoversigten er baseret på interview med Hanneke Brouns fra Konkurrencetilsynet.

tilbud, der er anmeldelsespligtige. Oprindeligt havde Kraftprisoversigten kun til hensigt at øge forbrugernes bevidsthed om priserne. Sidens popularitet blev imidlertid så stor, at der var et ønske om at Konkurrencetilsynet fortsatte arbejdet med siden.

I 2011 bestilte BLD (Barne-, ligestillings-og inkluderingsdepartementet) en rapport, som analyserer fordelene ved at samle alle offentlige prisportaler under én institution. I forbindelse med rapporten blev det foreslået, at Kraftprisoversigten blev flyttet til Forbrukerrådet. Konkurrencetilsynets reaktion på denne rapport, som blev udarbejdet af Proba Samfunnsanalyse og Devoteam daVinci, var at Kraftprisoversigten ikke er en del af Konkurrencetilsynets kerneopgaver, og at Kraftprisoversigten derfor med fordel kunne placeres andetsteds.

Der er flere fordele ved at placere Kraftprisoversigten under Forbrukerrådet i forhold til at lade Konkurrencetilsynet drive den. Forbrukerrådet er allerede ansvarlig for en prisportal inden for finans-og forsikringsmarkedet og en portal for tandlægebehandlinger, og det er muligt at flere portaler vil blive etableret i fremtiden. Det vil være mere effektivt at koordinere disse offentlige prisportaler. På baggrund af rapporten og Konkurrencetilsynets og Forbrukerrådets positive reaktion på den, ventes der nu på en endelig afgørelse om, hvorvidt/hvornår en overførsel af Kraftprisoversigten til Forbrukerrådet vil blive finansieret.

Udvikling

Udformningen af portalen er baseret på dens oprindelige design, som er mere end 10 år gammel. Konkurrencetilsynet har implementeret nogle ændringer undervejs. I 2010 blev der fx tilføjet felter til betalingsbetingelser, da det blev besluttet, at disse oplysninger skulle være synlige på listen over produkter, og ikke "skjult" ved at forbrugeren skulle klikke på hver enkelt udbyder for at se oplysningen. Konkurrencetilsynet har desuden lavet nogle ændringer for at gøre det muligt for en udbyder at indmelde flere produkter af samme varetype på én udbyderkonto. På denne måde kan et produkt vises både med udbyderens navn og produktets navn. Dette blev mere vigtigt, da mange udbydere tilbyder flere produkter, og det er vigtigt, at forbrugeren kan genfinde og bestille præcis det produkt, han/hun fandt på portalen. I 2011 blev grafen med historiske prissammenligning genindført, denne gang med mulighed for at sammenligne "spotpris" med "standard variabel pris".

Markedsdækning

Konkurrencetilsynets oversigt viser kun elleverandører, der anvender standardaftalen om ellevering, udarbejdet af Forbrugerombudsmanden og Energi

Norge. Listen viser ikke priser på kommerciel el (industristrøm). Store brugere kan kontakte den ønskede sælger og forhandle en særaftale eller handle gennem en mægler på Nord Pool børsen. Kun produkter, der er tilgængelige for alle forbrugere vises på Kraftprisoversikten, hvilket bl.a. betyder at produkter, som kun tilbydes forbrugere med et forbrug under en vis størrelse eller som kun tilbydes til foreninger eller lignende, ikke vises på siden.

Kraftprisoversikten er baseret på en forordning om indberetningspligt for priser, som giver leverandører pligt til at indberette priser til tilsynet, når de leverer produkter som er indberetningspligtige⁹. Kraftprisoversikten omfatter kun elleverandører, der er omfattet af indberetningspligten. En leverandør, som ikke er omfattet af indberetningspligten, vil ikke blive vist på oversigten. Det er op til elleverandøren at afgøre, om de tilbudte produkter skal anmeldes til Konkurrencetilsynet.

Standardprodukter

Der er defineret tre typer standardprodukter på Kraftprisoversikten: fastpris kontrakt, standard variabel el og tillæg markedskraft-/spotprisavtale¹⁰.

Fastpris er en aftale om en fast pris for elektricitet i løbet af en periode som fx et år. Kraftprisoversikten viser aftaler med løbetid på 1 og 3 år. I den periode, hvor aftalen gælder, har kunden ikke mulighed for at skifte leverandør. Fastprisaftaler for perioder, der hverken er et eller tre år vises også på listen.

Prisen på *standard variabel el* varierer, baseret på udviklingen på energimarkedet. Men leverandørerne forpligtet til at oplyse prisen 14 dage før de træder i kraft. Produkter med bindingstid og produkter, hvor selskabet ikke indberetter prisændringer 14 dage i forvejen er ikke anmeldelsespligtige.

Markedskraft-/spotprisavtale er en aftale om, at prisen følger spotprisen fastsat på elbørsen Nord Pool. Ud over spotprisen, skal kunden betale et tillæg. Markedskraft-/spotprisavtalene som offentliggøres på Kraftprisoversikten har Nord Pools månedlige gennemsnitspris som reference. Kun produkter, hvor den betalte pris er et uvægtet gennemsnit af de timepriser som handles på Nord Pool over en måned er anmeldelsespligtige. Derudover er produkter med bindingstid ikke anmeldelsespligtige.

⁹ <http://www.konkurransetilsynet.no/no/kraftpriser/For-leverandorer/>

¹⁰ <http://www.konkurransetilsynet.no/no/kraftpriser/Sporsmal-og-svar/Hvilke-produkter-vises-ikke-pa-listen/>

Argumentet for denne udformning er, at de produkter som elleverandørerne tilbyder på Kraftprisoversikten skal være direkte sammenlignelige for forbrugere. Derfor har Konkurrencetilsynet udarbejdet entydige definitioner af hvilke produkter som er anmeldelsespligtige.

I de norske medier har der været fokus på, hvorfor ikke alle spotprisprodukter er inkluderet. På Kraftprisoversikten vises kun tillægget for spotprodukterne det er således essentielt at den spotpris fra Nord Pool som bruges er identisk for de produkter som vises i oversigten. Mange sælgere beregner markeds-kraft-/spotprisen som et vægtet gennemsnit, hvor det antages, at forbruget har været større i de perioder af dagen, hvor forbruget af lokaliteten som helhed har været størst. Dette vil normalt være de timer med den højeste pris, og sådanne vægtede aftaler vil typisk være dyrere end den uvægtede, men forskellen vil afhænge af, hvor store prisforskelle er mellem forskellige timer denne periode¹¹.

Det er således først og fremmest et spørgsmål om sammenlignelighed, om et produkt er inkluderet eller ej. NVE offentliggjorde en rapport i december 2011, som viste, at mange forbrugere i Norge har et spotprisprodukt, som ikke er inkluderet på Kraftprisoversikten¹². Det er Konkurrencetilsynet udgangspunkt, at det ville være bedre til at omfatte alle produkter på listen, men portalen skal stadig være let at bruge og forstå. Muligvis vil installering af »AMS« (Avanserte Måle- og Styringsystem) i alle husstande, gøre det lettere at sammenligne spotprisprodukter. »AMS« vil der blive indført over hele Norge inden 2018.

Vejledning

Under overskriften *"Hvordan finner jeg kraftpriser der jeg bor? Veiledning til bruk av kraftprisdatabasen"* indeholder Kraftprisoversigten en trin-for-trin vejledning i hvordan man bruger siden og dermed også hvordan man skifter leverandør. Dette inkluderer: Bostedskommune, forbrug, faktureringsmetode, valg af aftaletype, information om priser, sammenligning af aftalerne i oversigten, regneeksempel, historiske priser, historisk sammenligning af faste og variable priser, hvad men skal være opmærksom på før man tager det endelige valg og hvordan man skifter elleverandør.

¹¹ <http://www.konkurransetilsynet.no/no/kraftpriser/Sporsmal-og-svar/Hvorfor-er-ikke-mitt-spotprisprodukt-med-i-listen/>

¹² <http://www.nve.no/no/nyhetsarkiv-/pressemeldinger/betalte-570-millioner-kroner-mer-enn-nodvendig-for-strommen/>

Kraftprisoversikens FAQ inneholder fx spørsmålet "Hvilken avtaletype bør jeg velge?". Her gives der vejledning i hvordan man vælger mellem de forskellige typer produkter. Som fx vist i figur 19.

Det kan dermed oppstilles to grunner til å velge fastpris:

- Dersom en ønsker å sikre seg mot at strømregningen blir uventet høy for en avregningsperiode, og samtidig er villig til å betale litt mer i gjennomsnitt over en lengre periode for å være sikker på at en ikke får en slik høy regning.
- Dersom en tror en er bedre enn kraftleverandørene til å anslå den framtidige kraftprisen. Et slikt veddemål kan i enkelte tilfeller lønne seg, men i de fleste tilfellene er det trolig ekspertene som vinner veddemålet.

Figur 19. Grunde til at velge fast pris på Kraftprisoversikten. Kilde:

<http://www.konkurransetilsynet.no/no/kraftpriser/Sporsmal-og-svar/Hvilken-produkttype-bor-je-velge-/Fastpris-eller-markedspris/>

Argumentet for denne utformning er, at forbrukeren selv skal ta det endelige valg. Konkurrentilsynets mål er at gi de opplysninger, der er nødvendige for at treffe dette valg. På den ene side er det valget mellom fast og ikke-fast pris. I de fleste tilfelle velger forbrukerne variable priser. Deretter skal de velge mellom "standard variabel pris" og "spotpris". For å gjøre dette valg lettere, har Konkurrentilsynets inkludert muligheten for å sammenligne "standard variabel pris" og "spotpris" over tid.

På forsiden av prissammenligningssiden har Kraftprisoversikten desuden følgende markering: "[X] Jeg har lest informasjon om kraftpriser (åpnes i nytt vindu)" Baggrunden for at ha denne kombinasjon av design og informasjon er i følge Konkurrentilsynet at: "For at kunne bruke kraftprisoversikten korrekt, er det meget viktig at være oppmerksom på disse opplysninger. Vores indtrykk er, at meget av tekstene læses ikke grundigt, så vi valgte disse punkter som de viktigste og valgte dette design for at øge chansen for, at de opplysninger, der blev læst, og for at gi forbrukeren en del av ansvaret for at bli bevidst om disse opplysninger".

På Kraftprisoversiktens spørsmål og svar side henvises der til en kontakt formular hvis forbrukeren yderligere spørsmål (se figur 20 og figur 21).

[Noe mer du lurer på? Gå til vårt kontaktskjema](#)

Figur 20. Har du flere spørsmål? Kilde:

<http://www.konkurransetilsynet.no/no/kraftpriser/Sporsmal-og-svar/>

Kontakt kraftpris

Har du spørsmål eller kommentarer angående kraftprisoversikten? Sjekk våre [spørsmål- og svarsider](#).

Forbrukere kan kontakte oss via kontaktskjemaet under eller på e-post kraftpris@kt.no. Vi tar også imot innspill til forbedringen av oversikten og tips om mulig feil innmelding av priser eller andre opplysninger.

Dersom du ikke ønsker å sende e-post til oss, kan du ringe kraftpris-telefonen 55 59 76 00. Telefontid er tirsdager fra kl. 10 - 12 og torsdager fra kl. 12 - 14.

Kraftleverandører kan ta kontakt på kraftpris@kt.no eller ringe vårt sentralbord 55 59 75 00 mellom kl. 08.00 og 15.45 (kl. 15:00 i perioden 15.mai - 15.september) for veiledning.

Er du **journalist**? Se våre [spørsmål- og svarsider for media](#).

Send dine spørsmål eller kommentarer til kraftprisoversikten:

Navn	<input type="text"/>
Kommune	<input type="text"/>
E-post	<input type="text"/>
Spørsmål eller kommentarer	<input type="text"/>

Figur 21. Kontaktinformasjon på kraftprisoversikten. Kilde:

<http://www.konkurransetilsynet.no/no/kraftpriser/Sporsmal-og-svar/Kontakt-kraftpris/>

Prisvisning

Prisvisningen er forskjellig for de tre standardprodukter. For standard variabel pris og fastprisprodukter vises prisen i øre/kWh samt en opsplittning på abonnement (kr./år) og forbrug (øre/kWh), se figur 22 og figur 23. For standard variabel pris er det desuden muligt at sammenligne historiske priser på årsbasis (eller andre valgte periode), ved hjelp af funktionen 'sammenligne priser'. Denne funktion blev tilsat i 2011 og giver også mulighed for at se omkostningerne på årsbasis (eller andre valgte periode), se figur 24.

For markedspris/spotpris vises kun tillægget for elprisen. Dette vises samlet samt opdelt på abonnement (kr./år) og forbrug (øre/kWh). Forbrugeren betaler dette tillæg plus den månedlig spotpris fra Nord Pool. Der er også mulighed for at se historiske priser for markedskraft/spotpris (spotpriser fra Nord Pool plus tillægget for produktet som ligger øverst på listen). I graf og tabel vises tillægget og spotpris samlet. Produkterne er direkte sammenlignelige, og det er derfor kun relevant at vise det bedste tilbud, fordi forskellen i tillægget vises i selve Kraftprisoversikten, og forskellene er for små til at vises grafisk. Funktionen oplyser endvidere den historiske pris/år (eller andre valgte periode).

Ditt søk

Bostedskommune:

Ditt årlige kraftforbruk: kWh

Faktureringsmåte: Forskuddsvis Akonto Etterskuddsvis

Avtaletype:

År: Uke:

[Hjelp](#) [Print](#) [Oppdater kraftpriser](#)

Sammenlign priser historisk (velg innli fire avtaler og sammenlign disse mot den billigste spotprisen) Sammenlign priser

Standard variabel pris onsdag Uke 13 2013, levering: Andøy, forbruk 20000 kWh/år

Oversikten viser standard variabel kraftpris for levering av strøm til husholdninger inkludert moms (med unntak av Nord-Norge).

Ikke alle avtaler vises i oversikten. [Les her hvilke.](#)

Når du skal skifte strømleverandør er det en del ting du bør sjekke.

For å få en mest mulig riktig faktura anbefaler Konkurransetilsynet at du leser av måleren ofte og gjerne ved prisendringer.

Nr	Kraftleverandør	Avtalenavn	Pris ved ditt forbruk (øre/kWh)	Faktureringsmåte				Prisen du betaler består av		Sammenligne
				Forskuddsvis	Akonto	Etterskuddsvis	Betingselser	Fastbeløp kr/år	Pris øre/kWh	
1	Ustekveikja Energi AS	Variabel lavpris	29,12			●	i	280	27,72	
2	Gudbrandsdal Energi	Kvitfjell world cup variabel	31,28			●	i	0	31,28	
3	Tafjord Marked AS	Tafjord Web Variabel NO 4	31,36			●	i	336	29,68	
5	Lærdal Energi	LE Web - Nord Norge	31,92			●	i	0	31,92	
6	Svorka Energi AS	Svorka garantipris nord	33,12			●	i	240	31,92	
7	NorgesEnergi AS	GUL e-STRØM NO4	33,59		●	●	i	0	33,59	
8	Ustekveikja Energi AS	Standard variabel pris	34,00			●	i	120	33,40	
9	Fjordkraft AS	Fjordkraft Web	34,03			●	i	374	32,16	
13	Fitjar Kraftlag SA	Standard variabel kraftpris	35,96			●	i	0	35,96	
14	SKS Kraftsalg	Variabel pris NO4	36,00			●	i	0	36,00	
16	Stranda Energi AS	Standard variabel pris	36,76			●	i	120	36,16	
17	NorgesEnergi AS	GUL STRØM NO4	36,79		●	●	i	0	36,79	
18	Gudbrandsdal Energi	Variabel	36,88			●	i	0	36,88	
19	Lærdal Energi	LE Variabel	36,96			●	i	0	36,96	
20	Luster Enerioverk AS	Variabel kraftpris	37,04			●	i	0	37,04	
21	Gudbrandsdal Energi	Variabel Lavpris	37,44			●	i	300	35,94	
4	Hafslund Strøm AS	Direkte Variabelpris	31,44		●		i	0	31,44	
10	LOS AS	LOS ekunde	34,04		●		i	278	32,65	
11	Telinet Energi AS	Telinet Online	35,16		●		i	312	33,60	
12	Tussa-24 AS	Tindekraft Aktiv	35,20		●		i	0	35,20	
15	Gudbrandsdal Energi	Variabel Lavpris Akonto	36,72		●		i	0	36,72	

Figur 22. Prissammenligning for produkter med standard variabel pris på Kraftprisoversikten.

Ditt søk

Bostedskommune:

Ditt årlige kraftforbruk: kWh

Faktureringsmåte: Forskuddsvis Akonto Etterskuddsvis

Avtaletype:

År: Uke:

[Hjelp](#) [Print](#) [Oppdater kraftpriser](#)

Fastpris onsdag Uke 11 2013, levering: Andøy, forbruk 20000 kWh/år

Oversikten viser fastpriser for levering av strøm til husholdninger inkludert moms (med unntak av Nord-Norge). Ikke alle avtaler vises i oversikten. [Les her hvilke.](#)

Fastprisavtaler låser prisen du skal betale for strøm i 1 eller 3 år.

Klikk på kolonneoverskrift "Fastprisperiode" for å sortere etter 1 års eller 3 års bindingstid.

Når du skal skifte strømleverandør er det en del ting du bør sjekke.

Nr	Kraftleverandør	Avtalenavn	Fastpris periode	Pris ved ditt forbruk (øre/kWh)	Faktureringsmåte				Prisen du betaler består av		Sammenligne
					Forskuddsvis	Akonto	Etterskuddsvis	Betingselser	Fastbeløp kr/år	Pris øre/kWh	
1	Telinet Energi AS	Fastpris 1 år	1 år	28,59		●		i	278	27,20	
2	Rauma Energi Kraft AS	Fastpris 1 år	1 år	31,44			●	i	240	30,24	
3	Gudbrandsdal Energi	Fastpris	1 år	31,52			●	i	0	31,52	
4	Lærdal Energi	LE Fastpris	1 år	31,96			●	i	0	31,96	
4	Fitjar Kraftlag SA	Fastpris 1 år	1 år	31,96			●	i	0	31,96	
6	Stranda Energi AS	Fastpris	1 år	32,36			●	i	120	31,76	
7	Askøy Energi Kraftsalg AS	Fastpris	1 år	32,56		●		i	432	30,40	
7	Hafslund Strøm AS	Direkte fastpris	1 år	32,56		●		i	0	32,56	
9	Tussa-24 AS	Tindekraft Fastpris 1 år	1 år	32,92		●		i	288	31,48	
10	SKS Kraftsalg	Fastpris 1 år	1 år	33,00			●	i	0	33,00	
11	Helgelandskraft AS	Fastpris 1 år	1 år	33,30			●	i	0	33,30	
12	SFE Kraft AS	SFE Fast	1 år	33,31			●	i	278	31,92	
13	TronderEnergi Marked AS	Fastpris 1 år	1 år	33,52			●	i	317	31,94	
14	Hurum Kraft AS	Fastpris 1 år	1 år	33,60			●	i	240	32,40	
15	Ustekveikja Energi AS	Fastpris	3 år	33,80			●	i	120	33,20	
16	Ustekveikja Energi AS	Fastpris	1 år	33,81			●	i	120	33,21	
17	Kraftinor AS	Fastpris 3 år	3 år	33,84			●	i	348	32,10	
18	SKS Kraftsalg	Fastpris 3 år	3 år	34,00			●	i	0	34,00	
19	Ishavkraft AS	Blå Fastkraft 1 år	1 år	34,40		●		i	0	34,40	
20	Helgelandskraft AS	Fastpris 3 år	3 år	34,50			●	i	0	34,50	
21	Ishavkraft AS	Blå Fastkraft 3 år	3 år	34,75		●		i	0	34,75	
22	TronderEnergi Marked AS	Fastpris 3 år	3 år	34,88			●	i	317	33,38	
23	Kraftinor AS	Fast pris 1 år	1 år	34,94			●	i	348	33,20	
24	Svorka Energi AS	Fastpris 1 år	1 år	35,00			●	i	240	33,80	
25	Lvse Energisalg AS	Fastpris	1 år	35,07			●	i	278	33,68	

Figur 23. Prissammenligning produkter fastpris på Kraftprisoversikten.

Tilpass visning

Vekt prisene etter forbruk: **Normalforbruk**

Ditt årlige kraftforbruk
20000 kWh

Vis spotpris for: **NO2 - Sørlandet**

[Vis kart over prisområder](#)

Inkluder mva

Velg periode:

Fra år: 2012 Fra uke: 8 Til år: 2013 Til uke: 8

[Vis sammenligning](#)

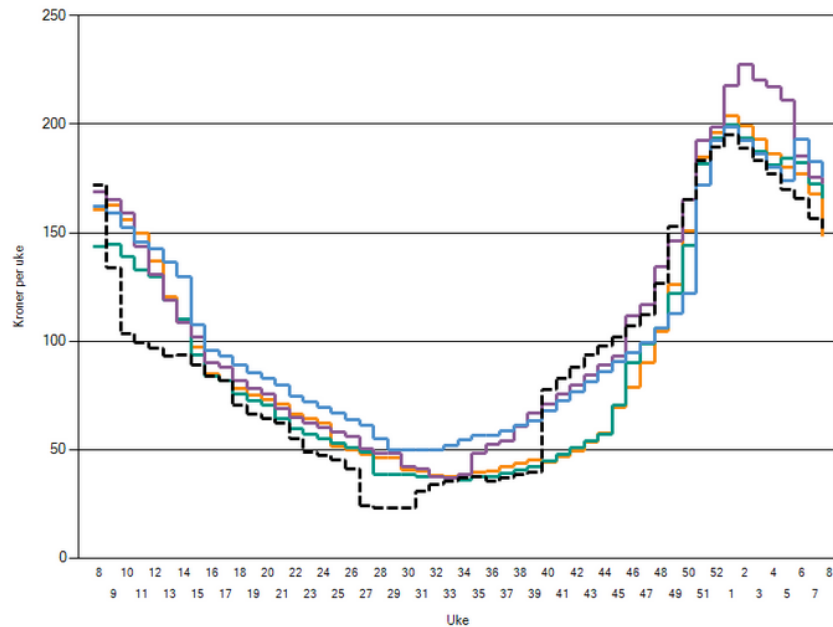
Du kan endre søkekriterier her, eller i søkeboks til selve prisoversikten og oppdatere graf derfra. Grafen viser bare standard variable priser fra og med uke 26 i 2010. For priser lengre tilbake i tid, kan du gå til Rådatasiden.

[Her kan du få hjelp hvis du ikke får opp grafen.](#)

Priser ekskl. mva i perioden uke 8/2012 - 8/2013, ved et årsforbruk på 20000 kWh, vektet etter Normalforbruk

	Sum periode
— Ustekveikja Energi AS - Variabel lavpris	5 104,09 kr.
— Hafslund Strøm AS - Direkte Variabelpris	4 970,03 kr.
— Svorka Energi AS - Svorka garantipris nord	5 689,83 kr.
— Tussa-24 AS - Tindekraft Aktiv	5 582,60 kr.
--- Spotpris NO2 - Sørlandet med 0,15 øre/kWh i påslag	4 930,01 kr.

[Vis data i tabellform](#)

Velg **prisområde** for å sammenligne med spotpris. Spotprisen er hentet fra NordPool og er uveid månedlig gjennomsnittspris som man betaler i tillegg til påslaget. Påslaget som vises er dagens laveste påslag for din kommune og ditt forbruk i kraftprisoversikten.

Velg **forbruksprofil** for å ta med i prisberegningen at strømmen er dyrere når man bruker mest strøm. Du vil da få opp priser i kroner per uke. Velg ikke forbruksvektede priser istedenfor forbruksprofil hvis du bare vil se priser i øre/kWh.

Figur 24. Sammenligning af historiske standard variabel priser på Kraftprisoversikten.

Ditt søk

Bostedskommune
Andøy

Ditt årlige kraftforbruk
20000 kWh

Faktureringsmåte
 Forskuddsvis
 Akonto
 Etterskuddsvis

Avtaletype
Markedskraft/spotpris

År 2013 Uke 13

[Hjelp](#)
[Print](#)
[Oppdater kraftpriser](#)

Se historiske priser for markedskraft/spotpris (spotpriser fra NordPool pluss påslaget for avtalen som ligger øverst på denne listen)

Vis graf

Markedskraft/spotpris onsdag Uke 13 2013, levering: Andøy, forbruk 20000 kWh/år

Oversikten viser påslaget for markedskraftavtaler (spotpris) for levering av strøm til husholdninger inkludert moms (med unntak av Nord-Norge). Ikke alle avtaler vises i oversikten. [Les her hvilke.](#)

Du betaler påslaget som vises i oversikten + [månedlig spotpris fra Nord Pool](#). I graf og tabell vises påslag og spotpris samlet.

For å få en mest mulig riktig faktura anbefaler Konkurransetilsynet at du leser av måleren hver måned.

[Når du skal skifte strømleverandør er det en del ting du bør sjekke.](#)

Nr	Kraftleverandør	Avtalenavn	Påslag ved ditt forbruk (øre/kWh)	Faktureringsmåte				Påslaget du betaler består av	
				Forskuddsvis	Akonto	Etterskuddsvis	Betingselser	Fastbeløp kr/år	Påslag øre/kWh
1	Telinet Energi AS	Telinet Spotpris	0,12		•		i	0	0,12
2	Gudbrandsdal Energi	Kvitfjell World Cup Spot	0,82			•	i	163	0,00
3	Fortum	Topp 5 Garanti	0,84			•	i	0	0,84
4	Kraftinor AS	Kraftinor Lavpris	1,68			•	i	336	0,00
4	NTE Marked AS	Lav innkjøpspris	1,68			•	i	0	1,68
6	Tafjord Marked AS	Tafjord Web Spot	1,92			•	i	0	1,92
7	SKS Kraftsalg	Spotpris - Enkel	2,00			•	i	0	2,00
8	Lærdal Energi	LE Spot	2,20			•	i	240	1,00
9	Svorka Energi AS	Svorka spot	2,36			•	i	272	1,00
10	NorgesEnergi AS	GUL SPOT	2,39		•		i	0	2,39
11	Ustekveikja Energi AS	Markedskraft	2,40			•	i	120	1,80
12	Fortum	eSpot	2,60			•	i	0	2,60
13	Gudbrandsdal Energi	Markedskraft Lavpris	2,83			•	i	566	0,00
14	Luster Energiverk AS	Spotprisavtale	2,90			•	i	0	2,90
15	Gudbrandsdal Energi	Markedskraft Lavpris Akonto	3,10		•		i	0	3,10
16	SKS Kraftsalg	Spotpris	3,20			•	i	0	3,20
17	Gudbrandsdal Energi	Markedskraft (spot)	3,60			•	i	0	3,60
18	Kragere Kraft AS	Kragerpris	3,72			•	i	240	2,52

Vis graf

Figur 25. Prissammenligning produkter markedspris/spotpris på Kraftprisoersikten

Tilpass visning

Vekt prisene etter forbruk: **1**
Normalforbruk

Prisområde: **1**
NO2 - Sørlandet

Velg periode:
Fra år: 2012 Fra uke: 8 Til år: 2013 Til uke: 8

Ditt årlige kraftforbruk
20000 kWh

Inkluder mva

[Vis sammenligning](#)

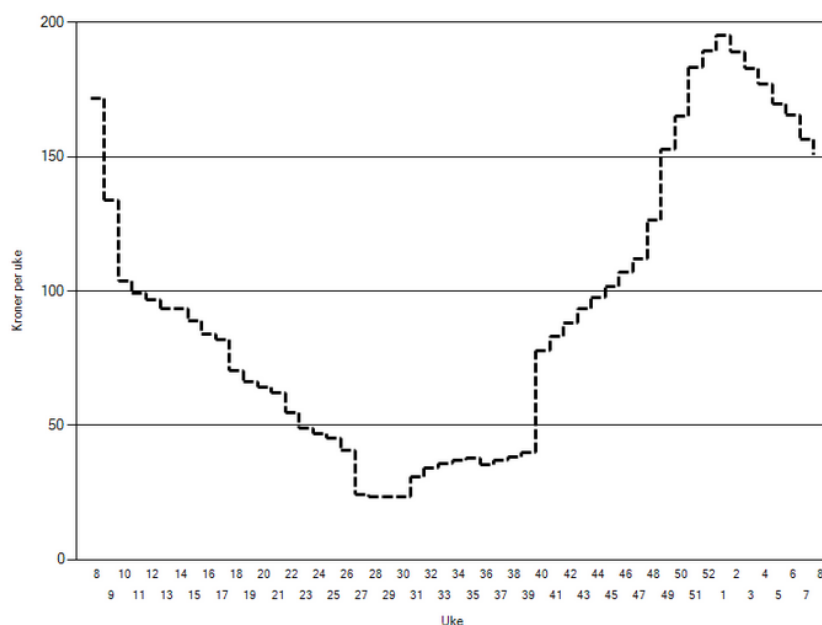
Du kan endre søkekriterier her, eller i søkebok til selve prisoversikten og oppdatere graf derfra. Grafen viser bare standard variable priser fra og med uke 26 i 2010. For priser lengre tilbake i tid, kan du gå til Rådatasiden.

[Her kan du få hjelp hvis du ikke får opp grafen.](#)

Priser ekskl. mva i perioden uke 8/2012 - 8/2013, ved et årsforbruk på 20000 kWh, vektet etter Normalforbruk

--- Spotpris NO2 - Sørlandet med 0,15 øre/kWh i påslag **Sum periode**
4 930,01 kr.

[Vis data i tabellform](#)

Velg **prisområde** for å sammenligne med spotpris. Spotprisen er hentet fra NordPool og er uveid månedlig gjennomsnittspris som man betaler i tillegg til påslaget. Påslaget som vises er dagens laveste påslag for din kommune og ditt forbruk i kraftprisoversikten.

Velg **forbruksprofil** for å ta med i prisberegningen at strømmen er dyrere når man bruker mest strøm. Du vil da få opp priser i kroner per uke. Velg ikke forbruksvektede priser istedenfor forbruksprofil hvis du bare vil se priser i øre/kWh.

Figur 26. Sammenligning av historiske markeds/spotpriser på Kraftprisoversikten.

Grønne produkter

Indtil nu har der ikke været intentioner om at omfatte information om grønne produkter på Kraftprisoversikten. Nogle produkter er af elleverandørerne beskrevet som grønne, mens andre elleverandører tilbyder muligheden for at købe en "grøn garanti" mod et gebyr. Dette ekstra produkt/garanti er ikke inkluderet på Kraftprisoversikten. Produkter med navne som "100 % vedvarende energi" har samme navn på Kraftprisoversikten, da navnet på prisportalen skal være det samme som navnet bruges på udbyderens hjemmeside og i bestillingsordningen.

Der har været spørgsmål fra både forbrugere og elleverandører, om informationer om miljøvenlighed kan indgå på prisportalen. Det vil være op til Forbrukerrådet, hvorvidt dette vil ske i fremtiden.

El-certifikater blev indført 1. januar 2012. El-certifikater er en støtteordning for kraft produceret fra fornybare energikilder. El-kunderne finansierer ordningen over elregningen, ved at elleverandørerne lægger omkostningen til el-certifikater ind i strømprisen. Prisen for el-certifikater skal inkluderes i prisen, som anmeldes til Kraftprisoversikten for fastpris og for standard variabel pris. For spotprisaftaler skal omkostningerne til el-certifikater inkluderes i det indmeldte tillæg¹³.

Alle elleverandører skal informere deres kunder om, hvordan den el, de solgte i det forgående år blev fremstillet. Dette kaldes en varedeklaration¹⁴. Elleverandører med oprindelsesgarantier kan udforme deres egen individuelle varedeklaration. Elleverandører, der ikke bruger oprindelsesgarantier, skal henvise til den erklæring, som beregnet af NVE. NVEs beregning er baseret på beregninger af det såkaldte residualmiks for Norge foretaget i et europæisk projekt finansieret af Europa-Kommissionen (RE-DISS-projektet)¹⁵.

Svagheder

Efter Konkurrencetilsynets opfattelse er der brug for nogle strukturelle ændringer af Kraftprisoversikten fremadrettet. Løsningerne på nuværende problemer vil blive initieret af Forbrukerrådet, da Kraftprisoversikten sandsynligvis vil blive ændret en hel del, hvis en overførsel finansieres.

Den nuværende udformning har to primære svagheder:

- Portalen indeholder ikke alle kontrakter, der udbydes på markedet. Hvis det ville være muligt at medtage samtlige kontrakter i portalen, og samtidig stadig tilbyde en enkel og brugervenlig hjemmeside, ville dette være det bedste. Det faktum, at mange kontrakter, der udbydes på markedet er vanskelige at sammenligne, er et problem, der er relateret til markedet generelt og ikke kun til prisportalen (men det gør en prisportal endnu vigtigere). De kontrakter, der er vist i portalen er let sammenlignelige, og de billigste på markedet er blandt dem som vises på portalen. En forbruger kan derfor bruge portalen, som den er i dag, og finde det billigste produkt for ham/hende. En ideel portal vil ifølge Konkurrencetilsynet omfatte flere kontrakter, og det forventes, at det

¹³ Mere information kan findes på hjemmesiden for NVE <http://www.nve.no/no/Kraftmarked/Elcertifikater/>

¹⁴ <http://www.nve.no/no/Kraftmarked/Sluttbrukermarkedet/Varedeklarasjon1/>

¹⁵ <http://www.nve.no/no/Kraftmarked/Sluttbrukermarkedet/Varedeklarasjon1/Varedeklarasjon-for-2011/>

fremtidige fokus vil være på at forsøge at finde en måde at gøre det muligt at sammenligne flere kontrakter.

- En anden svaghed er, at databasens struktur og design er baseret på en meget ældre version. En mere strukturel opdatering af prisportalen er nødvendig for at kunne foretage flere ændringer.

Forbrugertilfredshed

Konkurrencetilsynet har ikke overvejet at inkludere forbrugertilfredshed på Kraftprisoversikten, da formålet med siden alene er at give oplysninger om pris og betalingsmetoder. Konkurrencetilsynet anbefaler forbrugerne at tjekke oplysninger om udbyderen på internettet, især hjemmesiderne for forbrugerorganisationerne Forbrugerombudet og Forbrukerrådet. Klager over kundeservice, fakturering, osv. sendes til forbrugerorganisationer og lignende ikke til Konkurrencetilsynet. Hvis Forbrugerombudet fx støder på en elleverandør som har overtrådt markedsføringsloven, vil de kontakte Konkurrencetilsynet som efterfølgende vil overveje at fjerne elleverandøren fra listen. På nuværende tidspunkt er Kraftprisoversikten et rent prisoplysningsværktøj. Det vil være op til Forbrukerrådet at overveje, om kundeoplevelser eller ratings skal inkluderes i fremtiden.

Brugertest

I processen med at ændre kraftprisoversikten i 2011 testede Konkurrencetilsynet nogle af de foreslåede ændringer på et antal forbrugere. Der har også været tests af www.kt.no generelt, men ikke af kraftprisoversikten i sig selv.

4.2 Kommercielle udbydere

Prissammenligningssider

Der findes flere kommercielle udbydere af prissammenligningssider for el i Norge. Rå-data som danner grundlag for Kraftprisoversikten er tilgængelig via FTP, og bruges af en bred vifte af elprissammenligningssider, samt af Statistisk sentralbyrå¹⁶ og NVE. Data er til rådighed gratis, og der er i dag ingen relaterede licensbetingelser for brug af rå-data.

En række prissammenligningssider, der bruger rå-data er givet nedenfor. Listen er ikke udtømmende, da rå-datafilerne er frit tilgængelige, og da Konkurrencetilsynet ikke holder styr på, hvem der bruger de rå datafiler:

- <http://www.dinside.no/104469/dinsides-stromkalkulator>
- <http://e24.no/energi/stromkalkulator>
- <http://www.kortogkontant.no/strompriser/strompriser>
- <http://tux.aftenposten.no/calcFrame/start.htm?id=19>

¹⁶ www.ssb.no svarer til Danmarks Statistik – for Norge.

Neden for beskrives nogle fællestræk for de kommercielle norske sider og der gives eksempler på, hvordan de udformes i forskellige henseender.

Markedsdækning

De kommercielle sider dækker generelt set de samme produkter som Kraftprisoversikten, i og med at rå-datafilerne som beskrevet er frit tilgængelige. Hjemmesiderne listet ovenfor er alle sider, hvor der sammenlignes mange forskellige typer af produkter, hvoraf el kun udgør en mindre del.

Finansiering

De kommercielle prissammenligningssider er finansieret af reklamer. På Kortogkontant er det ydermere muligt for en leverandør at købe sig adgang til en placering i oversigten, hvilket gør oversigten mindre uafhængig.

Standardprodukter

På samme måde som for Kraftprisoversigten opdeles prissammenligningen efter tre typer af produkter: Variabel, Fast og spotpris. De faste findes både som 1-årige kontrakter og som 3-årige. Beskrivelsen af de forskellige produkttyper er forklaret under standardprodukter for Kraftprisoversigten.

På Dinside er det muligt at se variable priser enten som gennemsnitlige halvårslige priser eller som de nuværende variable priser. Figur 27 viser, hvordan der kan vælges produkttyper.

STRØMKALKULATOR

Kommune: Are mark

Årsforbruk i kWh: 20000

Kontraktstype i dag:

- Jeg har variabel strømpris
- Jeg har spotpris/markedskraft
- Jeg har ett års fastpris
- Jeg har tre års strømpris

Strømlleverandør i dag:

- Midtkraft Buskerud AS: Midtkraft Miljø
- Eidsiva Marked AS: eStandard
- Filtjar Kraftlag SA: Standard variabel kraftpris**
- Fjordkraft AS: Fjordkraft Web
- NorgesEnergi AS: GUL STRØM NO1

Strømpris: 44.95 øre kWh + 0 kr/år

Sammenlign med:

- Variabel pris nå
- Variabel pris (snitt siste halvår)
- Spotpris/markedskraft (snitt siste uke)
- Ett års fastpris
- Tre års fastpris

Figur 27. Eksempel på standardprodukter, dinside.no

Vejledning

Vejledning er typisk meget sparsom, fordi siderne har mange forskellige produkter. Dinside videregiver information om de forskellige produkter, spotpris, variabel og fast fra de beskrivelser, der er givet på konkurrencetilsynets hjemmeside og vises nederst på siden, når der klikkes på spørgsmålet, som kan ses i venstre side på figur 27. På e24 er vejledningen næsten ikke eksisterende. Det er ikke muligt at finde oplysninger om elmarkedet andre steder end i oversigten, og der står kun en meget kort forklaring på forskellen mellem faste, variable og spotpriser.

Prisvisning

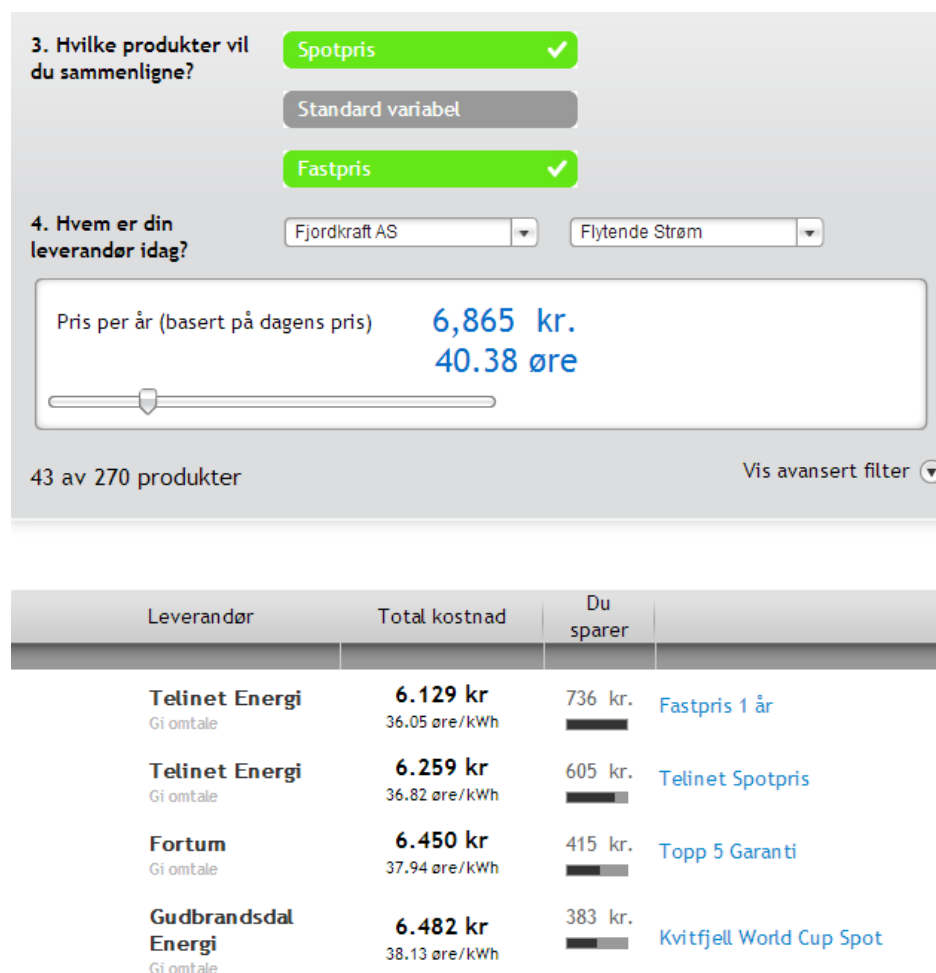
Priserne vises som enhedspriser i øre/kWh og som årspris i kr./år ved et givet forbrug. På Kortogkontant vises desuden besparelsen, idet nuværende leverandør indtastes som en del af startindtastningen. Generelt ses også abonnementsprisen. På e24 vises de forskellige tilbuds priser grafisk øverst. Den grafiske illustration giver et godt indtryk af de relative prisforskelle. Figur 28 viser en oversigt fra e24.

Figur 28. Prisoversigt på e24.no

For spotprisproduktet vises i de fleste tilfælde tillæg (påslag) i øre/kWh samt abonnementsprisen. På E24 vises også det effektive tillæg, dvs. det gennemsnitlige tillæg, når abonnementsprisen medtages. Oversigten er således også sortert efter de effektive tillæg på E24.

Det er forskelligt for de kommersielle sider, om det i prisoversigten er muligt at medtage alle produkter, eller det kun er muligt at se et standardprodukt fx fast 1 år. Mens det ikke er muligt at sammenligne forskellige produkttyper på E24 og Dinside har Kortogkontant imidlertid en anden oversigtsform. På Kortogkontant er det muligt at vælge flere forskellige produkter, hvorfor prisvisningen for alle produkter er i øre/kWh, den årlige pris samt en årlig besparelse. Dermed er det heller ikke for spotprisprodukter muligt at se tillæg. Et eksempel kan ses af figur 29.

Figur 29. Kortogkontant.no viser priser for forskjellige produkter i samme oversigt, kortogkontant.no

Grønne produkter Ligesom på Kraftprisoversigten er det ikke muligt at filtrere oversigten efter grønne produkter.

Forbrugertilfredshed Der er ingen forbrugertilfredshedsvurderinger på de kommercielle norske prissammenligningssider. Siderne er generelt meget sparsomme både med oplysninger om produkterne og oplysninger i oversigten. Forbrugertilfredshedsundersøgelserne passer derfor dårligt ind på de kommercielle sider.

4.3 Sammenligning af karakteristika

Forskellene mellem de beskrevne prissammenligningssider er opsummeret i nedenstående tabel.

Karakteristika	Kraftprisoversikten	Dinside	E24	Kortogkontant
Organisering	Officiel	Kommerciel	Kommerciel	Kommerciel
Markedsdækning	Indmeldelsespligtige standardprodukter	Brug af Kraftprisoversiktens rå-data	Brug af Kraftprisoversiktens rå-data	Brug af Kraftprisoversiktens rå-data
Standardprodukter	Ja	Ja	Ja	Ja
Grad af vejledning	Høj	Lav	Lav (næsten ingen)	Lav
Yderligere vejledning	Ja	Nej	Nej	Nej
Prisvisning	Enhedspris i øre/kWh for standard variabel pris og fastprisprodukter, samt historiske priser på årsbasis (eller andre valgte periode) for standard variabel pris. For markedspris/spotpris vises kun tillægget.	Enhedspris i øre/kWh samt årlig pris i kr./år. For spotpris: tillæg i øre/kWh + abonnementspris I kr./år	Enhedspris i øre/kWh samt årlig pris i kr./år. For spotpris: tillæg i øre/kWh + abonnementspris I kr./år samt effektivt tillæg i øre/kWh	Enhedspris i øre/kWh samt årlig pris i kr./år + årlig besparelse i kr./år
Visning af besparelse	Nej	Nej	Nej	Ja
Grønne produkter	Nej	Nej	Nej	Nej
Forbrugertilfredshed	Nej	Nej	Nej	Nej

5 Finland

Elmarkedet	Liberaliseringen af det finske marked for elektricitet begyndte i 1995 samtidig med ikrafttrædelsen af den nye Elektricitets lov (386/1995). Liberaliseringen af elmarkedet har fundet sted i etaper, og den seneste væsentlige ændring fandt sted i efteråret 1998, hvor små forbrugere blev fritaget fra kravet om at bruge time-målerudstyr. I dag er alle elforbrugere fri til at købe elektricitet fra en leverandør efter eget valg.
Forsyningspligt	Opgaverne vedrørende "supplier of last resort" og "default supplier" varetages af det dominerede lokale handelsselskab.
Regulator	I overensstemmelse med Elektricitetsloven blev Elmarknadscentralen oprettet for at føre tilsyn med el-nettet og til at udføre andre offentlige opgaver. Elmarknadscentralen har ændret navn til Energiemarkkinavirasto / Energi-marknadsverket (EMV) i 2000.

5.1 Offentlig myndighed

Organisering	I forbindelse med liberaliseringen blev der oprettet en prissammenlignings-side, således at forbrugerne har mulighed for at orientere sig i forhold til hvilke muligheder, der findes for at vælge elleverandør. Denne prissammenlignings side blev drevet manuelt frem til 2005, hvor den it-baserede side Sahkonhinta ¹⁷ blev oprettet. Som regulator for elmarkedet i Finland driver EMV prissammenligningssiden.
--------------	---

Der er ifølge EMV flere fordele ved at EMV, som offentlig myndighed, driver Sahkonhinta.fi. Dette omfatter:

- Prisinformationen tillægges større vægt og troværdighed af forbrugere, fordi det er en offentlig myndighed som driver siden.
- Elleverandørernes tilbud er bindende, og der lægges stor vægt på at prissammenligningen er gennemsigtig og pålidelig.
- Forbrugere og virksomhedsbrugere har brug for rådgivning, et velfungerende it/prissystem og en bagvedliggende viden om elmarkedet. EMV har erfaring med alle tre delelementer.

¹⁷ www.sahkonhinta.fi

Afsnittet om Sahkonhinta er baseret på interview med ekspert Timo Partanen og analytiker Marcus Nora, ansvarlige for driften af Sahkonhinta hos EMV's markedovervågningsgruppe.

- Systemet skal opgraderes jævnlige for at følge markedsudviklingen. Viden om fremtidige ændringer i lovgivningen er derfor en fordel for at være på forkant med udviklingen.
- Outsourcing kan være svært/dyrt, da opgaven ikke er et fuldtidsjob.
- EMV hoster også selve serveren, hvilket betyder lavere hosting-omkostninger og en potentiel fejlkilde mindre.
- Hvis siden lå et andet sted end EMV, ville tilsyn være nødvendigt.
- EMV har i forvejen brug for prisdata for energihandel og transmission til forskellige rapporter mv. Driften af Sahkonhinta giver således synergieffekter med andre af EMVs opgaver.

En af ulemperne ved at det er en officiel myndighed som driver Sahkonhinta er, at EMV ikke har mulighed for at udpege og udstille elleverandører, som ikke overholder reglerne eller udnytter svagheder i systemet til at give misvisende oplysninger.

Det tekniske aspekt

En af årsagerne til at EMV blev udpeget til at drive Sahkonhinta var, at de har en it-afdeling med de nødvendige kompetencer til at drive siden og som kunne hoste selve serveren. Systemet og den bagvedliggende kode er imidlertid udviklet af en privat virksomhed, hvilket betyder at det kan være vanskeligt for EMV selv eller andre virksomheder at fortage de nødvendige ændringer for at siden følger med markedsudviklingen.

EMV understreger at det er vigtigt, at den ansvarlige embedsmand for bestilling/overvågning af systemet har kendskab til både elmarkedet og informations- og kommunikations teknologi. Hvis dette ikke er tilfældet, kan der være problemer med at definere sidens kravspecifikationer. Alternativt kan leje af programmør(er), midlertidigt eller for længere sigt, være en mulighed.

Outsourcing af opbygningen af siden har betydet, at ændringer tager væsentlig længere tid at implementere, end hvis EMV selv havde kunnet fortage dem. Omkostningerne ved ændringer af siden har i nogle tilfælde været en begrænsning for sidens udvikling. Et open source system, som embedsmænd, andre virksomheder osv. nemt kan ændre, ikke blot den oprindelige leverandør, ville være en stor fordel. Dette overvejes i øjeblikket i EMV.

Fordi EMV ikke selv har udviklet systemet bag Sahkonhinta.fi, er det lidt mere besværligt for EMV at administrere systemrelaterede projekter. Projekter avancerer langsommere pga. øget kommunikation mellem systemmanager,

leverandøren af systemet og EMV it-afdeling. Problemet er dog hverken overvældende eller ekstremt dyrt.

Udvikling

Prissammenligningssiden er 10 år gammel og har været mere eller mindre den samme, siden den blev oprettet. Det er dyrt at lave ændringer, fordi EMV er afhængig af det IT-firma som har lavet systemet. Det ville have været bedre hvis siden var baseret på et open source system, så andre ville kunne overtage.

Systemet har dog vist sig at være ganske fleksibelt, hvilket fx har gjort det muligt at implementere ændringer i tarifdatastrukturen. Systemet er således blevet udvidet til også at omfatte transmissionstariffer (anvendes til rapportering og statistikker) og naturgastariffer. Derudover er nogle dele af den administrative brugergrænseflade blevet opgraderet og søgeværktøj forbedret. Forbrugernes brugerflade er ikke blevet ændret radikalt i sidens historie.

Der er imidlertid flere større ændringer på vej. Dette omfatter:

- Mere obligatorisk produktinformation
 - Oprindelse (efter produkt)
 - Forudbetaling af fakturering
 - Start af leverance
 - Frekvensen af prisændringer (hvis forudbestemt)
 - Bedre sammenlignelighed
- Åben dataprotokol-interface
 - Mulighed for at dele (operative) prisdata
 - Andre prissammenligningssider reducerer nødvendigheden af reklamer
- Automatisk rapportering
 - Transmissionstakster fordelt på selskab
 - Tidsserier mv.
- Estimat for spotprisbundne kontrakter
 - Baseret på finansielle kontrakter og CFD'er
 - Forbrugerne har været tilbageholdende med at vælge disse, fordi der ikke har været nogen forudberegnet estimat for den gennemsnitlige pris eller årlige omkostninger
- Forskellige produkttyper på den samme side som standard
 - Viser 5 billigste produkter i hver kategori
 - Mulighed for at gennemse alle produkter i bestemt kategori
 - Lettere at sammenligne forskellige typer af kontrakter
 - Fremme spot-bundne prisprodukter
- Vejledningspakke

- Indhold ikke besluttet endnu
- Opstramning af oprindelsesmærkning som følge af ny lovgivning
 - Visning af oprindelse for produkt (ikke elleverandør som nu)

Udformning

Et af de vigtigste mål med designet af Sahkonhinta har været enkelhed. Det er således kun nødvendigt at indtaste postnummer og årligt forbrug, for at få vist en prissammenligning. Indtaster man desuden transmissionstarif (generel eller tidstarif) og målemetode (1-tids-måling, 2-tids-måling, sæson-måling) kan man få en mere specificeret visning.

Det er ikke muligt at skifte gennem Sahkonhinta.fi. Når forbrugeren har fundet det produkt de ønsker, skal elleverandøren kontaktes direkte. Nogle elleverandører opgiver et direkte link til deres side hvor man kan skifte i den yderligere information som findes når man klikker på produktet.

Markedsdækning

Alle elleverandører er forpligtet til at indrapporterer alle produkter, som sælges på det finske marked til EMV. Elleverandørerne er ansvarlige for, at alle produkter og priser er opdaterede. Listede tilbud er bindende for elleverandørerne, men ikke nedad begrænsende. Elleverandører kan fx give rabatter, som ikke er inkluderet på Sahkonhinta.fi. Hidtil har der kun været få tilfælde, hvor en leverandør har markedsført et produkt, som ikke er i systemet.

Leverandørerne skal oplyse følgende:

- Produktkategori: midlertidig fast pris, tidsbegrænset fast pris, spot bundet pris
- Tilgængelig som: 1-tids-måling, 2-tids-måling, sæson-måling (samt definition af dag/nat)
- Månedligt gebyr for sikringer (kan omfatte flere), energigebyr
- Start / slut dato
- Oprindelsen af energien
- Region, hvor tilbuddet gælder
- Eventuelle yderligere oplysninger

Indkøbsforeninger er ikke inkluderet på Sahkonhinta.fi.

Produkttyper

Produkterne som indrapporteres til Sahkonhinta inddeles på baggrund af en klassifikation udarbejdet af EMV. Klassificeringen er dynamisk, da den skal omfatte alle nye typer af produkter på markedet. Elleverandørerne udfylder selv oplysningerne om produkternes karakteristika som fører til klassificeringen.

Overordnet findes der 5 produkttyper på Sahkonhinta.fi:

- Midlertidig fast pris (priser som gælder "indtil videre")
- Fastprisaftaler 1 år
- Fasprisaftaler 2 år
- Øvrige fastprisaftaler
- Børsprisaftaler (spot+)

Mata in ditt postnummer 00530 **BYT**

Välj överföringsbolag Helen Sähköverkko Oy **BYT**

Överföringstariff Allmäntariffel

Mätningssätt Entidsmätning

Mata in den årliga förbrukningen (kWh)

Om du inte vet din förbrukning, se [tilläggsuppgifterna om elförbrukning](#)

Önskad avtalstyp

- Avtal som gäller tillsvidare
- Avtal som gäller tillsvidare
- Tidsbundet avtal på ett år
- Tidsbundet avtal på två år
- Övriga tidsbundna
- Börprisavtal

VISA JÄMFÖRELSENS R

Figur 30. Indledende valgmuligheder på Sahkonhinta.fi

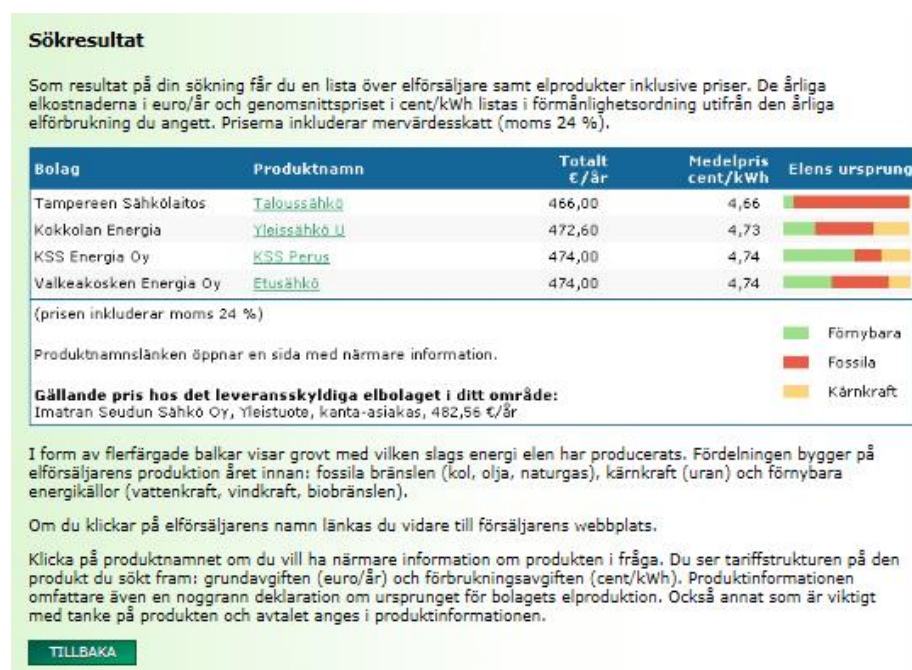
"Indtil videre" produkter er produkter hvor prisen er fast – indtil videre. Elleverandørerne skal meddele deres kunder 1 måned i forvejen, hvis de ændrer deres priser på "indtil videre" produkter. Prisen skal imidlertid ikke ændres på Sahkonhinta før prisændringen træder i kraft. Der har været eksempler på elleverandører, som har udnyttet dette system til at komme øverst på listen ved at indmelde priser som kun er tilgængelige i ned til 10 minutter. Dette har skabt en del forbrugerutryghed og utilfredshed.

Børsprisprodukter er produkter hvor prisen er mekanisk koblet til timeprisen på Nord Pools spotpris ud fra et på forhånd oplyst tillæg. Denne type produkt kræver således en fjernaflæst måler.

Vejledning

Sahkonhinta giver kun meget lidt vejledning, og informationen som findes på siden er på et meget generelt plan. Udover selve prissammenligningen består vejledningen hovedsagelig af fakta om udbyderskiftet og hvordan man bruger sammenligningsværktøjet. EMV vil gerne have mere information på siden

fremtiden og ønsker at udarbejde en ”informationspakke”. Hvad denne informationspakke kommer til at indeholde er endnu ikke besluttet.

Figur 31. Eksempel på vejledning på Sahkonhinta.fi.

EMV anbefaler ikke specifikke produkter, da det mest egnede produkt og leverandøren afhænger af kundens præferencer. Priser svinger og det bedste produkt afhænger af den fremtidige udvikling i økonomien. EMV har dog lavet en kampagneindsats 2010 med fokus på, at det er nemt at vælge. Til denne kampagne blev der udarbejdet prisstatistikker over historiske priser som bl.a. viste at spotbundne priser ville have været et rigtig godt valg. Denne pointe blev derfor brugt i kampagnen.

På Sahkonhinta findes desuden et prisstatistikværktøj, hvor man kan hente historiske gennemsnitspriser for de forskellige produkttyper (figur 32). De historiske priser kan vises både som data og graf. Der kan ikke hentes historiske priser for specifikke tilbud fra leverandørerne.

Prisstatistik

Välj statistik som tas fram

Priser : Energipriser Överföringspriser Totalpriser

Skatter : Alla skatter Exklusive skatt angivna

Relativa : Nominella priser Relativa priser Reella priser

Energipriser

Leveransskyldighetspriser

Anbudspriser, tillsvidare gällande

Välj : Anbudspriser, tidsbundna på 1 år

Anbudspriser, tidsbundna på 2 år

Elbörsen Nordpools SPOT-pris (systemsprisets dagen medeltal)

Välj typanvändare

Höghusbostad 2 000 kWh/år Småhus, med delvis ackumulerande eluppvärmning 20 000 kWh/år

Typ användare : Småhus 5 000 kWh/v Smålandbruk 10 000 kWh/år

Småhus 18 000 kWh/v Landbruk 35 000 kWh/år

Välj tidsintervall

Tidsintervall :

Från början av innevarande år

Rullande år

Fritt valbar tidsintervall

Välj pris som räknas

Hela landets genomsnittspris

Nyland och Östra Nyland

Välj Södra Finland (utan Nyland och Östra Nyland)

Västra Finland

Östra Finland

Norra Finland

Figur 32. Prisstatistik på *Sähköhintä.fi*

Mere information kan findes på elleverandørernes brancheorganisation Energia¹⁸. Dette omfatter bl.a. information om kontrakter, fælles vilkår og lovgivning, elregningen, tariffer, processen med at skifte leverandør, oprindelsesgarantier, engrosmarkedet. Materialet er kommunikeret med små videoer.

¹⁸ <http://energia.fi/sv>

Figur 33. Eksempel på video på Energia.fi Kilde: <http://energia.fi/sahkomarkkinat/sahkon-hintaja-sopimukset/mista-sahkon-hinta-muodostuu>

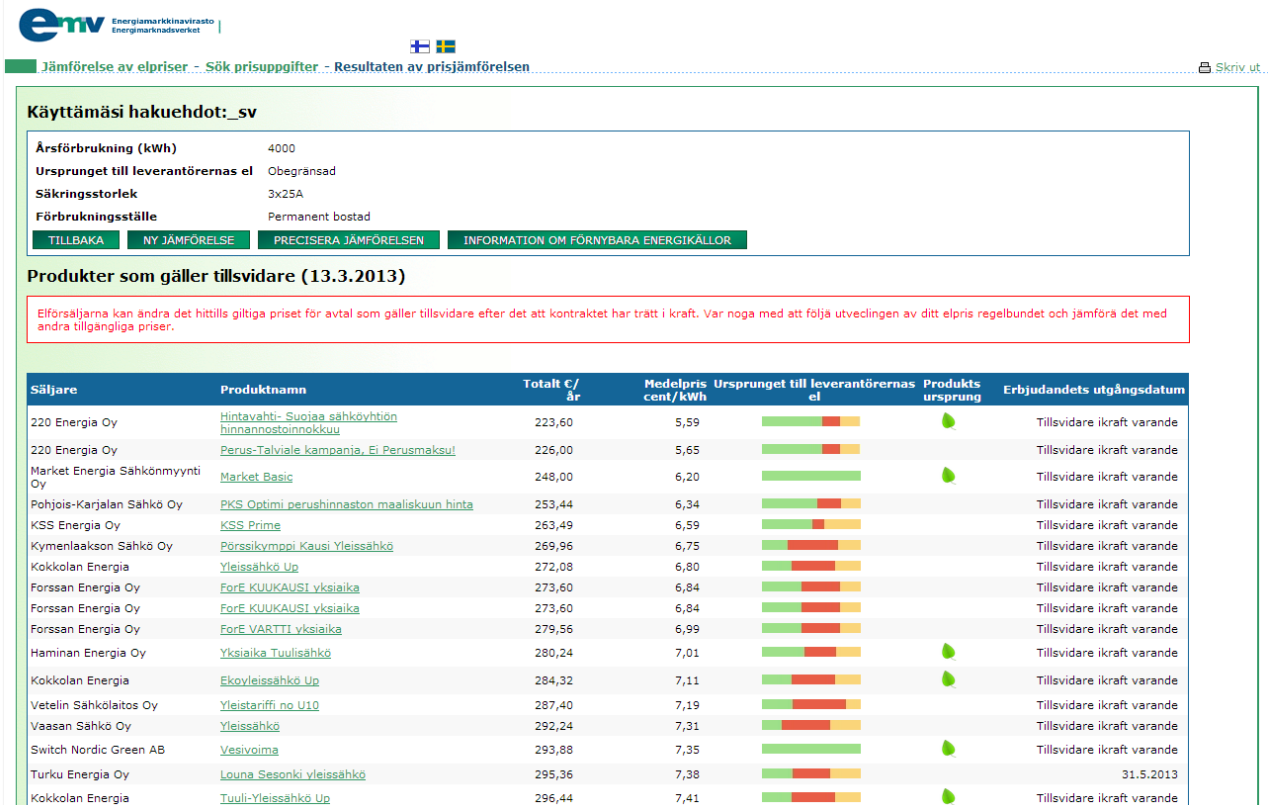
EMVs telefonnummer kan findes nederst på siden med prissammenligningen, omend forbrugerne ikke bliver opfordret til at kontakte EMV med spørgsmål. Det forventes at der i næste revision af Sahkonhinta vil blive inkluderet mere kontaktinformation.

Prisvisning

For fastpris og "indtil videre" produkter opgives forventede årlige udgifter (€/år) og gennemsnitlig enhedspris (cent/kWh). Forventede årlige udgifter beregnes af elleverandørerne på baggrund af det indtastede forbrug (se figur 35). Der vises ikke mulig besparelse på Sahkonhinta.fi, men fordi der opgives en forventet årlig omkostning har forbrugerne mulighed for at sammenligne dette med deres hidtidige aftale. Forbrugeren har således nemt ved selv at udregne den mulige besparelse.

Omkostninger pr år for "indtil videre" produkter baseres på leverandørernes fremskrivninger af prisforventninger. Der har været flere tilfælde, hvor elleverandørernes beregnede års pris har været meget forskellig fra (meget lavere end) den pris som forbrugeren er kommet til at betale. Dette er selvfølgelig uheldigt, og EMV arbejder med elleverandørerne for sikre retvisende prisberegninger i det omfang, det er muligt. I den forbindelse mangler der sanktionsmuligheder overfor elleverandører, som udnytter systemet. EMV vurderer dog, at det er vigtigt i et forbrugerobjektiv at inkludere en estimeret årspris, da forbrugerne ikke kan forholde sig til enhedsprisen.

For spotbundne priser vises kun tillægget, med en indikation af at det er plus Nord Pools spotpris. Selve værdien af spotprisen angives ikke, men tilføjes som "+spot". Dette både som forventede årlige udgifter (€/år + spot) og gennemsnitlig cent/kWh + spot (se figur 36 og figur 37). I løbet af det kommende år vil dette sandsynligvis blive opdateret, således at også en samlet pris app-roksimeres på baggrund af fremskrivninger af prisforventninger.

Figur 34 Prissammenligning for midlertidig fast pris (priser som gælder "indtil videre") på Sähköhinta.fi

Käyttämäsi hakuehdot: _sv

Årsförbrukning (kWh)	4000
Ursprunget till leverantörernas el	Obegränsad
Säkringsstorlek	3x25A
Förbrukningsställe	Permanent bostad

TILLBAKA NY JÄMFÖRELSE PRECISERA JÄMFÖRELSEN INFORMATION OM FÖRNYBARA ENERGIKÄLLOR

Tidsbundna produkter på ett år (13.3.2013)

Säljare	Produktnamn	Totalt €/år	Medelpris cent/kWh	Ursprunget till leverantörernas el	Produkts ursprung	Erbjudandets utgångsdatum
220 Energia Oy	Takuu-talviale kampania, Ei Perusmaksu!	239,60	5,99			Tillsvidare ikraft varande
Market Energia Sähkömyynti Oy	Market Takuu 1 vuosi	241,60	6,04			Tillsvidare ikraft varande
Forssan Energia Oy	ForE Yksivuotinen Yksiaika	266,60	6,67			Tillsvidare ikraft varande
Suuri-Savon Sähkö Oy	AktiiviKymppi Yleissähkö, 1-v.Takuuhinta	273,16	6,83			Tillsvidare ikraft varande
Porvoon Energia Oy	Yleistariffi PBE-vihreä	274,00	6,85			Tillsvidare ikraft varande
Porvoon Energia Oy	Yleistariffi PBE-kijinteahinta	274,00	6,85			Tillsvidare ikraft varande
E.ON Suomi Oy	E.ON Takuu, yleissähkö, vuosi	274,84	6,87			Tillsvidare ikraft varande
Etelä-Savon Energia Oy	Ekoteko yksiaikaisähkö	280,40	7,01			Tillsvidare ikraft varande
Oulun Sähkömyynti Oy	Varmavirta 12 kk Yleissähkö1	282,00	7,05			Tillsvidare ikraft varande
Switch Nordic Green AB	Vesivoima	282,80	7,07			Tillsvidare ikraft varande
Pori Energia Oy	Yleissähkö määräaikainen 1 v	284,72	7,12			Tillsvidare ikraft varande
Switch Nordic Green AB	100% Tuulivoima	286,80	7,17			Tillsvidare ikraft varande
Oulun Sähkömyynti Oy	Vihreävirta 12 kk Yleissähkö1	288,00	7,20			Tillsvidare ikraft varande
KSS Energia Oy	KSS Plus 12 kk yleissähkö	289,00	7,23			Tillsvidare ikraft varande
KSS Energia Oy	KSS Natural 12 kk yleissähkö	289,00	7,23			Tillsvidare ikraft varande
Switch Nordic Green AB	Ekoenergia	290,80	7,27			Tillsvidare ikraft varande
Savon Voima Oyj	TakuuVoima yleissähkö	291,36	7,28			Tillsvidare ikraft varande
Vattenfall Oy	Täysvesi	292,36	7,31			Tillsvidare ikraft varande
Vattenfall Oy	Perussähkö	292,36	7,31			Tillsvidare ikraft varande
Vattenfall Oy	Täysvidin	292,36	7,31			Tillsvidare ikraft varande
Fortum Markets Oy	Fortum Takuu, yleissähkö 100 % Vesisähkö	293,84	7,35			Tillsvidare ikraft varande

Figur 35. Prissammenligning for fastpris 1 år på Sakhonhinta.fi

Käyttämäsi hakuehdot: _sv

Årsförbrukning (kWh)	4000
Ursprunget till leverantörernas el	Obegränsad
Säkringsstorlek	3x25A
Förbrukningsställe	Permanent bostad

TILLBAKA NY JÄMFÖRELSE PRECISERA JÄMFÖRELSEN INFORMATION OM FÖRNYBARA ENERGIKÄLLOR

Börspis produkter (13.3.2013)

Säljare	Produktnamn	Totalt €/år	Medelpris cent/kWh	Ursprunget till leverantörernas el	Produkts ursprung	Erbjudandets utgångsdatum
Turku Energia Oy	Markkinasähkö	41,36 + spot	1,03 + spot			Tillsvidare ikraft varande
Vattenfall Oy	Pörssiopimus	46,24 + spot	1,16 + spot			Tillsvidare ikraft varande
Kymenlaakson Sähkö Oy	Pörssikymppi Kuukausi	46,36 + spot	1,16 + spot			Tillsvidare ikraft varande
Helsingin Energia	KotiSpot	46,40 + spot	1,16 + spot			Tillsvidare ikraft varande
Energiaoplar Oy	Polar Spot Yleissähkö	46,48 + spot	1,16 + spot			Tillsvidare ikraft varande
Fortum Markets Oy	Fortum Tarkka 100 % Vesisähkö	63,04 + spot	1,58 + spot			Tillsvidare ikraft varande
Savon Voima Oyj	MarkkinaVoima yleissähkö	65,40 + spot	1,64 + spot			Tillsvidare ikraft varande
Oulun Sähkömyynti Oy	Varmavirta Spot Yleissähkö	70,48 + spot	1,76 + spot			Tillsvidare ikraft varande
Switch Nordic Green AB	Vesivoima	76,00 + spot	1,90 + spot			Tillsvidare ikraft varande
Switch Nordic Green AB	100% Tuulivoima	80,00 + spot	2,00 + spot			Tillsvidare ikraft varande
Switch Nordic Green AB	Ekoenergia	84,00 + spot	2,10 + spot			Tillsvidare ikraft varande

Priserna anger endast den marginal som läggs till börspriset (spotpris). Se aktuellt spotpris på adressen: <http://www.nordpoolspot.com> (prisen inkluderar moms 24%)

Produktnamnsliken öppnar en sida med närmare information.

- Förnybara
- Fossila
- Kärnkraft
- Producerad med enbart förnybar energi
- Producerad med enbart fossilbränslen
- Producerad med enbart kärnkraften

TILLBAKA NY JÄMFÖRELSE

Figur 36. Prissammenligning for børspris år på Sakhonhinta.fi

Information om produkt

Produkt:	Hintavahti- Suojaa sähköyhtiön hinnannostoinnokkuu (Producerad med enbart vattenkraft)
Årlig användning:	4000 kWh
Grundavgift:	0,00 euro/mån
Energiavgift:	5,59 cent/kWh
Årskostnad:	223,60 euro/år
Medelpris:	5,59 snt/kWh (prisen inkluderar moms 24%)
Avtalstyp:	Avtal som gäller tillsvidare
Erbjudandets utgångsdatum:	Tillsvidare ikraft varande
	Elförsäljarna kan ändra det hittills giltiga priset för avtal som gäller tillsvidare efter det att kontraktet har trätt i kraft. Var noga med att följa utvecklingen av ditt elpris regelbundet och jämföra det med andra tillgängliga priser.
Tilläggsuppgifter:	Risikiton ja suojattu hinta sovitussa puiteissa, jossa on määritelty aloitushinta ja hintakatto. Ensimmäiset 3kk aloitushinta on muuttamaton, jonka jälkeen alkaa kahden vuoden määräaikainen sopimus, jolloin energianhinta seuraa pohjoismaista sähköpörssiä Nord Poolia, mutta ei koskaan ylitä hintakattoa. Max. neljä hinnanmuutosta kalenterivuoden aikana. o Hintakatto: 6,80 c / kWh, o Aloitushinta: 5,59 c / kWh. Laskutus: 12 kertaa vuodessa kuukauden välein. Laskun eräpäivä kuluvan käyttökuukauden 17. päivä. Sopimus on kuluttajalle täysin riskiton joka aina katkeaa muuton yhteydessä.

Försäljarens elenergi har producerats med följande energikällor (fjolårets statistik):

Förnybara energikällor	61%
Fossila energikällor	18%
Kärnkraft	20%

[TILLBAKA TILL PRISJÄMFÖRELSEN](#)

Figur 37. Exempel på detaljeret information om produkter på Sahkonhinta.fi

Grønne produkter

Elleverandører skal mindst én gang i hvert kalenderår informere forbrugeren om oprindelsen af selskabets solgte elektricitet på elregningen og i salgsmateriale sendt til forbrugeren. Oversigten skal være opdelt på fossile brændstoffer (olie, kul, naturgas og tørv), vedvarende energi (vand, vind, biobrændsel) og elektricitet produceret af atomkraft.

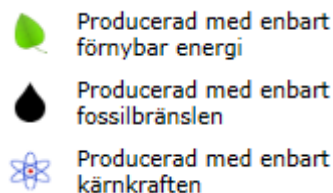
På listen over sammenlignelige produkter på Sahkonhinta præsenteres der, sammen med prisoplysninger, oplysninger om de forskellige energikilder hver enkelt leverandørs salg er sammensat af for det foregående år, dvs. en fordeling af oprindelse for den samlede mængde elektricitet, der sælges. Oplysningerne findes under overskriften "Oprindelse i leverandørernes elektricitet". Fordelingen er illustreres som vist i figur 38.

Figur 38. De tre oprindelseskategorier: fornybare, fossile og atomkraft.

Udover fordelingen efter oprindelse, vises der i prissammenligningen på Sahkonhinta symboler ved produkter, der er 100 % produceret med enten vedvarende energi, atomkraft eller fossile brændstoffer. Et grønt blad symbo-

liserer elektricitet produceret af vedvarende energikilder, en sort dråbe symboliserer fossile kilder, og et atom symboliserer kernekraft, se figur 39.

Figur 39. Mærkning af produkter som er 100% produceret med enten vedvarende energi, atomkraft eller fossile brændstoffer på Sahkonhinta.fi.

Elleverandørerne er ansvarlige for indkøb af den lovede mængde elektricitet produceret af de kilder, der er anført for produktet. Hvis en elleverandør, for eksempel sælger et 10.000 kWh el produkt, der er 100% produceret med vedvarende energikilder, skal leverandøren indhente certifikater for tilsvarende mængde energi, der produceres med vedvarende energi - enten gennem egen produktion eller ved at købe dem på markedet.

Hvis man klikker på produktnavnet i listen over sammenlignelige produkter åbnes siden "Oplysninger om produktet" med mere information om det pågældende produkt. Hvis produktet er fremstillet udelukkende fra vedvarende eller fossile brændstoffer eller atomkraft, står dette i parentes efter produktnavnet. Er produktet produceret med vedvarende energikilder (vind, vand og biomasse) opgives der desuden detaljerede oplysninger om oprindelsen, hvis udbyderen har specificeret dette.

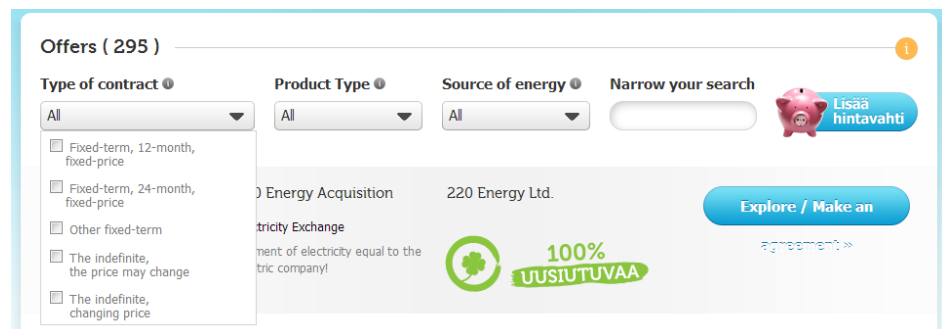
Hidtil har mærkningen baseret sig oplysninger fra elleverandørerne. EMV har ikke haft mulighed for at tjekke rigtigheden af mærkningen, og der har været en tendens til, at der er "for mange" produkter produceret på 100% vedvarende energi i prissammenligningen i forhold til hvor meget vedvarende energi der produceres. Dette forventes at blive ændret inden for det kommende år. En ny "oprindelsesgaranti" lov forventes at blive vedtaget i foråret og træde i kraft juli 2013. Loven implementerer EU's VE-direktiv. Denne lov vil give EMV bedre redskaber til at føre tilsyn med oprindelsesdata og dermed øge pålideligheden af oplysningerne væsentligt.

Forbrugertilfredshed

Forbrugertilfredshed er ikke inkluderet på Sahkonhinta.

5.2 Kommercielle udbydere

Prissammenligningssider	<p>Der findes 3 kommercielle udbydere af prissammenligningssider. To drives af private virksomheder og én af en stor medievirksomhed. De 3 sider er følgende:</p> <ol style="list-style-type: none">1) Vasa-Emg Pricewatch2) Sahkovertail.fi3) Kilpailuttaja.fi <p>Sahkovertail og Kilpailuttaja er begge tjenester, der fungerer som kommercielle prissammenligningssider, der henvender sig til forbrugere. Vasa-Emg Pricewatch fungerer mere som observatør på markedet. De finder konkurrencedygtige priser på baggrund undersøgelser med mystery shoppere, der handler som en repræsentativ forbruger. Vasa-Emg henvender sig primært til elleverandører og udgiver prisprognoser og analyser. I det følgende er der derfor lagt vægt på udformningen af Sahkovertailu og kilpailuttaja.fi</p> <p>De kommercielle sider adskiller sig fra den officielle sider både rent visuelt og ved præsentationen af resultaterne, men også ved at statistikker og de administrative sider ikke er der. Ulempen ved kommercielle sider kan være, at troværdigheden kan svækkes. Når der er kommercielle interesser involveret ved et overblik over markedet, er der mulighed for falske eller fordrejede resultater.</p>
Markedsdækning	<p>Sahkovertailu dækker ifølge dem selv alle produkter på det finske marked. Kilpailuttaja oplyser ikke umiddelbart, hvor meget de dækker.</p>
Finansiering	<p>Kilpailuttaja er finansieret ved provisioner fra leverandøren ved salg af produkter. Når en forbruger skifter leverandør igennem siden, betaler leverandøren et gebyr til Kilpailuttaja. Sahkovertailu oplyser ikke umiddelbart, hvordan de finansieres.</p>
Standardprodukter	<p>Prisoversigten vises meget forskelligt på de to finske kommercielle sider. Begge opdeler på længden af kontrakten, således at der findes 12- og 24-måneders produkter samt priser uden udløb. Sahkovertailu adskiller også faste og variable priser. Figur 40 viser, hvordan der på Sahkovertailu kan opdeles på kontrakttyper, dvs. standardprodukter.</p>

Figur 40. Mulighed for at fremsøge forskellige produkter på sahkovertailu.fi (oversat med google translate fra finsk til engelsk)

Kilpailuttaja opdeler på 4 kontrakttyper: 12-, 12-24-, 24-måneders produkter samt uendelig løbetid. Der ses således ingen variable priser på Kilpailuttaja.

Vejledning

Vejledning til at kunne træffe et oplyst valg er meget begrænset på de kommercielle finske prissammenligningssider. På Sähkövertailu er vejledningen primært udformet som en FAQ med spørgsmål som:

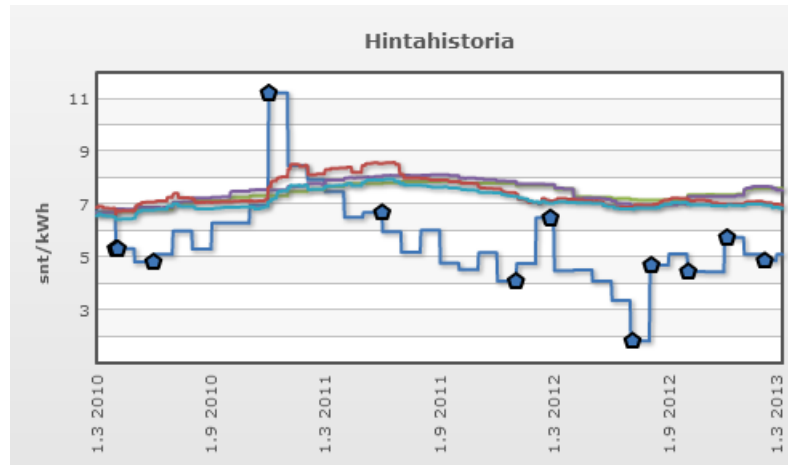
- Hvordan fungerer konkurrencen på elmarkedet?
- Kan jeg skifte leverandør så ofte, jeg vil?
- Hvordan kan jeg aflæse mit elforbrug?
- Hvordan er den årlige pris beregnet?

Forklaringer på de enkelte produkttyper er imidlertid sværere at finde, og der gives ikke råd til, hvilke overvejelser, man bør gøre sig i forbindelse med et skift. Siden har til formål at være simpel og overskuelig og ikke overinformere. Kilpailuttaja er endnu mere rå i sin udformning. Siden giver korte forklarende tekster, når musen føres hen over en valgmulighed som fx bindingsperiode, når man befinder sig i prisoversigten. Foruden de korte forklarende tekster, kan der findes flere beskrivelser andre steder på hjemmesiden. Udformningen er imidlertid meget korrekt og faktuel, men der findes ikke umiddelbart uddybende vejledninger til, hvordan man som forbruger bør forholde sig til de forskellige produkter.

Energiaguru.fi

En ny finsk hjemmeside, www.energiaguru.fi har til formål at rådgive forbrugere på elmarkedet. Grundlaget for hjemmesiden er dels rådgivning dels udvikling af en ny fremskrivelsesmetode af energipriserne, som er patenteret. Energiaguru.fi er uafhængig og laver vurderinger af alle elleverandører på det finske marked. Siden fungerer således, at man tilmelder sig som bruger af siden, hvorefter det er muligt at blive kontaktet, når der kommer produkter på markedet, der kan være interessante for den enkelte. Desuden gives der

rådgivning til, hvilke produkter man bør vælge, når man er medlem. På forsiden er udviklingen af forskellige elpriser vist. De kan ses af figur 41.

Figur 41. Udvikling i elpriserne på det finske marked, energiaguru.fi

Energiaguru.fi fungerer således som vejledende organ for forbrugeren på markedet, men laver ikke de klassiske prissammenligninger. De henvender sig i stedet til brugere af siden.

Prisvisning

Prisen på de kommercielle sider vises både som gennemsnitlig enhedsomkostning i øre/kWh og som årlig besparelse. Figur 42 viser et eksempel på en finsk prisoversigt. På Kilpailuttaja er oplysningsniveauet for det enkelte produkt højt, idet der på siden kun kan ses ét tilbud per produkttype. Den årlige besparelse kan desuden ses under selve prisvisningen på Kilpailuttaja.

4. Säästölaskelma

Ohessa on hakuehtojesi mukaan kilpailutettu paras tarjouksemme. Vertailuhintana käytetään nykyisen sähkönmyyjäsi uusinta julkaistua listahintaa. Korjaa hintaa tarvittaessa ja päivitä laskelma.

Ensisijainen haku on tehty määräaikaisten sopimusten joukosta, mutta voit muuttaa hakuehtoja sopimuksen keston tai tuotantotavan mukaan.

12 kk määräaikainen 	24 kk määräaikainen 	12-24 kk määräaikainen 	Toistaiseksi voimassaoleva
---	---	--	--

Sähkötarjous	VATTENFALL
Säästö vuodessa	27 €
Sähkönmyyjä	Vattenfall Oy
Sähkötuote	Perussähkö-Yleissähkö
Sopimuksen kesto	Määräaikainen 12 kuukautta
Perusmaksu	2.00 €/kk
Kulutusmaksu, Yleissähkö	5.93 snt/kWh

Hinnat sisältävät arvonlisäveron (alv 24%). Tarjous koskee vain sähköenergian myyntiä, sähkönsiirto säilyy sähköverkkoyhtiösi vastuulla.

Erikoistarjous! Kampanjahinta saatavilla vain tästä. [Tee sopimus »](#)

Figur 42. Et eksempel på en prisoversigt, kilpailuttaja.fi

På Sähkövertailu ses den gennemsnitlige årlige pris i euro/år. Siden viser gennemsnitlig årlig besparelse i forhold til gennemsnitsprisen - og ikke besparelse i forhold til nuværende leverandør, som det som regel sker, når der vises en besparelse. Et eksempel på en prisoversigt fra Sähkövertailu ses af figur 43

807 € / year € 205 less expensive than average <small>indefinite, changing price</small>	220 Energy Acquisition Electricity Exchange Payment of electricity equal to the electric company!	220 Energy Ltd. 	Explore / Make an agreement »
816 € / year 196 € cheaper than average <small>indefinite, the price may change</small>	Price Guard - Protects the price hikes and the electricity company hinnannostoinnokkaudelta General Electric	220 Energy Ltd. 	Explore / Make an agreement »
828 € / year 184 € cheaper than average <small>indefinite, changing price</small>	PKS optimum price for a basic price list of April Off-peak electricity	North Karelia Electrical Ltd.	Explore / Make an agreement »
828 € / year 184 € cheaper than average <small>indefinite, changing price</small>	PKS optimum price for a basic price list of April Season Electric	North Karelia Electrical Ltd.	Explore / Make an agreement »

Figur 43. Prisoversigt fra sahkovertailu.fi (oversat fra finsk til engelsk med google translate)

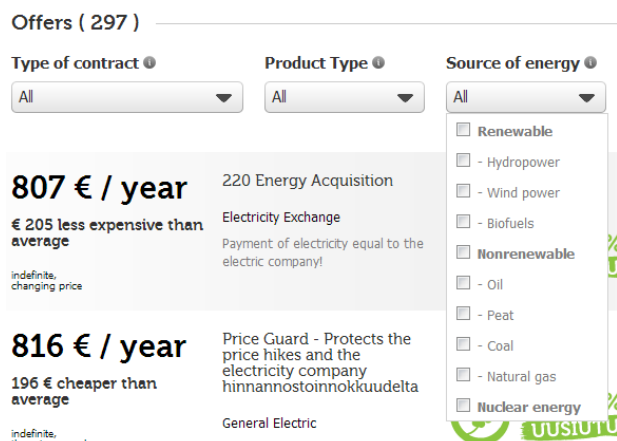
Grønne produkter

Det er muligt både på Sahkovertailu og Kilpailuttaja at vælge grønne produkter. På Kilpailuttaja er der mulighed for at se grønne produkter opdelt på to mærker og vindkraft. Ekoenergia-mærket er dannet af den finske naturfredningsforening (Suomen Luonnonsuojeluliiton), der anvender oprindelsesgarantier på sol, vind, biobrændsler og vandkraft. Valgmulighederne ses af filteret af figur 44.

Figur 44. Filter for valg af grønne produkter, kilpailuttaja.fi

På Sahkovertailu er det muligt at sortere prisoversigten efter typen af VE-produceret strøm, se figur 45. Ved sorteringen fremkommer således kun strøm der er produceret på fx 100 pct. vind, hvis der vælges vind i afkrydsningen. Der beskrives imidlertid ikke, hvordan det grønne valg sikrer, at det har en miljøfordel.

Figur 45. Valg af grønne produkter på sähkövertailu.fi

Forbrugertilfredshed

Der ses ikke forbrugertilfredshed på Sähkövertailu og Kilpailuttaja.

5.3 Sammenligning af karakteristika

Forskellene mellem de beskrevne prissammenligningssider er opsummeret i nedenstående tabel.

Karakteristika	Sähköhinta.fi	Sähkövertailu.fi	Kilpailuttaja.fi
Organisering	Officiel	Kommerciel	Kommerciel
Markedsdækning	Hele markedet	Hele markedet	Ikke hele markedet
Standardprodukter	Ja, dynamisk efter markedets udvikling	Ja	Ja
Grad af vejledning	Meget lidt vejledning ud over priser	FAQ og forklarende tekster	Meget lidt vejledning
Yderligere vejledning	Man kan i princippet kontakte EMA, men bliver ikke opfordret til det	Nej	Nej
Prisvisning	Cent/kWh, estimeret årspris i euro, spot + tillæg	Årlig pris i euro/år + besparelse i forhold til gennemsnitspris i euro/år	Årlig pris i euro/år samt enhedspris i eurocent/kWh + besparelse i euro/år
Visning af besparelse	Nej	Ja i forhold til gennemsnitspris	Ja
Grønne produkter	Ja, regelsæt for oprindelsesgarantier strammes	Ja	Ja
Forbrugertilfredshed	Nej	Nej	Nej

6 Tyskland

Elmarkedet

Det tyske elmarkedet blev liberaliseret i 1998. På det tyske marked er der primært fire store aktører, E.ON, RWE, Vattenfall samt EnBW, der tilsammen forsyner ca. 50 procent af markedet¹⁹. De fire aktører dominerer markedet i kraft af deres brede opgaveporteføljer. De agerer foruden som handelsselskab også som transmissionsselskaber, produktions- og distributionsselskaber, hvoraf kun transmissionsdelen skal regnskabsmæssigt adskilles. Tyskland er også særligt i den henseende, at de som det eneste EU-land har forhandlet tredjepartsadgang til nettet²⁰.

Fraregnet skatter, afgifter og nettariffer ligger den tyske elpris for husholdninger generelt højere end i Norden. Selvom der er fire dominerende aktører, er antallet af både elleverandører og tariffer stigende. I januar 2012 var der i alt 1.015 elleverandører med et samlet udbud af ca. 4.700 forskellige tariffer i Tyskland. Det tyske marked er meget segmenteret, og der findes derfor mange lokale leverandører og produkter i de enkelte delstater.

I 2011 blev der registreret ca. 3 mio. elleverandørskift svarende til, at 6,5 pct. af alle tyske elkunder foretog et skift.²¹ Mobiliteten af elforbrugere er således på niveau med det danske (der lå på ca. 6,1 pct. i 2009).

Forsyningspligt

I Tyskland har elleverandøren med flest kunder i et givet netværksområde forsyningspligten. Den største leverandør fastsættes hvert 3. år, hvorfor forsyningspligtselskabet kan variere over tid. Forsyningspligtprisen er ikke reguleret.

6.1 Offentlig myndighed

Prissammenligningsside

Der er ikke nogen officiel sammenligningstjeneste, hvor alle leverandørs produkter sammenlignes som på elpristavlen. Der findes således kun kommercielt drevne prissammenligningssider på markedet²².

¹⁹Energitilsynet: Analyse af konkurrence på detailmarkedet for el - Bilag_1-7

²⁰Konkurrence og Forbrugerstyrelsen (2004): Fusionen mellem Elsam og NESA <http://www.kfst.dk/service-menu/publikationer/arkiv/publikationer-2004/fusionen-mellem-elsam-og-nesa/36-elmarkedet-i-norden-og-i-tyskland/>

²¹<http://www.verivox.de/presse/wettbewerb-um-stromkunden-nimmt-stetig-zu-83241.aspx>

²²Der er til brug for kapitlet om tyske prissammenligningssider foretaget interview med Falko Leukhardt, konsulent for det tyske energidistributionselskab Polarstern GmbH (web page <https://www.polarstern-energie.de/>) samt Holger Krawinkel fra den tyske forbrugerorganisation, Verbraucherzentrale (VZBV).

De fleste sammenligningstjenester indsamler ifølge den tyske Stiftung Warentest data fra Ene't²³. Ene't er en privat dataindsamlingsvirksomhed specialiseret på energiområdet, der bl.a. indsamler data om elleverandører samt eltariffer og produkter. Ifølge Ene't selv dækker de hele markedet. De enkelte pris-sammenligningssider kan købe sig adgang til opdateret data på enten daglig, ugentlig, månedlig eller kvartalsvis basis alt efter, hvad de som kunde af databasen vælger.²⁴

Vejledning

Uafhængig vejledning til forbrugeren, der ønsker at skifte elleverandør, gives primært af den tyske forbrugerorganisation, Verbraucherzentrale (VZBV). VZBV vejleder forbrugere inden for mange områder herunder energi²⁵. Det tyske elmarked er imidlertid mere segmenteret end i de nordiske lande pga. dets størrelse. Det betyder, at der findes forskellige regler for forbrugerbeskyttelse i delstaterne, og VZBV har derfor mange underopdelinger på delstater, hvor vejledning af forbrugerne sker efter de enkelte bundeslandes regler.

Der findes desuden vejledning af forbrugeren på de forskellige kommercielle sammenligningssites, men det kan diskuteres, hvorvidt det kan betragtes som uafhængig vejledning. Se afsnittet om vejledning under de kommercielle aktører.

Anbefalinger

VZBV giver nogle generelle anbefalinger til, hvilke produkter en forbruger bør undgå, og hvilke man bør vælge i forbindelse med leverandørskift. Delstaternes forbrugeragenturer har meget vejledning, men ingen deciderede anbefalinger. Tanken er at give forbrugerne de bedst mulige muligheder for at fortaget et informeret valg – uden at styre dem i en bestemt retning. Vejledning indeholder fx fordele og ulemper.

Stiftung Warentest

Stiftung Warentest har i 2013 foretaget en gennemgående sammenligning af de kommercielle sammenligningstjenester. Stiftung Warentest er en uafhængig aktør, der er grundlagt af den tyske stat og som sammenligner forskellige varer til gavn for forbrugerne. Ved at sammenligne 10 tilgængelige sammenligningstjenester for elpriser finder Stiftung Warentest, at ingen af tjenerne er gode, og at de generelt ikke er forbrugervenlige for den uerfarne elkunde. Blandt andet giver problemer med filtre, der giver u hensigtsmæssige produkter øverst i prisvisningen, anledning til hård kritik.

²³ Stiftung Warentest (2013): Im Wirrwarr der Tarife

²⁴ <http://www.enet.eu/stromtarife/datenbank.html>

²⁵ <http://www.verbraucherzentrale-energieberatung.de/web/stromanbieterwechsel.html>

Ifølge undersøgelsen opgiver de fleste hjemmesider korrekte priser og tariffer, men der er mange problemer med de forudindstillede søgefunktioner. Oftest er filteret konstrueret således, at forbrugeruvenlige tilbud ses øverst i oversigten, idet der i mange tilfælde fremkommer tilbud med forudbetaling, pakketilbud og lange bindingsperioder øverst på prislisterne. Stiftung Warentest finder endvidere at informationen til forbrugerne er mangelfuld og at der ikke er gennemsigtighed med hensyn til hvordan priserne er opgjort.²⁶ Nogle generelle anbefalinger til, hvordan man undgår de mest forbrugeruvenlige tariffer ses af figur 46.

Faire Tarife	Unfaire Tarife
<p>Gute Wahl</p> <p>Monatliche Zahlweise. Der Kunde zahlt jeden Monat einen Abschlag.</p> <p>Preisgarantie. Gilt für möglichst viele Preisbestandteile, mindestens für Strombeschaffung, Netzentgelte.</p> <p>Fester Neukundenbonus. Eine fest vereinbarte Summe, die kurz nach Lieferanfang oder spätestens mit der ersten Jahresrechnung gezahlt wird.</p> <p>Kurze Frist. Die Kündigungsfrist zum Ende der ersten Laufzeit beträgt nicht mehr als sechs Wochen.</p> <p>Kurze Anschlusslaufzeit. Nach der Erstvertragslaufzeit kommt der Kunde jederzeit mit einer Frist von vier Wochen aus dem Vertrag.</p> <p>Ökostrom. Wer Ökostrom will, sollte auf Siegel achten: etwa Ok-Power oder Grüner Strom Label (test 2/12).</p>	<p>Schlechte Wahl</p> <p>Vorkasse. Der Kunde bezahlt den geschätzten Jahresstromverbrauch für bis zu zwölf Monate im Voraus.</p> <p>Großer Neukundenbonus. Er wird prozentual aus dem Jahresverbrauch errechnet. Lässt den Tarif im ersten Jahr günstig erscheinen. Im zweiten Jahr wird es teurer.</p> <p>Lange Anschlusslaufzeit. Wer die Kündigungsfrist verpasst, ist weitere zwölf Monate oder länger an den Vertrag gebunden.</p> <p>Pakettarif. Der Kunde kauft eine feste Strommenge als Paket. Verbraucht er mehr, muss er Strom teuer zukaufen. Verbraucht er weniger, bekommt er kein Geld zurück.</p> <p>Kein Ökosiegel. Der Ökostromtarif hat kein Siegel oder nur ein RECS-Zertifikat (test 2/12).</p>

Figur 46. Anbefalinger til valg af elprodukt i forbindelse med skift af elleverandør, Stiftung Warentest

Oversat og opsummeret anbefales det således forbrugeren at vælge:

²⁶ Stiftung Warentest (2013): Im Wirrwarr der Tarife

Fair tariffer:

- Månedprodukt
- Prisgaranti
- Korte bindingsperioder
- Faste introduktionstilbud
- Økostrøm

Unfair tariffer:

- Forudbetaling
- Billige introduktionstilbud
- Lange bindingsperioder
- Pakkeløsninger
- Intet økovaalg

De billige introduktionstilbud adskiller sig fra de faste introduktionstilbud, idet de billige introduktionstilbud typisk indeholder et minimumsforbrug. De faste tilbud giver en rabat uanset forbrug.

På VZBV's hjemmeside henvises til testen, således at forbrugeren kan finde den mest hensigtsmæssige sammenligningstjeneste. VZBV er imidlertid enig med Stiftung Warentests konklusion om, at prissammenligningssiderne generelt har mange mangler.

6.2 Kommercielle udbydere

Prissammenligningssider

Der findes, som tidligere nævnt, mange kommercielle udbydere af sammenligningstjenester i Tyskland. I undersøgelsen lavet af Stiftung Warentest er 10 forskellige sider sammenlignet som et udsnit af kommercielle aktører²⁷:

1. Verivox
2. Check24
3. Toptarif
4. Prizewize
5. Stromtipp
6. Wer-ist-billiger
7. Preisvergleich
8. Hauspilot
9. Energieverbraucherportal
10. Stromtarife

²⁷ www.verivox.de, www.check24.de, www.toptarif.de, www.prizewize.de, www.energieverbraucherportal.de, www.hauspilot.de, www.verbraucherzentrale.de, <http://www.enet.eu/stromtarife/datenbank.html>

På listen er 1-7 sammenligningstjenester, hvor der omkostningsfrit er mulighed for at skifte for forbrugeren. 8. Hauspilot tager direkte gebyrer ved skift gennem siden, mens 9. Energieverbraucherportal og 10. Stromtarife ikke giver direkte mulighed for at skifte. Der findes flere sammenligningstjenester end de 10. Der er som beskrevet generelle problemer med kommercielle tjenester, idet de betegnes som mangelfulde, hvad angår information og vejledning, og det er generelt problematisk for den uerfarne elkunde, at de tyske sammenligningssider oftest har u hensigtsmæssige forudindstillede filtre, og at sidernes tariftips oftest ikke er uafhængige.

I det følgende er der sammenlignet de 5 tjenester, der i undersøgelsen opnår de bedste vurderinger. De 5 bedste er ifølge undersøgelsen Verivox, Check24, Toptarif, Hauspilot og Energieverbraucherportal. Der vil blive sammenlignet på markedsdækning, finansieringsmetode, prisoversigt, vejledning, standardprodukter samt muligheden for tilvalg af grønne produkter.

Markedsdækning

Ifølge Stiftung Warentest får sammenligningstjenesterne data fra Ene't, som indsamler data om elleverandører og elpriser fra hele det tyske marked. Både Verivox, Check24 og Energieverbraucherportale hævder at dække hele markedet. På Energieverbraucherportale fremgår det, at data til sammenligning af priser fås fra Ene't, hvor de revideres og ajourføres på ugentlig basis, hvorfor de ligeledes dækker hele markedet.

Toptarif dækker ikke hele markedet, men indsamler data fra udvalgte leverandører og tredjeparter (dataleverandører). Hauspilot oplyser ikke, hvordan de indsamler data, og om der er nogle leverandører, der ikke medtages.

Andre sider er mere specialiserede i forhold til delstater, byer eller produkttyper. De fleste er fokuseret på prisen, men en del har også grøn strøm fra uafhængige leverandører som fokus. På de specialiserede sider (særligt grøn strøm sider) er det typisk leverandørerne, som kontakter siden med deres produkter/pristilbud for at komme på siden.

Uafhængighed

De fleste sider hævder at være uafhængige. Det fremgår sjældent tydeligt af hjemmesiden, hvordan data er indsamlet og dermed ses også sjældent, hvor omfattende sammenligningsoversigten er. Ved en umiddelbar sammenligning af 5 forskellige sider er resultatet meget forskelligt. Figur 47 viser, at der mellem de forskellige sites er store forskelle på, antallet af fremkomne tilbud og hvilke tilbud, der fremkommer. Ved at indtaste de samme brugerdata på de 5 sider fremkom resultatet vist i figur 47. Det er interessant, at for både Verivox og Check24 har det første tilbud en mindre besparelse end de øvrige. Størrelsesordenen for besparelserne varierer tilmed meget. Prizewise giver umiddel-

bart de største besparelser på mellem 436-473 Euro/år ved forbrug på 4000 kWh, mens Hauspilot kun opnår besparelser på 95-171 Euro/år.

	verivox.de	check24.de	toptariff.de	prizewize.de	hauspilot.de*
Antal tilbud	318	56	168	198	100
Besparelser (Euro/år)					
Tilbud 1	207	207	405	473	171
Tilbud 2	241	405	404	440	161
Tilbud 3	241	388	388	436	95

*Figur 47. Sammenligning af elpristavler i Tyskland. Ved start er indtastet postnummer: 21149 (Hamburg), forbrug: 4000 kWh og nuværende produkt: Vattenfalls standard produkt (Vattenfall Basis Privat) *Hauspilot viser effektive priser, dvs. 2-årige gennemsnitspriser, hvor der tages højde for prisændringer efter den første bindingsperiode*

Finansiering

De kommercielle tyske sammenligningstjenester ejes og drives alle af private selskaber og finansieres hovedsagligt af provisioner og reklamer på hjemmesiden. Der er nogle få undtagelser, der enten kun tjener penge på reklamer eller tager direkte gebyrer af forbrugeren af siden.

Verivox, Check24, og Toptarif er alle finansieret af provisioner, hvilket fremgår direkte af siderne. Det er gratis for forbrugeren at anvende hjemmesiderne, men leverandørerne betaler et gebyr for hver kontrakt, der er indgået igennem siden. Verivox tjener desuden penge på markedsanalyser.

Energieverbraucherportale og Hauspilot er imidlertid ikke finansieret af provisioner. På Energieverbraucherportale er der i modsætning til de fleste andre sammenligningstjenester ikke direkte mulighed for at skifte gennem siden. De finansieres således ikke af provisioner, men af bannerreklamer og ved at tage et direkte gebyr fra forbrugeren, når der indgås en kontrakt gennem siden.

Stiftung Warentest påpeger, at tjenesternes formidling af, hvordan de finansieres i mange tilfælde er utilstrækkelig og ugenomsigtig. Hvordan gebyrerne for leverandørerne fastsættes og hvilke selskaber, der er indgået aftaler med fremgår ikke tydeligt af de forskellige hjemmesider.²⁸

Standardprodukter

Der skelnes ikke på samme måde som i Danmark mellem variable og faste priser. Fastprisprodukter beskrives som 'prisgarantier', dvs. der gives garanti

²⁸ Stiftung Warentest (2013): Im Wirrwarr der Tarife

for en givet pris i eksempelvis 3, 6, 12 eller 24 måneder svarende til, hvordan faste priser fungerer i Danmark. På de enkelte sider findes mange forskellige mærker, der medtages i oversigten, hvilket gør det svært at gennemskue, hvilke oplysninger, der reflekterer en eventuel standardproduktoplysning. Det er imidlertid muligt på de fleste afkrydsningsoversigter at vælge, hvor lang løbetid man ønsker. Det kan være fra 2 uger op til 2 år.

Prisgarantier opdeles typisk således:

- Prisgaranti (preisgarantie)
- Prisfastsættelse (preisfixierung)
- Energiprisgaranti (energiepreisgarantie)

Prisgarantien gælder en fast pris for hele elprisen inkl. skatter og afgifter, mens prisfastsættelse og energiprisgaranti kun er fast i forhold til leverandørens del af prisen. De to sidstnævnte er det, der kaldes 'eingeschränkte Preisgarantie'. Det er imidlertid ikke alle, der tydeligt viser om en prisgaranti er det ene eller det andet.

Når en kunde har købt et prisgarantiprodukt er det ikke muligt for leverandøren at ændre prisen. Hvis leverandøren overskrider denne pris kan forbrugeren skifte leverandør uden varsel og uden omkostninger, uanset bindingsperiode. Det tager sædvanligvis 8-10 uger at skifte leverandør i Tyskland fordi det gøres gennem mellemlidsfirmaer som har licens til at lave skiftet – der er kun et par stykker i hele Tyskland.

Der er ikke regler for, hvor lang bindingsperioden for kontrakten må være – det er ikke ualmindeligt, at den er over 1 år. Der har været eksempler på tilbud hvor forbrugerne skulle betale et år forud (fast beløb) med kraftig reduktion af prisen. Dette gør det meget svært at sammenligne priser på tværs af betalingsmetoder. Dette har dog været fulgt af en række konkurser, hvilket har gjort, at forbrugerne er meget skeptiske overfor denne betalingsprocedure og generelt bange for at skifte leverandør.²⁹

Vejledning

Vejledningen af forbrugeren er generelt af meget svingende karakter. Som nævnt er vejledning på siderne blevet kritiseret både af VZBV og Stiftung Warentest. Typisk findes der vejledning i form af en FAQ eller som 'vekseltips'. I og med der generelt er mange problemer i Tyskland med mange uhenigtsmæssige produkter, er vejledningen ofte en oversigt over, hvilke produk-

²⁹ Interview med Falko Leukhardt, konsulent for det tyske energidistributionselskab Polarstern GmbH

ter, man som forbruger bør undgå. Det anbefales som regel at undgå produkter indeholdende lange forudbetalte perioder, store rabatter indeholdende minimumsforbrug, der gør det svært at afgøre, om et tilbud er gunstigt samt tilbud med meget lange bindingsperioder. Figur 48 viser et eksempel på et veksle-tip, hvor anbefalingen (den nederste del) dels beskriver at man som forbruger bør undgå pakkeløsninger og forudbetalinger, dels en anbefaling af at vælge korte bindingsperioder og indskrænket prisgaranti.

Ist der billigste Tarif auch der beste Tarif?

Grundsätzlich gilt, dass bei der Tarifauswahl in erster Linie Ihre persönlichen Bedürfnisse relevant sind. In einem Markt mit 20.000 Tarifangeboten ist es aber oft schwierig, den richtigen Tarif auszuwählen. Wir wollen Ihnen dabei helfen. Aus diesem Grund hat Verivox in den Aufbau seiner Tarifrechner die Bedürfnisse seiner Kunden einfließen lassen.

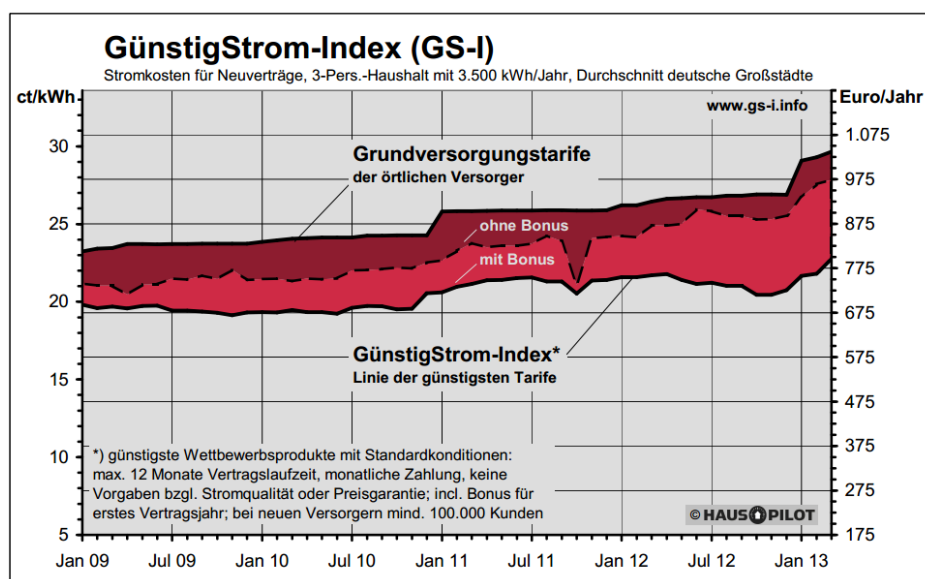
Sie wünschen eine Empfehlung:

Unsere Rechneinstellungen liefern nach Eingabe der Postleitzahl und des Jahresverbrauchs automatisch eine Auswahl von „Tarif-Empfehlungen“, die besondere Verbraucherschutzkriterien erfüllen:

1. keine Vorkasse, keine Kautions
2. kurze Kündigungsfristen, begrenzte Vertragslaufzeiten,
3. Nur Tarife mit eingeschränkter Preisgarantie
4. keine Pakete mit Mehr- oder Minderverbrauchsregelungen.

Figur 48. Eksempel på et 'veksle-tip' på Verivox.de

Hauspilot udvikler et elprisindeks, hvor prisudsving for den almindelige forbruger tydeliggøres. Det kan ses af figur 49.

Figur 49. Indeks, der viser udviklingen i strømprisen for forbrugeren med og uden startbonus

Det ses umiddelbart, at prisen kan variere relativt meget. Indekset er tænkt som en hjælp til at gøre potentialet for besparelser (eller manglende besparelser) ved tilbud med eksempelvis minimumsforbrug tydelig.

Hauspilot giver desuden et overblik over mulighed for at få uafhængig vejledning ved at vise en oversigt over links til forbrugersider.

Det er imidlertid et problem, at ikke al vejledning er uvildig. På Verivox og Check24 gives der øverst i oversigten et tarif-tip. Tippet er imidlertid sponsoreret, hvilke fremgår under den forklarende tekst. Tilbuddet er sjældent det billigste eller det mest populære, hvorfor der kan sættes spørgsmålstejn ved prisoversigtens uafhængighed.

Prisvisning

Af prisvisningen fremgår typisk både den årlige pris og en besparelse i Euro per år. Af figur 50 ses prisvisningen på Verivox. Ved indtastning af personspecifikke data skal man som udgangspunkt også vælge nuværende leverandør og produkt, således at den årlige besparelse kan beregnes. På Verivox vælger søgemaskinen imidlertid selv referenceproduktet, som det efterfølgende er muligt at ændre.

Nr.	Kosten	Ersparnis	Anbieter	Tarif	Hier online wechseln
Top	960,43 € im 1. Jahr	208,37 € gespart im Vergleich mit ihrem derzeitigen Tarif	Grünwelt Energie mehr zum Anbieter	grünstrom 12 mehr zum Tarif	Jetzt wechseln
1.	897,72 € im 1. Jahr	271,08 € gespart im Vergleich mit ihrem derzeitigen Tarif	ExtraEnergie mehr zum Anbieter	extrastrom 12 mehr zum Tarif	Jetzt wechseln
2.	897,81 € im 1. Jahr	270,99 € gespart im Vergleich mit ihrem derzeitigen Tarif	priostrom mehr zum Anbieter	priostrom 12 mehr zum Tarif	Jetzt wechseln
3.	917,87 € im 1. Jahr	250,94 € gespart im Vergleich mit ihrem derzeitigen Tarif	Stromio mehr zum Anbieter	stromio basic mehr zum Tarif	Jetzt wechseln

Figur 50. Prisoversigt fra verivox.de

Af figur 51 fremgår et afkrydsningsskema fra Energieverbraucherportal, som både viser, hvilke muligheder en forbruger har for at til- og fravælge forskelli-

ge produkter. Nederst ses en oversigt over nogle mærker, som bruges til at mærke produkterne. Figur 52 viser de første tilbud, der kommer op ved en afkrydsning af tilbud som vist i figur 51. Her ses, hvordan mærkerne giver et hurtigt overblik over produkttypen.

Tarifrechner Strom

PLZ / Ort:

Verbrauch kWh/Jahr:

Kundengruppe:

Ergebnisse:

Tarife pro Anbieter:

Vertragslaufzeit:

Umweltbeurteilung einbeziehen

Regionales Engagement einbeziehen

Servicebeurteilung einbeziehen

Tarife ohne Atomstrom anzeigen

Öko-Stromanbieter mit nachweisbarem Umweltnutzen anzeigen

Tarife mit Preisgarantie anzeigen

Tarife mit Vorkasse anzeigen

Einmalige Bonuszahlung berechnen

Legende

- Ökostrom mit nachweisbaren Umweltnutzen
- Lokaler Versorger
- Paket/Vorkasse
- Kombitarif
- Grundversorgung
- Erhöhter Anteil Atomstrom
- TOP-Lokalversorger 2012
- Bonus
- Onlinetarif
- Bestabrechnung
- 100% erneuerbare Energien
- Erhöhte CO₂-Emission

Vergleich mit anderen Anbietern:

Figur 51. Afkrydsningsskema fra energieverbraucherportal.de

	Tarife & Versorger	Preis Diff. (€)	Besonderheiten	Punkte
1. ☐	Tor zur Welt Hamburg Energie GmbH 	1.096,00 -72,80	6 Wochen Mindestlaufzeit 1 Monat Kündigungsfrist Stand 27.12.2012 Eingeschränkte Preisgarantie bis 31.12.2014 100% Wasserkraft	88,25
2. ☐	Tor zur Welt ...mit Weitblick Hamburg Energie GmbH 	1.136,00 -32,80	6 Wochen Mindestlaufzeit 1 Monat Kündigungsfrist Stand 27.12.2012 Eingeschränkte Preisgarantie bis 31.12.2014 100% Wasserkraft	85,25

Figur 52. To første produkter fra energieverbraucherportal.de (med forudindstilling som vist i figuren ovenfor)

Introduktionstilbud og forudbetaling er i mange tilfælde som standard krydset af, hvorfor de første tilbud ser noget billigere ud end de øvrige. Hvis man ikke er opmærksom på bindingsperioden, vil man efter en periode typisk komme til at betale en højere pris.

Grønne produkter

Grønne produkter kaldes for økostrom. Der er imidlertid ikke regler for hvornår de kan kaldes økostrom, da det ikke er en beskyttet mærkningsordning. Selv ikke når en leverandør reklamerer med strøm fra 100 pct. vedvarende kilder, kan en forbruger være sikker på, at det har en reel klimaeffekt. I flere tilfælde er leverandører forhandlere af konventionel strøm, men indkøber certifikater, der gør det muligt at sælge strømmen som økostrom.³⁰

Til at skelne mellem de forskellige grønne produkter (økostrom) anvendes primært følgende 5 mærker:

1. OK Power
2. Green Energy Label (også kaldet Grüner Strom-Label)
3. TÜV
4. RECS
5. EcoTopTen

Stiftung Warentest beskriver i en undersøgelse af grønne produkter på elmarkedet Ok-Power og Green Energy-Label, som de eneste mærker, der giver en reel klimaeffekt. Både Ok-Power og Green Energy-Label er udstedt af forbruger- og miljøorganisationer, og stiller de skrappeste krav til leverandørerne og er ifølge Stiftung Warentest de eneste, der sikrer nyinvesteringer i VE-anlæg. Mærkerne indeholder endvidere krav om, at udbygning skal ske efter nogle givne miljøbetingelser som fx at vindmøller ikke opføres i naturbeskyttede områder. TÜV og RECS-certifikater er oprindelsesgarantier og har derfor ingen reel effekt, fordi antallet af oprindelsesgarantier langt overstiger efterspørgslen.³¹

Mærkerne er relativt komplicerede at finde rundt i, idet de fleste mærker har flere forskellige 'undermærker'. Fx udsteder Green Energy Label både guld- og sølvcertifikater, hvoraf kun guldcertifikatet sikrer udbygning af nye VE-anlæg. Ok-Power-mærket har tre forskellige certificeringsmodeller, hvoraf to af modellerne fordrer nyinvesteringer i VE-anlæg. For begge mærker stilles der nogle minimumskrav både til alder af anlæg og andelen af VE i de produkter, der

³⁰ Interview med Falko Leukhardt, konsulent for det tyske energidistributionselskab Polarstern GmbH

³¹ Stiftung Warentest (2012): Nicht jeder Tarif ist grün

sælges som grøn strøm, men det er ikke et krav, at andelen af strøm, der kaldes ökostrom er fra 100 pct. vedvarende kilder.

Forbrugertilfredshed

Hauspilot udarbejder deres egen rating, der er baseret på transparens. Dvs. de tildeler de forskellige selskaber en score fra 1-5 i forhold til nogle transparens-kriterier. I oversigten ses disse som stjerner og figurerer derfor som en slags forbrugertilfredshed

Energieverbraucherportal har lavet deres eget årlige mærke 'Top Versorger', hvor den leverandør, der lever op til et antal kriterier om gennemsigtighed opnår et mærke. Det er imidlertid kun Energieverbraucherportal, der anvender mærkningen, hvorfor den kun fungerer som en vejledning for dens forbrugere.

6.3 Sammenligning af karakteristika

Forskellene mellem de beskrevne prissammenligningssider er opsummeret i nedenstående tabel.

Karakteristika	Verivox.de	Check24.de	Toptarif.de
Markedsdækning	Alle	Alle	Ikke alle
Standardprodukter	Nej	Nej	Nej
Grad af vejledning	Mange forklarende tekster og anbefalinger	News, FAQ og forklarende tekster om produkter	Forklaringer på valgmuligheder. Forklarende faner
Yderligere vejledning	Mulighed for at ringe	Mulighed for chat og ringe	
Prisvisning	Årlig pris i euro/år og besparelse i euro/år	Årlig pris i euro/år og besparelse i euro/år	Årlig pris i euro/år og besparelse i euro/år
Visning af besparelse	Ja	Ja	Ja
Grønne produkter	Grønne produkter er mærket i oversigten. Kan desuden tilvælges i oversigtsmenu. Typen af certifikat vises desuden	Kan tilvælges. Der skelnes mellem basis og vedvarende. Sidstnævnte medtager kun Ok-power og green label energy.	Der kan filtreres for grønne produkter generelt og på de forskellige certifikater
Forbrugertilfredshed	Vises oversigt med 1-5 stjerner	Check24 har deres eget kundertilfredshedsmærke, som vises i prisoversigten	1-5 stjerner

7 England

Elmarkedet Det britiske marked har været meget mobilt over en længere periode (over 13 år). Den store mobilitet skyldes især aggressiv markedsføring, betydelige detailavancer, højt niveau af kundebevidsthed, effektiv online tilmelding og tjenester til at sammenligne leverandører, aktive medier og detailhandel prisudsving. De fleste førende forsyningsvirksomheder er stoppet med det meget upopulære dør-til-dør salg, hvilket har ført til en reduceret markedsaktivitet. Det som primært har ændret sig, er markedsføringsmiljøet og kundernes mulighed for at spare.

7.1 Offentlig myndighed

Ofgem Office of the Gas and Electricity Markets (Ofgem) er den regulerende myndighed i England for el- og gasmarkederne. Som udgangspunkt er beskyttelsen af forbrugerne deres højeste prioritet, som de sikrer ved at fremme konkurrence og gennemsigtighed. De varetager regulering af monopolselskaberne og tildeler leverandørlicenser og arbejder for, at tildelingen bliver simpel og lettilgængelig.

Svage forbrugere I England er der lavet flere frivillige aftaler mellem regeringen og elleverandører om at understøtte svage forbrugere med rabatter, sociale tariffer og oprettelse af en fond til forbrugere, der har brug for finansiel hjælp til at kunne betale elregningen³². Beskyttelse af svage forbrugere varetages af Ofgem.³³

Prissammenligningssider Der findes ikke nogen officiel elpristavle i England, men en række kommercielle udbydere. Som en del af dereguleringen af elmarkederne er dannelsen af 'industry codes' blevet en integreret del af markedet. Consumer Focus, der er en engelsk forbrugerstyrelse, har til vurdering af forskellige prissammenligningssider for el- og gasprodukter lavet en 'Confidence Code', dvs. et forbrugerkodeks, der angiver om siden er troværdig eller ej. Forbrugerkodekset beskriver nogle kriterier, der skal være opfyldt for at blive godkendt.

Consumer Focus Consumer Focus er en sammenlægning af Energywatch, Postwatch og National Consumer Council. Consumer Focus fungerer som forbrugerorganisation, der har tæt samarbejde med regulerende myndigheder, selskaber og forbrugere og som varetager forbrugernes interesser inden for energi, post og tele. I april 2013 vil opgaverne i Consumer Focus overgå til Citizen Advice for alle

³² ERGEG: Status review of the definitions of vulnerable customer, default supplier and supplier of last resort

³³ www.ofgem.gov.uk

uregulerede sektorer. Der vil blive oprettet en ny enhed, 'Regulated Industries Unit' (RIU), der varetager forbrugerinteresser for energi og post³⁴.

7.2 Kommercielle udbydere

Prissammenligningssider

Der findes mange kommercielle udbydere af prissammenligningssider i England. Som nævnt anvendes i England et forbrugerkodeks for at forbrugerne kan finde troværdige prissammenligninger. 13 private prissammenligningssider for el- og gasprodukter er blevet godkendt under Consumer Focus' forbrugerkodeks³⁵:

1. UKPower.co.uk
2. USwitch.com
3. Simplyswitch
4. theenergyshop.com
5. beatthatquote.com
6. MoneySupermarket.com
7. myutilitygenius.co.uk
8. Unravelit
9. Energylinx
10. Fuelswitch.com
11. Which? Switch
12. energyhelpline.com
13. switchgasandelectric.com

Siderne er drevet af private selskaber, der har kommercielle interesser med undtagelse af Which? Switch, der er en Not-For-Profit forbrugerside.

Forbrugerkodeks

For at opnå godkendelse skal følgende forhold bl.a. være opfyldt:

- Serviceudbyderen skal være uafhængig af gas- og elleverandører. Det er tilladt at modtage provision af udbydere, men det må ikke influere på fremstillingen af de forskellige tilbud
- Der skal på prissammenligningssiden tydeligt redegøres for, hvilke selskaber siden modtager provisioner fra
- Det er ikke tilladt at reklamere for de enkelte leverandører på siden
- Bindingsperioden skal fremgå af oversigten, såfremt den er endelig
- Hvis bindingsperioden er under 2 måneder skal det kombineres med en advarsel
- Det skal være muligt at se en oversigt over grønne produkter

³⁴ www.consumerfocus.org.uk

³⁵ www.ofgem.org.uk, www.which.co.uk/switch, www.uswitch.com, www.ukpower.co.uk, www.moneysupermarket.com, www.fuelswitch.com

- Det skal fremgå, hvornår hjemmesiden sidst er opdateret

I det følgende er 5 prissammenligningssider, der er godkendt efter kodekset undersøgt i forhold til markedsdækning, finansieringsmetode, prisoversigt og vejledning. Desuden beskrives grønne produkter og hvilke krav, der stilles til dem. De 5 sider er udvalgt mere eller mindre tilfældigt fra listen, men det er valgt at medtage Which? Switch, idet siden skiller sig ud fra de øvrige, da den er drevet af en privat forbrugerorganisation. De 5 sider, der her er undersøgt er: UKPower, USwitch, Fuelswitch, Moneysupermarket og Which? Switch.

Markedsdækning

Der er forskel på, hvor stor en del af markedet prissammenligningssiderne dækker. Der er ikke nogen side, hvor alle leverandører har pligt til at indberette alle produkter. Når nogle sider derfor skriver, at de dækker hele markedet betyder det i virkeligheden, at de ikke ekskluderer nogen eller leverandører fra at få produkter med i oversigten. Leverandørerne melder således selv priser ind til de forskellige sider. Which? Switch, Uswitch, Fuelswitch dækker alle hele markedet. Andre sider viser kun dele af markedet, idet de kun har aftaler med nogle selskaber.

På trods af at de fleste kalder sig uafhængige og dækker 'hele' markedet, så giver samme søgning på forskellige sites ikke de samme resultater. Af figur 53 ses et eksempel på, hvordan de forskellige sites varierer med hensyn til tilbud. Både antallet af tilbud og besparelser er forskellige de enkelte sites imellem, hvorfor markedsdækningen også varierer.

	Uswitch	Which? Switch	UKPower	Fuelswitch	Money-super-market.com
Antal tilbud	8	16	9	70	56
Besparelser (Pund/år)					
Tilbud 1	38	54	50	50	50
Tilbud 2	27	39	29	38	38
Tilbud 3	22	33	27	31	35

Figur 53. Sammenligning af antallet af tilbud og besparelser på 3 øverste tilbud fra 5 forskellige engelske prissammenligningssider. Til sammenligning er brugt postnummer: W11 2 BQ (Sydondon), forbrug: 4000 kWh, Nuværende produkt: British Gas, Standard.

Finansiering

Siderne finansieres typisk ved provisioner for salg af produkter. Prissammenligningssiden tager et gebyr fra leverandøren, når en forbruger køber et produkt gennem siden. Tjenesterne skal ifølge forbrugerkodekset klart oplyse, hvem de har aftaler med, dvs. hvilke selskaber, der betaler provisioner ved

salg af produkter. På de fleste sider findes derfor en oversigt over alle leverandører og hvem, der betaler gebyrer ved indgåelse af aftaler. Et eksempel på en oversigt over leverandører og aftaler kan ses af figur 54. I nogle tilfælde (eksempelvis USwitch.com) opkræver siden efterfølgende forbrugeren for tjenester.

Supplier	Pay uSwitch.com commission
Atlantic	☒
British Gas	☒
The Co-operative Energy	☒
Countrywide Energy	☐
EBICo	☐
Ecotricity	☒
EDF Energy	☒
E.ON	☒
Good Energy	☒
Green Energy UK	☐
isupply Energy	☐
LoCO2 Energy	☒
M&S Energy	☒
npower	☒
OVO Energy	☒
Sainsbury's Energy	☒
Scottish Hydro	☒
ScottishPower	☒
Southern Electric	☒
Spark Energy	☐
SSE	☒
SWALEC	☒
Telecom Plus	☐
Utilita	☐

Figur 54. Oversigt over selskaber der betaler provisioner, Uswitch.com

Standardprodukter

Der skelnes i Storbritannien typisk mellem 3 typer af produkter: Faste, variable eller prisloftprodukter (capped). Prisloftprodukter er en variabel pris, som der er givet en maksimumpris for.

Opdelingen på prissammenligningssiderne efter de tre produkttyper er imidlertid ikke meget udbredt, og der er ikke fundet eksempler, hvor prisoversigten er direkte opdelt efter standardprodukter. Af de 5 undersøgte sider, er det kun på Moneysupermarket og UKPower, at det fremgår, om elprisen er fast eller variabel. Af figur 55 kan ses et eksempel fra UKPower, hvor produkttypen er vist. Det kan desuden ses, at der øverst er mulighed for kun at vælge faste og prisloftsprodukter.

The screenshot shows a table of electricity tariffs with filters at the top. The filters include 'FUEL FILTER' (Electricity only), 'TARIFF FILTER' (View all, Fixed or Capped only, Green & Environmental). The table has columns for Supplier, Tariff, Tariff type, Term length, Annual Cost, Savings, and Apply here.

Supplier	Tariff	Tariff type	Term length	Annual Cost	Savings	Apply here
supplyenergy	iFix 201404 view tariff info >	Fixed rate	30/04/2014	£516	Save £50	Apply here >
ovo energy	New Energy Fixed view tariff info >	Fixed rate	12 months	£538	Save £29	Apply here >
npower	Energy Online August 2014 view tariff info >	Variable rate	31/08/2014	£539	Save £27	Apply here >

Figur 55. Prisoversigt fra UKPower.co.uk med visning af produktopdeling på faste og variable priser

Which? Switch skriver, at de forsøger at fremme brugen af standard enhedspriser, men at det generelt ikke er udbredt. I deres prisoversigt fremgår det imidlertid ikke tydeligt om de enkelte produkter er faste, variable eller prisloftprodukter, men i oversigtsmenuen er det muligt at sætte præferencer for produkttypen.

Hverken USwitch eller Fuelswitch er opdelt efter standardprodukter, og det er ikke umiddelbart muligt af prisoversigten at afgøre, om et produkt er et fast, variabelt eller prisloftsprodukt.

Vejledning

På prissammenligningssiderne i Storbritannien findes der generelt fire måder at få vejledning på:

- 1) Mulighed for at ringe eller chatte med udbyderen af siden.
- 2) Vejledning via en afkrydsningsmenu, hvor præferencer kan til- og fravælges og hvor de forskellige afkrydsningsmuligheder er forklaret.
- 3) Forklarende tekster om de forskellige produkter og anbefalinger til, hvordan man bør forholde sig til produkterne på andre faner end selve prissammenligningen.
- 4) Vejledning i forhold til forbrugertilfredshed og hvad andre har valgt.

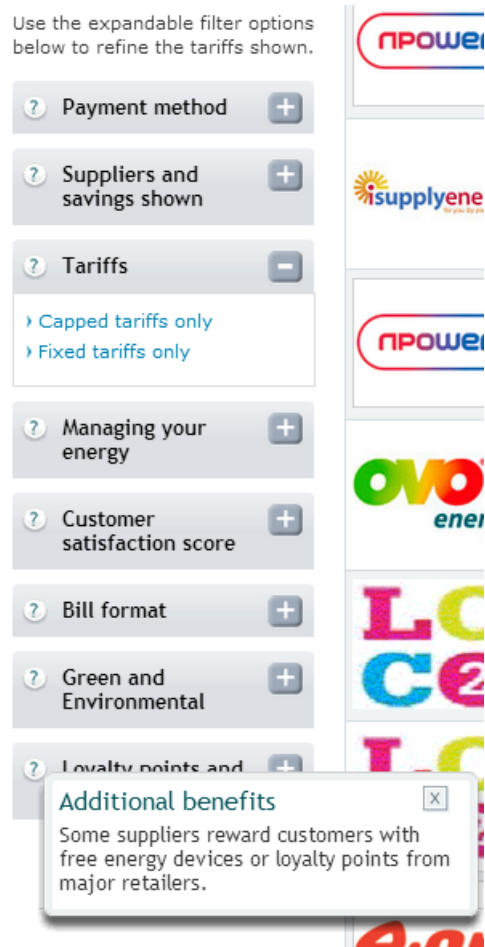
Ligesom i de øvrige lande er vejledningsniveauet meget svingende. Den forbrugerdrevne side Which? Switch indeholder alle 4 niveauer og har generelt en mere uddybende vejledning end de øvrige sider.

Stort set alle de engelske prissammenligningssider lægger op til, at forbrugeren kan ringe og få vejledning og i flere tilfælde er det også muligt at chatte med en vejleder fra siden. Figur 56 viser et eksempel på et chat pop-up fra Moneysupermarket.

Figur 56. Chat pop-up fra Moneysupermarket

Det er ikke alle prissammenligningssider, der giver mulighed for at filtrere prisoversigten efter ønskede præferencer. Hverken Fuelswitch eller USwitch giver mulighed for at filtrere oversigten. UKPower giver mulighed for at filtrere oversigten efter to typer af produkter: Grønne produkter eller faste og prisloftsprodukter, som det ses øverst af figur 55. Både Moneysupermarket og Which? Switch giver mulighed for at filtrere oversigten efter flere parametre. Figur 57 viser et filter fra Which? Switch, hvor der ses et eksempel på en forklarende tekst.

Figur 57. Filter til valg af præferencer. Forklaringen vist nederst fremkommer ved at trykke på spørgsmålstegnet, Which? Switch

Vejledning af forbrugeren i form af selvstændigt tekst, der forklarer forskelle i mellem de forskellige typer af produkter varierer de enkelte sider imellem. USwitch, UKPower og Fuelswitch har generelt meget lidt vejledning, mens Which? Switch og Moneysupermarket har en del.

Which? Switch, der adskiller sig fra de øvrige sider ved at den er forbrugerdrevet, har mange forskellige typer vejledninger på hjemmesiden. Bl.a. har de en fane der hedder 'Energy Advice', som kan ses af figur 58. Her er givet 5 gode råd til at undgå, at selskaber kræver for høje tariffer. Rådene er imidlertid primært knyttet på de fejl, som selskaberne kan lave, og er ikke så meget rådgivning vedrørende bestemte typer produkter. De har desuden en oversigt over forskellige former for produkter, hvor de tager stilling til fordele og ulemper. Bl.a. skriver de at:

Fixed-price tariffs guarantee the price you pay for your energy for a set period

of time and may give peace of mind for those worried about future price rises.

However, they can be expensive, there may be a fee to leave the tariff early and you won't benefit from any energy price decreases during the fixed-price period.

Desuden bemærker de, at det generelt er billigere, når man køber el og gas i samme produkt.

<p>In this section</p> <ul style="list-style-type: none">Energy prices Q&A5 tips to avoid your energy company overchargingGuide to switching supplierEstimating how much energy you useEnergy tariffs explainedCompare electricity suppliersCompare gas suppliersUnderstanding your energy billFinancial help for energy customersEnergy bill payment methodsTypes of gas and electric meterMoving house and supplierHow to complainGreen energy tariffsHow to read your gas meterHow to read your electricity meterSmart meters	<h2>5 tips to avoid your energy company overcharging</h2> <p>When your energy company puts its prices up, it can be easy to end up accidentally paying more than you should.</p> <p>Avoid unnecessary charges and get the best service from your energy company by following our five steps.</p> <ol style="list-style-type: none">1. Don't pay increased prices or exit fees to your supplier<p>If your energy company raises prices you shouldn't have to pay a penalty for switching away from them, as the price change is effectively a change in the contract you originally signed up to.</p><p>If it tries to charge you an exit fee or says you will have to pay the higher rates until your switch goes through, then you should complain - refer your energy company to Ofgem's Standard Licence Conditions 23 and 24, which sets these rules out.</p><p>You need to tell your energy supplier you wish to leave by the date the higher prices come into effect. Also make sure that your new supplier contacts your old one within 15 working days to tell them you're switching.</p>2. Read your meter on the day the prices rise<p>Unless your energy supplier happens to read your meter on the day your prices change, suppliers have to estimate how many units you have used up until the day of the price increase. That means you could potentially be charged too much for the period before the price rise comes into force.</p><p>To avoid this, submit a gas and electricity meter reading to your energy company on the day the price change happens, so it has an accurate reading of how much you've used pre- and post-price increase.</p>3. Query expensive 'catch-up' bills<p>If you've been getting estimated bills from your energy company you may run into trouble when you get your first metered bill after the price rises. If your estimates were too low, the new meter reading will be much higher, and you could end up paying the new, higher prices for energy you used before they went up. This is known as a 'catch-up' bill.</p><p>If your supplier has changed the prices on your tariff during the time you were receiving estimated bills, contact them to make sure they properly spread the extra units over the entire billing period.</p><p>Of course, giving regular meter readings is the best way to avoid this problem.</p>	 <p>Don't pay more than you should after an energy price hike</p>
--	--	--

Figur 58. 5 gode råd til at undgå overbetaling, which.co.uk/switch

Moneysupermarket har ligesom Which? Switch under andre faner beskrivelse både af markedet og de forskellige produkter. De har bl.a. faner som:

- Different Energy Products
- Feed-in tariff
- Fixed price energy
- How to complain To Your Energy Supplier

Figur 59 viser et eksempel på en opstilling af fordele og ulemper ved en fast pris. Der findes imidlertid ikke samme type oversigt for hverken prisloftprodukter eller variable produkter.

The pros and cons of a fixed price energy tariff

Getting a plan that fixes the amount you have to pay for your gas and electricity may seem like a panacea for energy bills, but there are some downsides to choosing a fixed tariff.

Pros

- You can save up to 15% on your bills compared to standard energy tariffs
- You know exactly how much you are going to pay for as long as your deal lasts, so you will not face any nasty surprise price rises
- You can budget more effectively for your household bills

Cons

- A fixed deal is unlikely to be the cheapest option. While the best online fixed tariffs tend to be less expensive than standard prices, they are usually dearer than online variable deals because you are paying a slight premium for the security of fixing
- You will not benefit from any falls in energy prices
- If you want to leave your deal before it expires, you may have to pay an exit fee

Figur 59. Fordele og ulemper ved faste priser, Moneysupermarket

UKPower har ligesom Which? Switch omfattende markedsdækning, men vejledningsmæssigt er der langt mindre på siden. Siden er meget mere 'rå', idet der kun gives et minimum af information, og oversigten har kun få muligheder for at filtrere.

Prisvisning

De fleste prissammenligningssider har både gas- og elprodukter, hvorfor det typisk også er muligt at vælge kombinationsprodukter. Startside indeholder som regel en oversigt, hvor der indtastes postnummer, forbrug (enten i pund eller kWh) og nuværende leverandør og produkt. Oftest spørges der også til, om man har et Smart Meter eller en Economy 7 (en fjernaflæst måler).

Priserne sorteres typisk efter årlige besparelser i pund/år også selvom der ikke indtastes nuværende leverandør og produkt, hvor siden i det tilfælde vælger et standardprodukt ud fra det indtastede postnummer. I nogle tilfælde fremgår den samlede årlige pris ligeledes. Der er ikke fundet nogen eksempler på hverken tillæg eller pris pr. kWh, men sidstnævnte ses typisk ved at læse mere om produktet på siden. Der vises samtidig normalt bindingsperioden og i nogle tilfælde også produkttypen: Fast, variabel eller prisloftsprodukter. Et eksempel på en prisoversigt fra Uswitch kan ses af figur 60.

Electricity only			
Most popular	 Learn more about First Utility More info...	iSave v14 Electricity Only <ul style="list-style-type: none"> Online account management necessary Submit monthly meter readings online More info...	£38.45 savings a year £528.04 annual cost How is this calculated? Choose plan ▶ or call 0800 6888 547
	 Customer rating 52% More info...	Energy Online August 2014 <ul style="list-style-type: none"> 2% discount against standard variable rates for the average dual fuel customer Online account management necessary Cancellation fee for electricity of £30.00 before 31 August 2014 More info...	£27.22 savings a year £539.27 annual cost How is this calculated? Choose plan ▶ or call 0800 6888 547
	 Learn more about LoCO2 Energy More info...	Pocket Fixed 6 <ul style="list-style-type: none"> 20% renewable energy Cancellation fee for electricity of £25.00 if you leave within the first 12 months Prices fixed for 12 months from the day your switch is processed More info...	£21.54 savings a year £544.95 annual cost How is this calculated? Choose plan ▶ or call 0800 6888 547
	 Learn more about LoCO2 Energy More info...	Pocket <ul style="list-style-type: none"> 20% renewable energy No cancellation fee More info...	£21.54 savings a year £544.95 annual cost How is this calculated? Choose plan ▶ or call 0800 6888 547
	 Customer rating 65% More info...	Blue + Price Promise June 2014 <ul style="list-style-type: none"> No cancellation fee if you decide to leave A reward every month with Thank yous Electricity from low-carbon generation Online account management necessary A promise to tell you if another supplier is more than £1 a week cheaper, at typical use Prices fixed until 30th June 2014 More info...	£12.49 savings a year £554.00 annual cost How is this calculated? Choose plan ▶ or call 0800 0515 896

Figur 60. Prisoversigt, USwitch

Det ses af figur 60, at der både vises årlige besparelser og årlige priser. Oversigten er desuden et eksempel på, at informationen om de enkelte produkter ikke er standardiseret, og det er derfor svært både at gennemskue typen af produkt og bindingsperiode. Der ses umiddelbart også, at det andet produkt på listen er udpeget som det mest populære valg, og under nogle leverandører ses en forbrugervurdering målt i procent. Hvordan et produkt vælges til at være mest populært fremgår imidlertid ikke.

Prisvisningen er i mange tilfælde kombineret med et afkrydsningskema øverst, hvor man kan vælge, hvilke typer af produkter, man ønsker at sammenligne (som beskrevet ovenfor under vejledning). Et eksempel kan ses af figur 57.

Idet selve prissammenligningen er en sammenligning af besparelser i forhold til forbrugerens nuværende produkt, kræver det imidlertid, at forbrugeren kender sit forbrug og præcis hvilket produkt, han/hun har.

Grønne produkter

I Storbritannien kan elleverandører vælge at blive certificeret af 'Green Energy Supply Certification Scheme', som administreres af en uafhængig ekspertgruppe, der bl.a. inkluderer den britiske regulator på elmarkedet, Ofgem.

Produkter, der er en del af ordningen, er certificerede af en uafhængig myndighed. Desuden er produkterne som minimum omfattet af en oprindelsesgaranti, og leverandøren er forpligtet til at gøre noget ekstra for miljøet. Se figur 61.

Figur 61. The Green Energy Scheme lover tre ting.

Certificeringsordningen blev oprettet som et forsøg på at imødekomme kritikken vedrørende den manglende klimaeffekt ved brug af oprindelsesgarantier. Certificeringen sker på frivillig basis og indeholder krav til, at en del af den pris forbrugeren betaler for produktet anvendes til et af flere klimavenlige tiltag, der bl.a. omfatter reduktion af CO₂-udledning, investeringer i forskning og udvikling inden for bæredygtig energi, investeringer i energieffektivitet mm

Ordningen er imidlertid kritiseret fra flere steder. Den uafhængige elleverandør, Ecotricity mener, at den blåstempler produkter, der er en "feel good not do-good" ordning. Kravet om de yderligere miljøeffekter kan ifølge Ecotricity fx være at plante nye træer.³⁶ Ordningen er ydermere kritiseret for at gå de store leverandørers ærinde, fordi et antal mindre leverandører, der tilbyder grønne produkter, som lever op til alle andre krav, ikke har tilstrækkeligt højt antal kunder til at opfylde kravene til certificering.³⁷

Erfaringerne fra Storbritannien viser, at det kan være kompliceret at lave officielle grønne mærkningsordninger, fordi der er en risiko for, at blåstemplingen ikke lever op til forbrugers forventninger.

³⁶ <http://www.ecotricity.co.uk/news/news-archive/2010/new-green-energy-guidelines-from-ofgem-are-feel-good-but-not-do-good-says-ecotricity>

³⁷ <https://www.which.co.uk/switch/energy-advice/green-energy-tariffs>

Visning af grønne tilbud

På de fleste prissammenligningssider er det muligt at filtrere siden, således at der kun ses grønne eller semigrønne produkter. I og med at den officielle certificering er frivillig, er ikke alle produkter, der er markeret som grønne, underlagt et certifikat, og det er ikke en beskyttet mærkning. På Which? Switch fremgår det i bemærkningerne til et produkt, om det er certificeret eller ej. De øvrige sider, der her er undersøgt, giver ingen oplysninger hverken om certificeringsordningen eller om de enkelte produkter er certificeret. På forbrugerorganisationen, Consumer Focus' sider kan de enkelte selskabers certificeringer ses. Figur 62 viser et eksempel på hvordan Consumer Focus fremstiller et selskab med en certificering under den officielle ordning.

	British Gas Future Energy Plus	British Gas Future Energy
<u>Green Energy Certified</u>	✓	✓
<u>Tariff Type</u>		
Green source	✓	✓
Green source (large hydro)	✓	✓
Green fund (new renewables)	✓	✓
Green fund (other environmental)		✓
Carbon offset	✓(gas)	
<u>Tariff Guarantees</u>		
Tariff backed by REGOs	✓	✓
Tariff backed by retirement of LECs	✓	✓
Tariff backed by retirement of ROCs over and above the statutory requirement	12%	
<u>Additional Information</u>		
No premium payable		
Affinity deal		
Incentives to reduce consumption		
Available to electricity customers	✓	✓
Available to gas customers	✓	
Available to PPM customers		

Figur 62. Eksempel på en certificeret elleverandør, der har 2 certificeringer

Grønne produkter kan i de fleste tilfælde ses øverst på siden, hvor præferencerne sættes, men det fremgår sjældent, hvorvidt produktet er omfattet af certificeringen. Which? Switch viser i prisoversigten, hvor stor en andel af strømmen, der kommer fra bæredygtige kilder, og det er muligt at vælge et minimumsniveau for andelen af bæredygtighed. Ordningen kræver imidlertid en vis kundemasse, hvorfor mindre selskaber ikke er i stand til at opnå certifi-

ceringen på trods af, at de mindre selskaber (bl.a. Loco2 og Ovo) faktisk lever op til kravene³⁸.

Forbrugerkodekset anbefaler desuden at der ved visning af grønne produkter sorteres efter brændselsammensætningen og ikke pris. Dvs. produktet med 100% vedvarende energi står øverst.

UKPower anvender en lidt anderledes opstilling af de grønne produkter end de øvrige. Ved at tilvælge grønne produkter på siden ses af oversigten en 'CO₂-impact', der viser hvor meget CO₂, der spares ved at skifte til det pågældende produkt. Figur 63 viser et klip fra UKPowers hjemmeside. Der ses endvidere hvilke produkter, der er certificerede.

Supplier	Tariff	Tariff type	Term length	CO2 Impact	Annual Cost	Savings	Apply here
Good Energy <small>powered by National Trust</small>	Good Energy view tariff info >	Variable rate	Open-ended	1352 kg view fuel mix	£631	£65 extra	Apply here >
	Deep Green view tariff info >	Variable rate	Open-ended	1352 kg view fuel mix	£638	£72 extra	Apply here >
	Pale Green view tariff info >	Variable rate	Open-ended	1352 kg view fuel mix	£618	£52 extra	Apply here >
ecotricity <small>earth's natural energy</small>	New Energy view tariff info >	Variable rate	Open-ended	286 kg view fuel mix	£638	£72 extra	Apply here >

Figur 63. Eksempel på oversigt, hvor der er sorteret efter CO₂-besparelse, UKPower

Ved at vise CO₂-reduktionen medtages problemstillingen omkring forskellige typer af VE-strøms bidrag til CO₂-reduktion.

Hverken Uswitch eller Fuelswitch giver mulighed for at vælge grønne tariffer.

Forbrugertilfredshed

De fleste prissammenligningssider har i prisoversigten en forbrugertilfredsvurdering typisk i form af stjerner fra 1-5 eller angivet i procent. Which? Switch udarbejder årligt en vurdering af elleverandører baseret på forbrugernes oplevelser med leverandøren. I 2013 omfattede undersøgelsen ca. 10.000 forbrugere, der gav en vurdering af deres nuværende leverandør i forhold til kundeservice, værdi for pengene, korrekte og gennemsigtige regninger, klagehåndtering, opfordring til energieffektivitet. Af figur 64 ses oversigten fra 2012.

³⁸ <http://www.which.co.uk/switch/energy-advice/green-energy-tariffs>

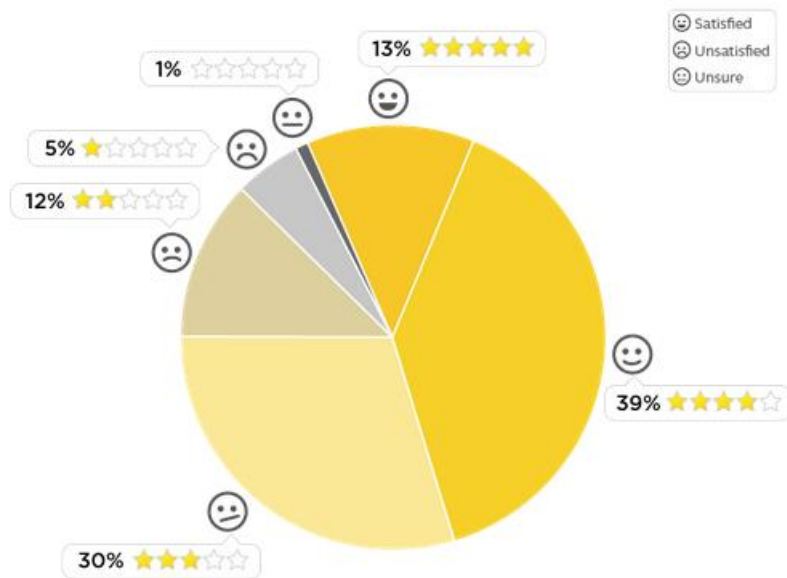
2013 energy companies satisfaction survey						
Supplier	Customer service	Value for money	Bills (accuracy and clarity)	Complaints	Helping you save energy	Customer score
England, Scotland and Wales						
1. Good Energy	★★★★★	★★★★☆	★★★★☆	★★★★☆	★★★★★	85%
2. Ecotricity	★★★★★	★★★★☆	★★★★☆	★★★★☆	★★★★☆	80%
3. Ebico	★★★★☆	★★★★☆	★★★★☆	n/a	★★★★☆	76%
= Utility Warehouse	★★★★☆	★★★★☆	★★★★☆	★★★★☆	★★★★☆	76%
5. Ovo Energy	★★★★☆	★★★★☆	★★★★☆	★★★★☆	★★★★☆	74%
6. The Co-operative Energy	★★★★☆	★★★★☆	★★★★☆	★★★★☆	★★★★☆	69%
7. Marks and Spencer Energy	★★★★☆	★★★★☆	★★★★☆	★★★★☆	★★★★☆	63%
8. Sainsbury's Energy	★★★★☆	★★★★☆	★★★★☆	n/a	★★★★☆	54%
9. SSE	★★★★☆	★★★★☆	★★★★☆	★★★★☆	★★★★☆	51%
= Eon	★★★★☆	★★★★☆	★★★★☆	★★★★☆	★★★★☆	51%
11. First Utility	★★★★☆	★★★★☆	★★★★☆	★★★★☆	★★★★☆	50%
= British Gas	★★★★☆	★★★★☆	★★★★☆	★★★★☆	★★★★☆	50%
= Scottish Power	★★★★☆	★★★★☆	★★★★☆	★★★★☆	★★★★☆	50%
14. EDF Energy	★★★★☆	★★★★☆	★★★★☆	★★★★☆	★★★★☆	46%
15. Npower	★★★★☆	★★★★☆	★★★★☆	★★★★☆	★★★★☆	39%
Northern Ireland						
1. Airtricity	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	54%
2. Power NI (NIE)	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	48%

Figur 64. Rating af energileverandører i England, Which? Switch

I prisoversigten ses vurderingen fra undersøgelsen.

Uswitch arbejder ligeledes med forbrugertilfredshedsundersøgelser. Figur 2 viser et eksempel på, hvordan et selskab er vurderet.

What do npower customers think?

Figur 5. Forbrugertilfredshed for et selskab på USwitch.com

7.3 Sammenligning af karakteristika

Forskellene mellem de beskrevne prissammenligningssider er opsummeret i nedenstående tabel.

Karakteristika	Which? Switch	UKPower	USwitch
Markedsdækning	Alle	Alle	Alle med aftaler (fremgår ikke helt tydeligt)
Standardprodukter	Arbejder på mere standardiserede enhedspri- ser	Ja: Produkterne er mærket som fast, variabel eller prisloft	Nej
Grad af vejledning	Højt: løbende vejledninger, anbefalinger, FAQs	Lav: Begrænset vejledning.	Lav-Mellem: Meget lidt information om produkter, men giver løbende anbefalinger + FAQs
Yderligere vejledning	Online Chat, opfordring til at ringe	Opfordring til at ringe	Online Chat, opfordring til at ringe
Prisvisning	Årlig besparelse + forbrugertilfredshed (produkttyper fremgår ikke klart)	Årlig pris + årlig besparelse + leveringsperiode	Årlig pris + årlig besparelse
Visning af besparelse	Ja	Ja	Ja
Grønne produkter	Kan tilvælges. + hvor meget grøn strøm der ønskes	Kan tilvælges	Ikke umiddelbart en mulighed
Forbrugertilfredshed	Der vises tydelig forbrugertilfredshed både i prisoversigten og der findes en omfattende vurdering af alle selskaber	Nej	Kagediagram med tilfredshed + pro-cent vises når der klikkes på yderligere information. Har et 'most popular' mærke ved nogle produkter, men det fremgår ikke hvordan

8 Holland

Det hollandske detailmarked blev liberaliseret for husholdninger i 2004. Omkring 10 % af husstande har skiftet elleverandør siden liberaliseringen. Der tre største elleverandører ved liberaliseringen har fortsat 80 % af markedet. Den relativt lave forskel mellem engros- og slutbrugerpriser i Holland bliver ofte anvendt som en indikator for, at markedet fungerer på tilfredsstillende vis.

Enforsyningsaftale er personlig og flytter med kunden. Kunden kontakter handelselskabet, som koordinerer med pågældende netselskaber. Supplier of last resort er udformet som en auktion af kundekartoteket, hvorefter resterende kunder fordeles blandt alle handelselskaber proportionelt med hvert selskabs markedsandel.

8.1 Offentlig myndighed

Regulator

Directie Regulering Energie en Vervoer (The Office of Energy and Transport Regulation), der er en del af den hollandske konkurrencemyndighed (NMa), er den regulerende myndighed på elmarkedet i Holland³⁹. De tildeler leverandørlicenser og overvåger markedet, idet de administrerer bestemmelser i Energy Act 1998 (Elektriciteitswet 1998)⁴⁰.

Der er ingen officiel hjemmeside, hvor alle leverandører og produkter skal indberettes. Der findes i stedet mange kommercielle prissammenligningssider, der er drevet af private selskaber med undtagelse af nogle få, der er forbrugerdrevet. Der stilles ikke krav til siderne eller føres tilsyn, men NMa udarbejder løbende vurderinger af de mest anvendte prissammenligningstjenester, hvor de sammenlignes og vurderes i forhold til uafhængighed, informationsniveau, nøjagtighed m.m.

Consuwijzer.nl

Som rådgivende organ er Consuwijzer.nl en relevant forbrugerside, der vejleder forbrugere inden for flere områder. Prissammenligningssider, der klarer sig godt i NMa's årlige undersøgelse er listet på siden og anbefales forbrugeren, der ønsker at skifte leverandør. Consuwijzer er et samarbejde mellem det hollandske forbrugerråd, den hollandske konkurrencestyrelse (NMa) og OPTA, der er en uafhængig myndighed for post- og teleområdet.⁴¹

³⁹ http://www.nma.nl/over_de_nma/organisatie/organogram/directie_regulering_energie_en_vervoer/default.aspx

⁴⁰ <http://www.nma.nl/regulering/energie/elektriciteit/default.aspx>

⁴¹ <http://www.consuwijzer.nl/over-ons>

8.2 Kommercielle udbydere

Prissammenligningssider

Der findes mange kommercielle udbydere af prissammenligningstjenester i Holland. Som nævnt udarbejder den hollandske konkurrencemyndighed NMa løbende vurderinger af prissammenligningssider. Den seneste rapport fra 2011 sammenligner 17 forskellige sammenligningstjenester. De 17 prissammenligningssider kan ses af figur 65, som viser, hvordan siderne er vurderet i forhold til hinanden med hensyn til information, nøjagtighed, uafhængighed, valg og bæredygtighed.

Hjemmeside	Informa- tion	Nøjagtig- hed	Uafhængig- hed	Val g	Bæredygtig- hed
Prissammenligning					
DeEnergiegids.nl	+	+/-	+	+	+
Easyswitch.nl	+	+	+	+	+
Energieleveranciers.nl	+	+/-	+	+/-	+
Energieplaza.nl	+	+	+	+	+/-
Energieprijsen.nl	+	+	+	+	+
Energierekening.nl	+	+/-	+	+	+
Energieverbruiker.nl	+	+/-	+	+	+
Energievergelijker.nl	+	+/-	+	+	+
Energiewereld.nl	+	+	+	+	+
Gaslicht.com	+	+	+	+	+
Prizewize.nl	+	+	+	+	+
Totaalwijzer.nl	+	+	+	+	+
Rekrutteringstjenester					
Alleroverbesparen.nl	-	-	-	-	-
besparen-kan.nl	-	-	-	-	-
Andre prissammenligningssider*					
Consumentenadviseur.nl	+/-	+	+	+	-
Energietarieven.nl	+	-	n/a	n/a	+/-
Energievergelijken.nl	+	+/-	-	-	+/-

Figur 65. Vurdering af forskellige sammenligningstjenester, NMa *Prissammenligningssider skal imødekomme en række krav, hvad angår uafhængighed og pris. Andre prissammenligningssider er således sider, der ikke lever op til alle krav. Kilde: NMa, Energieprissammenligninger 2011. Undersøgelse af kvalitet af hjemmesider, der sammenligner priser og vilkår fra energileverandører. Den Haag juli 2011 (Energieprijsvergelijkers 2011 Onderzoek naar de kwaliteit van websites die tarieven en voorwaarden van energieleveranciers vergelijken, Den Haag, 4 juli 2011).

Som det ses af figur 65 er de 17 tjenester opdelt på 12 prissammenligningssider, 2 rekrutteringstjenester og 3 andre prissammenligningssider. Forskellen mellem prissammenligningssider og andre prissammenligningssider er, at førstnævnte lever op til nogle krav stillet af NMa og Consuwijzer. Følgende skal være opfyldt:

- Hjemmesiden lever op til krav til en prissammenligningstjeneste for energipriser for forbrugerne jf. Energieprijsvergelijken
- Hjemmesiden giver et personligt tilbud (tilpasset)
- Hjemmesiden er uafhængig (score +)
- Tilbudsoversigten er frit tilgængelig og hjemmesiden viser prissammenligningen uden yderligere kontakt til forbrugeren
- Hjemmesiden giver mulighed for at forbrugeren kan indgå en kontrakt enten gennem hjemmesiden eller ved at omdirigere forbrugeren til leverandørens hjemmeside

Rekrutteringstjenesterne er hjemmesider, der viser tilbud fra en udvalgt gruppe af leverandører og kan derfor ikke betegnes som uafhængige.

I det følgende er undersøgt to hollandske sider: Prizewize.nl og Energievergelijken.nl. Begge er drevet af private aktører. Prizewize er et eksempel på en hjemmeside, der lever op til de af NMa stillede krav til en prissammenligningsside, mens Energievergelijken ikke gør. Der er endvidere hentet inspiration til forklaringer på Consumentbond.nl, som ikke fremgår af oversigten, men som er en forbrugerdrevet side, der indeholder omfattende forklaringer, vejledninger og anbefalinger.

Markedsdækning

Der findes ingen sider, hvor leverandørerne er forpligtigede til at indrapportere deres produkter. Af figur 65 fremgår det, at tjenesterne bl.a. bliver sammenlignet i forhold til "valg", hvilket er en betegnelse for den relative mængde af produkter på hjemmesiden i forhold til den samlede mængde produkter på markedet. Som det fremgår, er de fleste sider vurderet til at være tilfredsstillende, men det er ikke ensbetydende med, at de dækker hele markedet.

Nogle hjemmesider opstiller desuden nogle regler for, hvilke kriterier de enkelte tilbud skal opfylde for at leverandørerne kan få deres produkter med på hjemmesiden. Bl.a. har Prizewize og gaslicht.com afslået visse tilbud, som de fandt for forvirrende og komplicerede for kunderne.

Der findes flere rekrutteringssider (som det fremgår af figur 65), hvor der bevidst kun er en bestemt mængde af leverandører, som er inkluderet i prisoversigten. De fungerer derfor mere som 'rekruttering' end som prissammenligning.

Finansiering

De fleste sammenligningstjenester beskrives som uafhængige, jf. figur 65. Dvs. at ingen elleverandør er direkte eller indirekte integreret med siden. De selskaber, der driver sammenligningstjenesterne, indgår typisk kontrakter med leverandører, hvor selskabet modtager en provision for hver kontrakt, der er indgået via denne hjemmeside. De genererer derudover indtægter fra reklamer. Næsten alle hjemmesider har indgået kontrakt med et eller flere energiselskaber. Consumentenadviser.nl er en undtagelse. De modtager ikke provisioner af elleverandørerne, men opkræver forbrugeren et gebyr for rådgivning.⁴²

Standardprodukter

Produkterne opdeles som regel på faste eller variable priser. De variable priser varierer imidlertid kun på månedlig eller halvårlig basis. De faste priser har typisk lange løbetider på 1, 2, 3, 4 eller 5 år. Det er også muligt at vælge et uendeligt produkt. Ifølge Prizewize fastsættes de variable produkter hvert halve år (januar og juli).

Vejledning

Der er meget stor forskel på, hvor meget vejledning, der indeholdt på de forskellige hjemmesider. Nogle sider har meget sparsom vejledning og er mere rå i deres udformning, hvor vejledningen primært består i faktuelle oplysninger om markedet og produkter, mens andre sider som eksempelvis consumentenbond har omfattende vejledninger og anbefalinger.

Typisk kan man klikke på de enkelte valgmuligheder til oversigten og få en kort forklaring. Nogle sider giver generel information om, hvordan man kan skifte, i stil med hvad der findes på Elpristavlen.

Et eksempel på en rå vejledningsside kan ses af figur 66.

⁴² NMa, *Energiprissammenligninger 2011. Undersøgelse af kvalitet af hjemmesider, der sammenligner priser og vilkår fra energileverandører. Den Haag juli 2011 (Energieprijsvergelijkers 2011 Onderzoek naar de kwaliteit van websites die tarieven en voorwaarden van energieleveranciers vergelijken, Den Haag, 4 juli 2011).*

Energiecontracten

Energieleveranciers bieden verschillende energiecontracten aan. Ze kunnen variëren in contractduur, looptijd van de energieprijzen, voorwaarden voor service en de hoogte van het vastrecht. Wij hebben de belangrijkste punten bij het kiezen van een energiecontract op een rij gezet.

1. Duur energiecontract

Er zijn een aantal keuzes voor de looptijd van een contract. Op onze website wordt het meest gekozen voor het 1-jarig contract, net als in de mobiele telefonie. Energieleveranciers geven meestal de grootste kortingen op dit soort energiecontracten. De meest voorkomende looptijden zijn:

- 1 jaar
- 3 jaar
- 5 jaar
- Onbepaalde tijd

Contracten met een meerjarige looptijd geven aan de ene kant rust, maar zijn vaak niet de voordeligste contracten.

2. Looptijd van energieprijzen

Energieleveranciers bieden de keuze uit vaste en een variabele energieprijzen:

- Vast: de aangeboden energieprijzen staan vast gedurende de looptijd van het energiecontract
- Variabel: de energieleverancier mag tijdens de contractduur de energieprijzen aanpassen

Als je kiest voor variabele energieprijzen, dan raden wij aan een contract voor onbepaalde tijd af te sluiten. Deze kun je per direct boetevrij opzeggen. Als je kiest voor vaste energieprijzen, dan raden wij aan de looptijd niet te lang te maken. Bij looptijden van 3 tot 5 jaar profiteer je niet makkelijk van dalende energieprijzen.

3. Vastrecht per jaar

Vastrecht is de administratieve vergoeding aan de energieleverancier, een soort abonnementskosten. Je betaalt dit per product per jaar. Normaal ligt het rond 30 euro per product stroom of gas.

Figur 66. Eksempel på 'rå' vejledning, energi, energievergelijken.nl

Den hollandske forbrugerorganisation, Consumentenbond, har som beskrevet en meget omfattende vejledning og råd til forbrugerne, der ønsker at skifte leverandør. De driver samtidig en prissammenligningsside, som er uafhængig. Der findes på siden både beskrivelser af forskellige produkter, hvordan man skal forholde sig, hvis man ønsker at skifte, rådgivning om grønne produkter mm.

For produkterne er opstillet fordele og ulemper:

Energikontrakt med uendelig løbetid:

Fordele: Frihed til at skifte

Ulemper: Ingen interessante velkomstilbud

Energikontrakt med fast løbetid og faste priser

Fordele: Prissikkerhed og høje rabatter ved velkomstilbud

Ulemper: Om det er billigere afhænger af udviklingen i energipriserne

Energikontrakt med fast løbetid og variable priser

Ikke anbefalelsesværdigt: Leverandøren kan hæve prisen uden at man som forbruger har mulighed for at skifte.

Siden 2004 er bindingsperioden i Holland maksimal 30 dage. Det kan imidlertid være en dyr oplevelse at skifte ifølge Consumentenbond, idet der som oftest er forbundet med et højt gebyr, hvis der skiftes inden kontraktens udløb.

På de fleste prissammenligningssider er det endvidere muligt at ringe eller chatte for at få yderligere vejledning, se figur 67.

Generelt opfordrer de fleste sider forbrugeren til at ringe hvis yderligere vejledning er nødvendig. Energievergelijken arbejder fx også med en online chat, hvor man løbende kan stille spørgsmål, mens man kigger på oversigten.

Figur 67. Spørgsmål i forbindelse med at finde en ellevarandør? Eksempel fra Hollandsk energisammenligningstjeneste <http://www.energievergelijken.nl/en/finding-energy-supplier/>

Prizewise arbejder med en mere beskedne vejledning, men mere korrekte oversigter. Alting er opstillet meget nøjagtigt og indikerer korrekthed.

Prisvisning

På prisoversigten vises typisk årsomkostningen i euro/år for et givet produkt uanset om det er med en variabel eller en fast pris.

På prissammenligningssidernes startside skal der i reglen indtastes specifikke oplysninger, som postnummer, forbrug, nuværende leverandør, hvilken type måler man har mm. Nogle sider har imidlertid også på startside en oversigt over top5 af de billigste tilbud.

Energievergelijken sammenligner både gas- og elpriser, og det kan vælges, om man ønsker separate tilbud på el eller gas eller man ønsker et samlet tilbud. Efter tastning af postnummer, nuværende leverandør (det er muligt at sige 'ved ikke') samt forbrug vises en lang liste af tilbud. Prisoversigten viser både en månedlig og årlig besparelse i euro/år (også selvom man ikke har valgt nuværende leverandør). Af oversigten ses både faste og variable priser og længden af kontrakten. Alle produkterne vises samlet og er sorteret efter den årlige besparelse. Hvert produkt er desuden mærket med en forbrugertilfredshedsvurdering og en 'green value', hvor det fremgår, hvor stor en andel af strømmen er fra vedvarende energi.

Prizewize har endvidere nogle specialprodukter, som kun kan fås gennem siden, og giver dermed forbrugerne nogle tilbud, som ikke kan findes andre steder.

Der er typisk en afkrydsningsoversigt øverst eller i den ene side af oversigten, hvor de forskellige produkter kan vælges til og fra. F.eks. fast eller variabel, mulighed for tilvalg af grønne produkter, mulighed for at vælge produkter med et bestemt tilfredshedsniveau blandt brugerne. Kombinationsprodukter for gas og el kan tilvælges og specialtilbud. Et eksempel på en prisvisning fra Prizewize kan ses af figur 68. Det ses tydeligt, at de første tilbud uden at ændre på startindstillingerne viser tilbud med lange faste satser.

Leverancier	Product	Duurzaam	Tarief	Looptijd	Jaarkosten	
1	 Actie Zeeuws Groen Variabel 1jr. <small>Welkomstpremie € 15 voor stroom.</small>	 Groen	Variabel	12 mnd.	€ 771,68 <small>(van € 786,68)</small>	Aanvragen Meer info Telefonisch aanvragen
2	 Anode Grijs Variabel (E1)	Grijs	Variabel	0 mnd.	€ 773,09	Meer info
3	 Energiedirect Stroom Variabel (modelcontract)	Grijs	Variabel	0 mnd.	€ 778,74	Meer info
4	 Nuon BudgetEnergie Stroom	Grijs	Variabel	24 mnd.	€ 779,80 <small>(van € 796,74)</small>	Aanvragen Meer info Telefonisch aanvragen
5	 Delta Zeeuws Groen Variabel 1jr.	Groen	Variabel	12 mnd.	€ 786,68	Aanvragen Meer info Telefonisch aanvragen

Figur 68. Prisoversigt fra prizewize.nl

Nogle sider som eksempelvis Prizewise arbejder med prisgaranti. Dvs. hvis der findes en lavere pris på et givet produkt på en anden side på den samme dag, kan forbrugeren få produktet til den laveste pris. Det gælder imidlertid kun på dagen.

Grønne produkter

De fleste leverandører i Holland tilbyder grøn strøm (Groene Stroom), der fremstilles af vedvarende energikilder såsom vind, sol, biomasse eller vandkraft. Den grønne strøm er certificeret med en oprindelsesgaranti, som kontrolleres af De Energiekamer, der er en del af den hollandske konkurrencemyndighed.⁴³

I 2008 var der i Holland ca. 2,5 mio. husstande, der havde tilkøbt et elprodukt indeholdende grøn strøm.⁴⁴ Andelen af kontrakter med grøn strøm er siden 2007 steget. I sidste halvår af 2011 udgjorde grønne produkter 54 pct. af alle kontrakter på markedet, mens samme tal i 2007 var ca. 35 pct. Ifølge NMa skyldes stigningen, at flere leverandører udskifter kontrakter med fossil energi med kontrakter med grøn energi⁴⁵.

I modsætning til i norden, hvor antallet af oprindelsesgarantier langt overstiger efterspørgselen, er udbuddet af certificeret grøn strøm i Holland lavere end efterspørgslen. Det betyder, at der i Holland importeres grøn strøm med oprindelsesgarantier fra Skandinavien.⁴⁶ I og med prisen på oprindelsesgarantier er lav, er klimaeffekten af certificeringssystem også lav eller ikke-eksisterende. Det er langt billigere for de hollandske leverandører at opkøbe oprindelsesgarantier fra andre lande end det er at investere i nye VE-anlæg.

Det nationale institut for energiinnovation, ECN, kritiserer ordningen med oprindelsesgarantier. De foreslår, at man i lande som Holland, hvor der findes en nettoefterspørgsel forhindrer, at statsstøttede VE-anlæg og vandkraft fra norden er tilgængelige på markedet for oprindelsesgarantier.

I prisoversigten vises typisk, hvor meget grøn strøm, der er indeholdt i tilbudet ofte som en procentdel, eller produktet får et mærke 'grøn' eller 'grå'.

⁴³ http://www.nma.nl/vraag_en_antwoord/energie/duurzame_energie/default.aspx#187180_187178

⁴⁴ ECN: Green Labels for improving current market (Groenlabels voor strom verbeteren marktwerking) <http://www.ecn.nl/nl/nieuws/newsletter-nl/archief-2008/november-2008/groene-stroom/>

⁴⁵ Energiekamer (2011): Market Trend Reporting Trend Reporting and Market operation and functioning and consumer confidence in the energy market (Tendrapportage Marktwerking en werking en werking en Consumentenvertrouwen in de energiemarkt)

⁴⁶ <http://vorige.nrc.nl/article1999352.ece>

Ved at læse mere om et tilbud med grøn strøm, kan man se en fordeling af den grønne strøm på kilder (biomasse, vind, sol etc.). Af figur 69 ses en prisoversigt fra energievergelijken.nl, hvor 'værdien' af det grønne vurderes med 1-5 grønne blade. Ved 5 grønne blade kommer 100 pct. fra vedvarende kilder.

Je vergelijkt nu de energieprijzen op:

Adres wijzigen
1234AB, 18 1

Electriciteit en gas wijzigen

Electriciteit
 Gas

Voorkeuren

VoordeelCombinatie™
 Groene energie
 Speciale acties
 Mijn huidige leverancier

Tarief

Vast
 Variabel

Looptijd

Onbepaalde tijd
 1 jaar
 2 jaar
 3 jaar
 4 jaar
 5 jaar

Beoordeling
Minimaal 0

Wij adviseren

Bij een verbruik van: Electriciteit 4000 kWh wijzigen

1.

GREEN CHOICE

Electriciteit van Greenchoice

Groenmix actieaanbieding

Direct profiteren van lage maandlasten. Opzegbaar zonder boete.

€ 707 per jaar

€ 59 per maand

Beoordeling Groenwaarde Tarief en looptijd

★★★★★ (1872) 🌿🌿🌿🌿 Vast 1 jaar

[Verder](#)
2.

Oxxio

In energie te koop

Electriciteit van Oxxio

€ 752 per jaar

€ 63 per maand

Beoordeling Groenwaarde Tarief en looptijd

★★★★★ (990) 🌿🌿🌿🌿 Vast 1 jaar

[Verder](#)
3.

Electriciteit van Delta Comfort

€ 15 Welkomstbonus en Duurzame keuze!

Actie: Binnen vier maanden gestort op je bankrekening.

€ 768 per jaar

€ 64 per maand

Beoordeling Groenwaarde Tarief en looptijd

★★★★★ (170) 🌿🌿🌿🌿 Vast 1 jaar

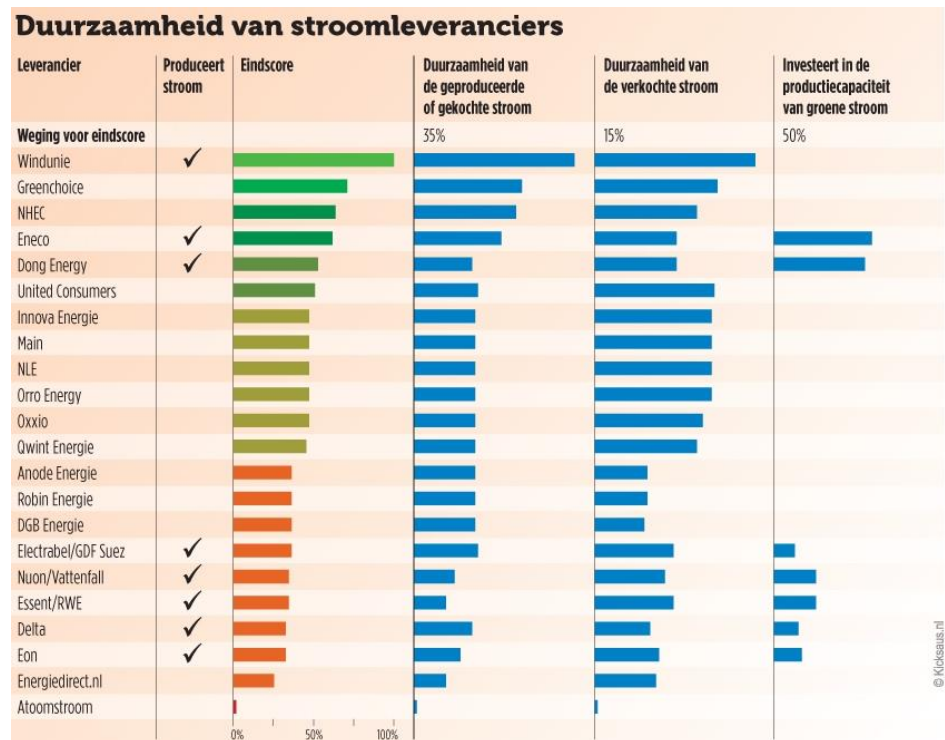
[Verder](#)

Figur 69. Eksempel på oversigt med grøn strøm, energievergelijken.nl

Anbefalinger af grønne produkter

Consumentenbond rådgiver forbrugere, der ønsker grøn strøm med reel klimaeffekt. De anbefaler bl.a. at der vælges produkter, hvor den vedvarende energi kommer fra vind eller sol og ikke fra vandkraft, idet vandkraft typisk dækker over norske oprindelsesgarantier, der ikke begunstiger nye VE-investeringer.

De skriver endvidere, at leverandøren af grøn strøm ikke er ligegyldig. En mere grundig oversigt og vurdering af de forskellige selskaber kan ses af figur 70.

Figur 70. Oversigt over hvor grønne selskaberne er, consumentenbond.nl

Forbrugertilfredshed

Forbrugervurderinger er udbredt på de hollandske prissammenligningssider. I prisoversigten ses vurderingen enten som stjerner eller i procent en bedømmelse af et produkt på en skala fra 1-10.

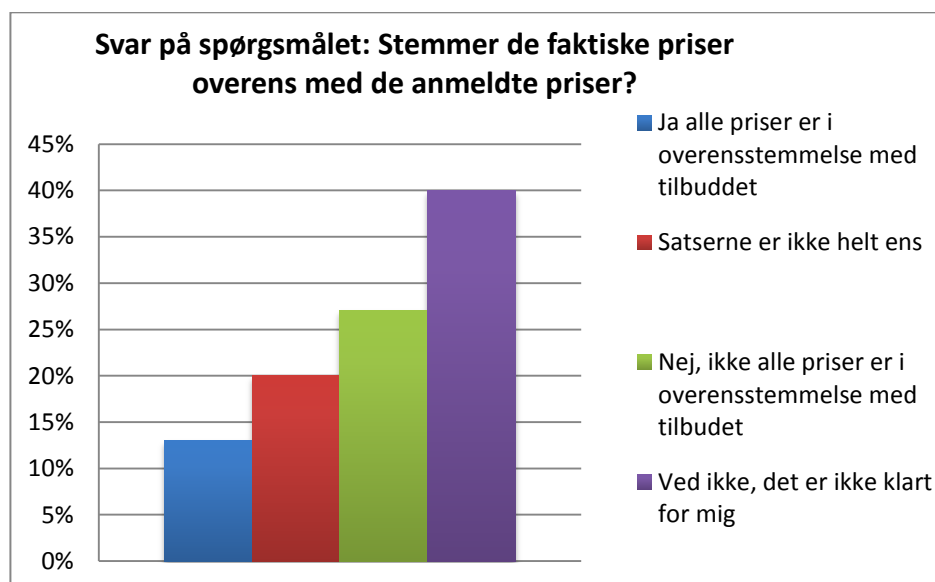
Consumentenbond har foretaget en forbrugertilfredshedsundersøgelse, som bruges som grundlag for visning i oversigten. Undersøgelsen er baseret på 5000 forbrugere, der er blevet spurgt om, hvor tilfredse de er med deres nuværende selskab på forskellige parametre, der bl.a. indeholder korrekthed af oplysninger, mulighed for at kontakte selskabet mm. Den gennemsnitlige vurdering er vist i prisoversigten, som kan ses af figur 71. Ved at føre musen over vurderingen ses det enkelte selskabs vurdering fordelt på flere parametre.

Aanbieder	Product	Kosten p/j	Grijs/ Groen	Vast/ Variabel	Looptijd	Testresultaat
1. ANODE	Anode Grijs Vast 3jr. (E1)	€749,37	Grijs	Vast	36 mnd.	Niet getest
2. Oxxio	OXXIO Budget Pakket t/m 30-06-2014	€756,55	Groen	Vast	15 mnd.	7,1
3. ROBIN Energie	Robin Energie Grijs Vast 3jr.	€768,97	Grijs	Vast	36 mnd.	Niet getest
4. DELTA	Actie Zeeuws Groen Vast 3jr.	€786,68 €770,01	Groen	Vast	36 mnd.	7,6
5. Greenchoice	Greenchoice Groene Stroom Vast 3jr.	€774,15	Groen	Vast	36 mnd.	8,1
6. energie-direct.nl	Energiedirect Stroom Variabel (modelcontract)	€778,74	Grijs	Variabel	0 mnd.	7,4

Figur 71. Prisoversigt indeholdende forbrugertilfredshedsoversigt på consumentenbond.nl

Energievergelijken viser med stjerner og på en skala fra 1-10, hvor tilfredse brugerne af en energileverandør har været. Ved flere oplysninger er desuden en mærkning af, hvor mange klager eller leverandøren har (f.eks. 'meget lav').

I NMa's årlige vurdering af prissammenligningssiderne fra 2011 er der lavet en undersøgelse af forbrugernes oplevelse af sammenligningstjenesterne er der desuden spurgt til om der er overensstemmelse mellem de anmeldte og faktiske priser fra leverandørerne. Fordelingen af svar kan ses af figur 72.

Figur 72. Overensstemmelse mellem tariffer i tilbud, NMa og Consuwijzer, 2011

Det ses tydeligt af figur 72, at kun en lille andel af forbrugerne finder overensstemmelse mellem de anviste satser og de faktiske priser.

Brugertest

Energievergelijken har gennemført en undersøgelse af forbrugernes tilfredshed med deres nuværende leverandør baseret på 4000 brugere. Ved indtastning af personspecifikke data er der mulighed for at give en ranking på en skala fra 1-5 for deres nuværende leverandør. Oversigten er vist separat på hjemmesiden, men figurerer også i prisoversigten. Undersøgelsen er imidlertid kun foretaget på brugere der besøger siden og derfor sandsynligvis har et ønske om at skifte leverandør, hvorfor værdierne for tilfredshed er behæftet med stor usikkerhed.

8.3 Sammenligning af karakteristika

Forskellene mellem to af de beskrevne prissammenligningssider er opsummeret i nedenstående tabel.

Karakteristika	Prizewize.nl	Energievergelijken.nl
Markedsdækning	Alle	Alle
Standardprodukter	Ja	Ja
Grad af vejledning	Lav: Korrekt og faktuel	Mellem: Online chat, mulighed for at ringe, FAQs mm.
Prisvisning	Alle typer af produkter. Mulighed for at tilvælge forskellige produkter, som leveringstid, fast eller variabel, grøn mm.	Alle typer af produkter. Mulighed for at tilvælge forskellige produkter, som leveringstid, fast eller variabel, grøn mm.
Visning af besparelse	Ja	Ja
Grønne produkter	Produkterne vises som grøn eller grå	Der vises på en skala fra 1-5 hvor grønne produkterne er
Forbrugertilfredshed	Fremgår ikke	Forbrugertilfredshed vises og kan vælges i afkrydsningsoversigt